

รายงานผลการวิจัย
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการโทรทัศน์ตามความต้องการของ
ประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่

TELEVISION PROGRAM FORMATS AND PROGRAM STRUCTURES AS
NEEDED BY CHIANGMAI RESIDENTS

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย

ประจำปี 2542-2543

จำนวน 292,000 บาท

หัวหน้าโครงการ

นายวิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

ผู้ร่วมโครงการ

นายนฤเรศ รังควัด

นางอ้อมทิพย์ เมฆรักษาวนิช แคมป์

งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

วันที่ 20 กรกฎาคม 2546

๑๑๖/๔๖

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณสำนักงานวิจัยแห่งชาติ ที่สนับสนุนทุนการวิจัยครั้งนี้ (ปีงบประมาณ 2542-2543)

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความร่วมมือของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย รวมถึงเกษตรกรและผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

การวิจัยฉบับนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์ เป็นผู้ออกแบบการวิจัย ตรวจสอบเอกสารและออกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานการวิจัย (ร้อยละ 70) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นฤเศรษฐ รังควัด เป็นผู้ตรวจทานรายงานให้สมบูรณ์ และประสานงานด้านต่างๆ (ร้อยละ 25) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อมทิพย์ เมฆรักษาวนิช แคมป์ ช่วยให้ข้อคิดบางประเด็นในแบบสอบถาม (ร้อยละ 5)

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณจันจิรา ระหงษ์ ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำตารางและทุกคนที่ให้ความช่วยเหลืองานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์

นฤเศรษฐ รังควัด

อ้อมทิพย์ เมฆรักษาวนิช แคมป์

สารบัญเรื่อง

	หน้า
สารบัญตาราง	ก
สารบัญภาพ	ก
บทคัดย่อ	1
ABSTRACT	3
บทที่ 1 บทนำ (ที่มาของปัญหา)	5
ความสำคัญของปัญหา	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	10
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจสื่อ	12
อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์	15
แนวคิดในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์	17
รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์	18
เทคนิค/กลวิธีการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์	31
การวิจัยโทรทัศน์	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
สถานที่ทำการวิจัย	40
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การทดสอบเครื่องมือ	56
วิธีการรวบรวมข้อมูล	56

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	57
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	58
ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมกรับชมโทรทัศน์	58
ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ต้องการ	69
ตอนที่ 3 กลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละ รูปแบบ	73
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	163
สรุปผลการวิจัย	163
ข้อเสนอแนะ	165
บรรณานุกรม	169

สารบัญตาราง

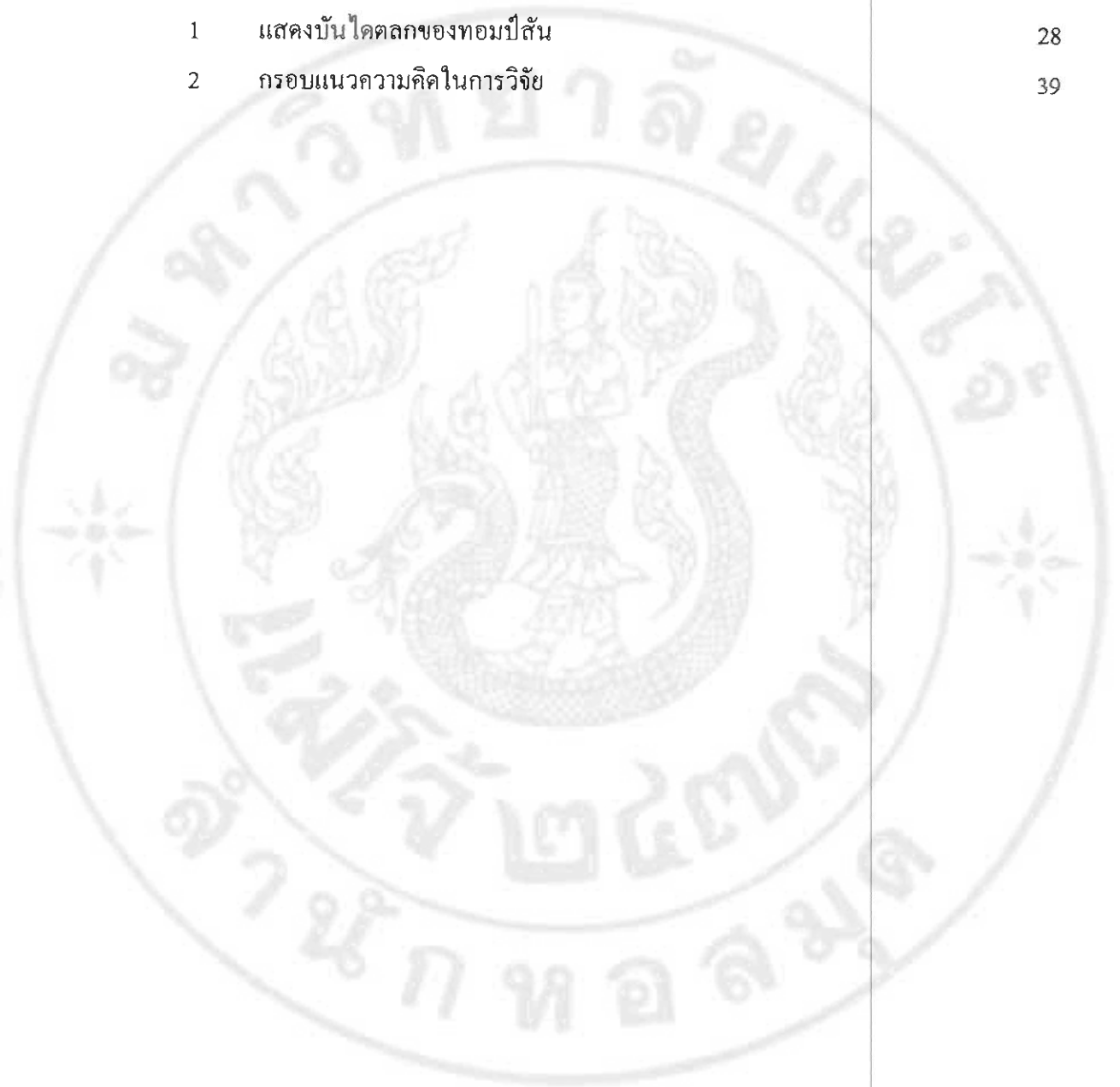
ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับอุดมศึกษา	42
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับมัธยมศึกษา	42
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับประถมศึกษา	43
4	สรุปกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล	44
5	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเขตในเมือง	45
6	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเขตนอกเมือง	46
7	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล	46
8	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการอาชีพค้าขายที่จดทะเบียนการค้า	47
9	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในตลาดสด	48
10	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเขตรอบอำเภอเมือง	49
11	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเขตตอนนอกอำเภอเมือง	50
12	จำนวนตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลแยกตามตำบล/อำเภอเมือง	50
13	แสดงการสุ่มตัวอย่างลงบนพื้นที่แต่ละตำบล	53
14	ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มอาชีพ	60
15	ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรับชม TV ของผู้รับสารแต่ละกลุ่มอาชีพ	63
16	จำนวนผู้รับสารที่เลือกชมรูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ	71
17	รูปแบบรายโทรทัศน์ตามลำดับความชอบของผู้รับสาร จำแนกตามกลุ่ม อาชีพ	72
18	ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการข่าว	76
19	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาของรายการข่าว	82
20	ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการละคร	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบของรายการละคร	88
22	ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการเกมโชว์	100
23	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบตอนต้นของรายการ เกมส์โชว์	102
24	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบของเนื้อหาการนำเสนอ รายการเกมโชว์	105
25	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบของช่วงท้ายของรายการ เกมโชว์	109
26	ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการกีฬา	112
27	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบตอนต้นของรายการกีฬา	113
28	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา	115
29	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการกีฬา	120
30	ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมสารคดี	122
31	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบตอนต้นของรายการ สารคดี	125
32	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการสารคดี	126
33	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการ สารคดี	133
34	ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการเพลง	134
35	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการเพลง	137
36	ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการ เพลง	143

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงบันไดตลของทอมป์สัน	28
2	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	39

รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ตามความต้องการ
ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

TELEVISION PROGRAM FORMATS AND PROGRAM STRUCTURES AS NEEDED
BY CHIANGMAI RESIDENTS

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์	นเกรศ รังควัต	อ้อมทิพย์ เมฆรักขานิช แคมป์
WITTAYA	NAKARATE	OMTIP
DAMRONGKITTISAK	RUNGKAWAT	MEKRUGSAWANICH KAMPE

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการศึกษา 1) ลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมรับชมรายการโทรทัศน์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ 2) รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบที่ประชาชนต้องการ

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,125 คน จากนั้นนำผลการศึกษามาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC* สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย ร้อยละ 57.78 ที่เหลือเป็นเพศหญิง ร้อยละ 42.22 ประกอบอาชีพต่างกัน ได้แก่ อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย เกษตรกรรม รับจ้าง และเป็นนักเรียน นักศึกษา มีพฤติกรรมการรับโทรทัศน์ทุกวัน (ร้อยละ 77.69) โดยใช้เวลาการรับชม 1-4 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 83.37) นิยมเลือกชมรายการที่ชมติดต่อกันมาเป็นประจำ (ร้อยละ 43.02) กว่า 9 ใน 10 คน รับชมที่บ้านตัวเอง

2. รูปแบบการจัดรายการโทรทัศน์ตามที่ประชาชนต้องการ

รูปแบบรายการโทรทัศน์ที่ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด 3 อันดับ คือ รายการข่าว รายการละครและรายการเกมโชว์

3. กลวิธีดำเนินรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ

3.1 รายการข่าว

ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต้องการชมรายการข่าวที่มีลักษณะการรายงานแบบสดทันต่อเหตุการณ์ นำเสนอได้อย่างเจาะลึกถึงข้อเท็จจริง มีการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ รายการข่าวควรมีความยาว 30-60 นาที ออกอากาศในช่วงเวลาประมาณ 19.00-20.00 น. โดยในการนำเสนอข่าวต้องมีลักษณะเป็นเสียงผู้ประกาศข่าวพร้อมกับภาพ และการทำกราฟฟิก คุณสมบัติสำคัญของผู้อ่านข่าว คือ มีบุคลิกดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับข่าวที่จะนำเสนอด้วย ฉากหลังของรายการข่าวควรใช้วัสดุและภาพที่เรียบง่ายและควรจบรายการด้วยการสรุปหัวข้อข่าวสำคัญ

3.2 รายการละคร

รายการละครที่ประชาชนผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ต้องการชม คือ รายการละครแบบหลายตอนจบ ออกอากาศทุกวันในช่วงเวลา 20.00-21.00 น. ละครแนวรักโรแมนติก แนวตลกขำขัน และแนวชีวิตสะท้อนสังคม คือแนวละครที่ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ชื่นชอบ

ที่สำคัญต้องเป็นละครที่สร้างจากบทประพันธ์ใหม่ มีบทละครดี นักแสดงมีความสามารถ หน้าตาดี กำลังได้รับความนิยม และจะต้องเป็นละครที่ให้สาระแก่ผู้ชมด้วย ทั้งนี้ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความคิดเห็นว่าที่ผ่านมาละครไทยยังต้องปรับปรุงเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของละครที่ไม่สร้างสรรค์ ไม่ส่งเสริมสังคม ผู้สร้างชอบนำละครเก่ามาดัดทำใหม่และมีโฆษณามากเกินไป

3.3 รายการเกมโชว์

ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต้องการชมรายการเกมโชว์ ประเภทที่ใช้ไหวพริบปฏิภาณ โดยพิธีกรต้องเป็นคนที่มีความมั่นใจมีปฏิภาณดี และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ดึงดูดผู้ชมให้สนใจ ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้รายการน่าสนใจ คือ รูปแบบเกมต้องมีเอกลักษณ์ สนุกสนานเร้าใจ และสร้างสรรค์ ผู้ร่วมรายการต้องมีความกระตือรือร้น ร่าเริง แจ่มใส สร้างความสนุกสนานในเกมการแข่งขัน

ปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไขในรายการเกมโชว์ คือ รูปแบบเกมที่เหมือนกัน คาราหรือเขกรับเชิญที่ซ้ำๆ กัน และรายการนำเสนอผู้สนับสนุนรายการมากเกินไป

ABSTRACT

The objectives of this research were to find out 1) personal characteristics and behavior in television program exposure 2) television formats and program structures as demanded by the Chiangmai residents.

The data was collected by mean of interview from 5 professional groups which were, a) government and private enterprise officers, b) public vendors, c) farmers, d) students e) private employees. The total number of sample was 1,125 and the data was, then, analyze by using the SPSS/PC⁺, according to appropriateness of the research objectives. The results were as follow:

1. Personal Characteristics and Television Program Exposure Behavior

The residents were slightly more male (57.78) than female (42.22%) had different occupations: a) government and private enterprise officers, b) public vendors, c) farmers, d) students, and e) private employees. Seventy seven point six nine percent (77.69%) of the respondents watched television at home about 1-4 hours (83.37%) everyday selected the program they usually watched continuously

2. Television Program Format Needed by Chiangmai Residents

The Chiangmai residents preferred newscast programs most, followed by drama and game shows respectively.

3. Television Program Structures

3.1 Newscast Program

The residents preferred news which reported promptly from relevant location, news must be correct which complete facts and details. They suggested that newscast program should be ½ - 1 hour in length, telecast during 19.00-20.00 O'clock. Anchors must have good personality, good knowledge of thai language and reported news. Background should be simple, and ended program each day which reminded main important news topics.

3.2 Drama Program

The Chiangmai residents preferred drama series, telecast everyday during 20.00-21.00 O'clock. The well-loved styles were romantic, humorous, and situation comedy. The drama should produce from new creative plot with good scripts. Stars must be popular and good looking. The respondents stated that thai dramas were not creative, nonsense and quite bored with too many advertising sponsors.

3.3 Game Show Program

The residents preferred competency competition games, with attractive, witty and humorous M.C. The game must be enjoyable, creative and must have it own identity. Game players must be enthusiaste and cheerful.

The residents stated that game show were boring, because games and guests were the same in many shows and so many advertising sponsors presented.

บทที่ 1
บทนำ
(INTRODUCTION)

1. ที่มาของปัญหา
(Problem Context)

การติดต่อสื่อสารเป็นศูนย์กลางในการดำเนินชีวิตของทุกคน วัตถุประสงค์ในการสื่อสารมีอยู่หลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่ง คือความต้องการรับรู้เรื่องราวข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งความต้องการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งการแลกเปลี่ยนข่าวสารและการรายงานเหตุการณ์ต่างๆ นี้ปัจจุบันนิยมกระทำโดยผ่านสื่อมวลชนต่างๆ ได้แก่สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ กระจายเสียงและสื่อวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น

วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีลักษณะและคุณสมบัติที่ได้เปรียบสื่ออื่นๆ เพราะสามารถสื่อสารถึงผู้รับได้รวดเร็ว และสื่อได้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน วิทยุคํารงเกียรติศักดิ์ (2545: 1-2) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ไว้ว่า

การชมรายการโทรทัศน์ได้กลายเป็นวัฒนธรรมสำคัญในชีวิตประจำวัน โดยเฉลี่ยคนจะใช้เวลา 3-6 ชั่วโมงต่อวันในการชมรายการโทรทัศน์ แต่เดิมเคยมีผู้กล่าวไว้ว่า การชมรายการโทรทัศน์เป็นกิจวัตรประจำวันที่เราไม่สนใจ ผู้ชมเป็นเพียงผู้รับ (passive) และไร้จิตใจ (mindless) นั่นหมายถึงผู้ชมไม่ต้องทำอะไรนอกจากการจ้องดูจอโดยไม่ต้องคิด ไม่ต้องตีความอะไร ความจริงแล้วไม่ใช่ เราได้เติบโต เรียนรู้วิธีการตีความ และเข้าใจความหมายจากภาพ เราเรียนรู้วิธี “อ่านโทรทัศน์” เหมือนๆ กับการอ่านตัวอักษร สังคมปัจจุบันผู้คนมีความรู้และประสบการณ์ทั้งจากความจริงของโลก และความจริงของโทรทัศน์ (television reality) โทรทัศน์เป็นสื่อภาพและเสียง (oral and visual medium) เป็นหน้าต่างของโลกที่ใช้รหัส (codes) ที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความจริงที่เรารับรู้ ในชีวิตประจำวันโทรทัศน์มีผลกระทบอย่างมาก (huge impact) ต่อสังคมที่เราอาศัยอยู่ ทั้งในแง่ด้านค่านิยม/ศีลธรรม/และอุดมคติ (เช่น

บทบาททางเพศ, ความยุติธรรม, สงคราม, อำนาจ, การเมือง) และหลายครั้งที่โทรทัศน์มักเข้าข้างผู้มีอำนาจ, นักการเมือง และนักธุรกิจ

Livingstone (1990) กล่าวว่า สื่อเป็นสิ่งบอกผู้ชมว่า ควรคิดเกี่ยวกับอะไร (what to think about) หรืออะไรไม่ควรคิด ควรพูด ไม่ควรพูด

ในทฤษฎีของ Marx จะมองโทรทัศน์เป็นสื่อที่สังคมทุนนิยมใช้เพื่อเผยแพร่ลักษณะความคิด ผ่านภาพและเนื้อหาเพื่อ “ครอบ” หรือ “อยู่เหนือ” ผู้ชม ประชาชนที่ชมโทรทัศน์จะถูกชักจูงให้ยอมรับความต่ำต้อยและความ “ต่ำกว่า” ของตนเองในสังคม (Abercrombie, 1996)

ความจริงในเรื่องนี้อาจมีไม่น้อย Marshall McLuhan ให้ความคิดเกี่ยวกับ “the global village” ไว้ว่า “globalization ทำให้โลกมีลักษณะเป็นชุมชนตะวันตกมากขึ้น ค่านิยมและอุดมคติแบบอเมริกันมีอิทธิพลอย่างมากไปทั่วโลก” กลุ่มที่เห็นด้วยกับอิทธิพลของโทรทัศน์ บางคนถึงกับระบุว่าโทรทัศน์ไม่ใช่หน้าต่างของโลก แต่โทรทัศน์เองคือโลก (the world itself)

ส่วนกลุ่มความคิดด้าน “active viewer” มีมุมมองตรงกันข้ามว่าผู้ชมเป็นผู้มีความรู้และมีสมรรถวิสัย (ความสามารถ) ที่จะตีความเรื่องราวที่ได้เห็นได้ยินจากโทรทัศน์ในทฤษฎีของตนเอง และสามารถปิดเครื่องรับโทรทัศน์ ถ้าการนำเสนอไม่เป็นไปตามที่ตนเองพึงใจ

“เหตุผล (reason) คือ อำนาจสุดท้ายและอำนาจเดียวที่มนุษย์ใช้ในการตัดสินใจว่าควรใช้วิธีใด/ความรู้อะไรผิด/อะไรถูก/อะไรจริง/อะไรไม่จริง” นั่นคือ ประสาทการรับรู้ทุกด้านของมนุษย์, สภาพแวดล้อม/กฎ/ค่านิยม/บุคลิกภาพของเรา/วัตถุประสงค์ในการชม/ความต้องการ/และอารมณ์ (moods) จะมีอิทธิพลต่อข้อมูลและการตีความจากรายการโทรทัศน์ที่เรารับชม (วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์, 2545: 2)

ศรศักดิ์ ประสพทรัพย์ (2542: 200) ได้ให้แนวคิดไว้อย่างน่าสนใจว่า “ประชาชน (ผู้ชม) ควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางการศึกษา สามารถเข้าถึงรายการที่มีสาระประโยชน์ที่เหมาะสม และสามารถพัฒนาการทางความเข้มแข็ง โดยมีหลักประกันทาง

สิทธิ และเสรีภาพอย่างสมบูรณ์” ประชาชนหรือผู้ชมควรมีโอกาสได้เลือกเนื้อหาที่ต้องการ ผู้ส่งสารหรือเจ้าของสื่อ เจ้าของรายการไม่ควรขัดเยียดสารให้ผู้ชมโดยไม่มีทางเลือก

2. ความสำคัญของปัญหา (Significance of the Problem)

วงการวิทยุโทรทัศน์ของประเทศไทยกำเนิดมานานกว่า 40 ปี ได้มีการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีเครื่องส่ง – เครื่องรับ (hardware) ไปไกลมาก สิ่งที่พัฒนาไม่ค่อยเท่าเทียมกันคือ การพัฒนาเรื่องของเนื้อหาและรูปแบบรายการโทรทัศน์ (software) ที่ควรต้องเร่งพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชม

รัฐบาลในฐานะผู้จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลสถานีวิทยุโทรทัศน์ได้ให้ความสำคัญแก่ประชาชน (ผู้ชม) ในท้องถิ่น จึงได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ไว้ว่า

คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และวิทยุโทรคมนาคมเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติ เพื่อประโยชน์สาธารณะ....การดำเนินการต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ดังนั้น ประชาชนในระดับท้องถิ่นจึงควรได้รับประโยชน์จากคลื่นความถี่วิทยุโทรทัศน์โดยเท่าเทียมกัน

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ใหญ่ มีประชากรทั้งสิ้น 1,582,222 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2541: 3) เป็นจังหวัดที่มีความเจริญและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีเศรษฐกิจที่คึกคัก ข้างดี ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่แทบทุกครัวเรือนได้รับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งรายการเหล่านี้ควรมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ เหมาะสม และขยายขอบเขตประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ ผู้รับชมเกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำไปช่วยพัฒนามิติต่างๆ ของชีวิตได้

ปัจจุบันต้นทุนในการผลิตรายการโทรทัศน์และค่าออกอากาศมีราคาสูงมาก บางรายการความยาวเพียง 1 ชั่วโมงอาจต้องใช้ต้นทุนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านบาท ดังนั้น การผลิตรายการโทรทัศน์จึงต้องมีความรอบคอบ ผลิตรายการออกมาแล้วควรคุ้มต่อต้นทุน และคุ้มค่าในการรับชม หากผลิตรายการแล้วผู้รับสารปฏิเสธที่จะรับชม ย่อมเป็นการสิ้นเปลืองทั้งเงินทุน และแรงงานในการผลิต ขาดทั้งประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการศึกษารูปแบบ และกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการโทรทัศน์ตามความต้องการประชาชนหรือผู้รับสาร โดยการวิเคราะห์ผู้ชม รูปแบบ และกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหา เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการออกแบบรายการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสาร อันนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objective of the Study)

ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการโทรทัศน์ตามความต้องการของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง

- ก. ลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ให้ข้อมูล
- ข. รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ต้องการ
- ค. กลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Exepsted Results)

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้ประโยชน์ต่อบุคคลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก. ผู้บริหารและผู้จัดรายการโทรทัศน์ตามสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ รวมถึงสถานีโทรทัศน์ที่เปิดเสรี เคเบิลทีวี สามารถนำความรู้ จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดรูปแบบรายการ การเลือกใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัด รายการวิทยุโทรทัศน์ให้เหมาะสมตามความต้องการผู้รับสาร

ข. นักวิจัยสามารถนำเอาผลการวิจัยไปใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยที่ลึกซึ้งในขั้นตอนการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ต่อไป

ค. นักศึกษา อาจารย์ ในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีการเรียนการสอนทางด้านนิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน สามารถนำเอาผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนได้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

(Scope of the Study)

ก. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ ตามความต้องการของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น โดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ 5 อาชีพ คือ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกร และผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง

ข. การเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลอยู่ในช่วงปี 2543

ค. รูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์ในการวิจัย ศึกษาเฉพาะ 13 รูปแบบรายการเท่านั้น กล่าวคือ

1. รายการข่าว (newscast program)
2. รายการสารคดี (documentary program)
3. รายการสัมภาษณ์ อภิปรายและสนทนา (interview , discussion and talk show program)
4. รายการธรรมะ (religious program)
5. รายการเพลง (music program)
6. รายการเกมโชว์ (game show program)
7. รายการละคร (drama program)
8. รายการป๊อปปูล่าบ้านเทิง (variety program)
9. รายการเพื่อการศึกษา (education program)
10. รายการตลก (comedy program)

11. รายการศิลปวัฒนธรรม (culture program)

12. รายการภาพยนตร์ (movie program)

13. รายการกีฬา (sports program)

โดยในการตอบได้ให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเฉพาะรายการที่ตนเองชอบมากที่สุดเพียง 3 รายการเท่านั้น

1.6 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

(Operational Definition of Terms)

รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ หมายถึง การถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ของรายการโทรทัศน์ไปสู่ผู้ชม โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ของการจัดรายการ เนื้อหาสาระของรายการ รูปแบบของการนำเสนอ เวลาในการนำเสนอและลีลาในการนำเสนอ เพื่อสร้างความหลากหลายแก่รายการ เสริมสร้างรายการให้น่าสนใจมากขึ้น

กลวิธีการดำเนินเรื่อง หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาสาระ ของรายการโดยมีความสัมพันธ์กับรูปแบบของรายการ เป็นการจัดโครงสร้างของเนื้อหาของรายการ ในการสร้างความสนใจ และเป็นพื้นฐานการจดจำเนื้อหาของผู้ชม สามารถทำได้โดยการใช้อารมณ์ขัน ความหลากหลาย การมีส่วนร่วมของผู้ชม ความแปลกประหลาด พิธีกรที่เชี่ยวชาญ รูปภาพที่สวยงาม หรือสะท้อนอารมณ์

ความต้องการ หมายถึง ความคิดเห็นที่แสดงถึงระดับความต้องการของผู้รับสาร ที่มีต่อรูปแบบและการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนที่เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 1 – 4 ระดับอาชีวศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชน ในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543

ข้าราชการ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างรัฐบาล มีรายได้โดยการรับเงินเป็นค่าตอบแทนเป็นรายเดือนจากรัฐบาล

พนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงาน เป็นลูกจ้างขององค์กรที่มีรัฐบาลและเอกชนถือหุ้นร่วมกัน โดยพนักงานได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นรายเดือนจากรัฐบาล

ผู้ประกอบการค้าขาย หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลที่ประกอบอาชีพค้าขายเป็นรายได้หลัก โดยเป็นผู้ประกอบกิจการค้าขายที่ได้จดทะเบียนการค้ากับสำนักงานทะเบียนการค้า จังหวัดเชียงใหม่ และผู้ค้าขายในตลาดสด ประจำอำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่

เกษตรกร หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือสมาชิกของครอบครัว ผู้อื่นที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลักในกรณีที่หัวหน้าครอบครัวเกษราหรือเจ็บป่วย

ผู้ประกอบการรับจ้าง หมายถึง ผู้ที่เลี้ยงชีพโดยการทำงาน “รับจ้าง” ซึ่งในที่นี้ ได้ถือเอาประเภทงานที่ระบุไว้ในข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2ค) (สำนักงานสถิติแห่งชาติสำนักงานกฤษฎามนตรี, 2542 : 21) ดังต่อไปนี้เป็นงานรับจ้าง

1. งานอุตสาหกรรมโรงงาน
2. งานรับเหมาช่วยงานผลิตภัณฑ์ขนาดย่อม เช่น เย็บเสื้อโหล ทำไฟกระพริบ ทำหมวก
3. งานเกษตรกรรม (เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ กรีดยาง)
4. งานประมง
5. งานบริการ (เช่น รับใช้ในบ้าน สถานเริงรมย์ ขับรถรับจ้าง)
6. งานฝ่ายฝีมือ (เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างฟัด ช่างซ่อมเครื่องยนต์)
7. งานเหมืองแร่
8. งานปลูกและบำรุงรักษาป่าไม้
9. งานอื่น ๆ นอกเหนือจากระบุข้างต้น

โดยผู้รับจ้างจะเรียกว่า “ลูกจ้าง” ผู้จ้างจะเรียกว่า “นายจ้าง” อัตราค่าจ้างจะคิดเป็นวันต่อวัน ตามเงื่อนไขที่มีการตกลงกันไว้กับนายจ้าง ซึ่งสามารถจ่ายเป็นแบบรายวันหรือรายเดือนก็ได้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

ในการศึกษารูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่อง การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ตามความต้องการของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดย ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในสื่อ
2. อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์
3. แนวคิดในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์
4. รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์
5. เทคนิค/กลวิธีการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์
6. การวิจัยโทรทัศน์

2.1 ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในสื่อ

(Uses and gratifications)

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ กล่าวว่าประชาชนจะเลือกใช้หรือเปิดรับสื่ออะไรขึ้นอยู่กับความพึงพอใจส่วนบุคคลที่ตนเองคาดหวังจะได้รับจากสื่อเหล่านั้นๆ ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานความเชื่อในศักดิ์ศรีและศักยภาพในการตระหนักรู้ตนเองของมนุษย์ว่าแต่ละคนรู้ว่าตนเองต้องการอะไร จะให้ใครมาชักจูงง่ายๆ ไม่ได้ (Fiske, 1982 และ Blumler and Katz, 1974)

McQuail (1987: 7) ระบุว่าต่อไปนี้คือเหตุผลพื้นฐานของการใช้สื่อของบุคคล

ข่าวสาร

- แสวงหาข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน, สังคม และโลก
- หาข้อแนะนำ หรือความเห็นเพื่อนำไปปฏิบัติหรือตัดสินใจ

- เพื่อตอบสนองความอยากรู้และความสนใจทั่วไป
- เพื่อการเรียนรู้และการศึกษาด้วยตนเอง
- เพื่อสร้างความรู้สึกรับรู้ในความรู้

อัตลักษณ์ส่วนบุคคล

- เพื่อแสวงหาแรงเสริมในคุณค่าของตนเอง
- หารูปแบบหรือตัวอย่างของพฤติกรรม
- เพื่อความเข้าใจตนเอง
- แสวงหาบุคคลอื่นที่มีค่านิยมเหมือนกัน (ในสื่อต่างๆ)

การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม

- เพื่อเกิดความเข้าใจความเป็นไปของคนในสังคม
- เพื่อเกิดความรู้สึกรับรู้ความเป็นเจ้าของ
- เพื่อค้นหาสิ่งที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการสนทนาและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ
- เพื่อหาสิ่งทดแทนความเป็นเพื่อนในชีวิตจริง
- เพื่อช่วยในการแสดงบทบาทในสังคม
- เพื่อช่วยในการสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม

การบันเทิง

- เพื่อหนีหรือเบี่ยงเบนปัญหา
- เพื่อผ่อนคลาย
- เพื่อสร้างความสุนทรีย์ทางศิลปะและวัฒนธรรม
- เพื่อให้เวลาว่าง
- เพื่อการปลดปล่อยอารมณ์
- เพื่อการกระตุกทางเพศ

Lull (1990: 35-46) ให้เหตุผลว่าคนดูโทรทัศน์เพื่อ

- ความบันเทิง
- หาเพื่อน

- มีเรื่องไว้นทนา
- ลดความกังวล
- รักษาความสัมพันธ์ ลดความขัดแย้งในครอบครัว
- การผ่อนคลายในครอบครัว
- การเรียนรู้ทางสังคม
- พัฒนาความสามารถ/การแสดงบทบาทต่างๆ
- การหาข้อโต้แย้ง

Kilbom (1992: 75-84) ได้วิจัยว่าทำไมคนชอบชมละครโทรทัศน์พบว่าเหตุผลที่คนชมละครโทรทัศน์เพราะ

- เพื่อความบันเทิง
- เพื่อสนองความต้องการของบุคคล เพื่อจะอยู่คนเดียวหรือแก้เหงา
- เพื่อต้องการมีส่วนร่วมกับบุคลิกของผู้แสดง
- ต้องการข้อมูลวิเคราะห์การโต้แย้งในปัญหาหรือประเด็นเฉพาะเรื่อง
- เพื่อสนองความคิดฝัน, และจินตนาการ

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของ Lee and Brownly (วัชรียา อานามวัฒน์, 2539: 32) ได้กล่าวถึงเหตุผลอื่นๆในการดูโทรทัศน์ว่าเนื่องจาก

- เพื่อการเรียนรู้
- เพื่อให้ได้ข่าวสารความรู้มากขึ้น
- เพราะไม่มีอะไรจะทำ
- เพื่อฆ่าเวลา
- เพื่อการพักผ่อน
- เพื่อถ่มเรื่องต่างๆ
- เพื่อความตื่นเต้น

Wilbur Schramm (1973: 121-122) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านอื่นๆ ในการเลือกรับข่าวสารของผู้รับสารดังนี้คือ

1. ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้รับสาร แสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
 2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารเพื่อสนอง จุดประสงค์ของคนอย่างใดอย่างหนึ่ง
 3. ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทำให้มีความสนใจต่างกัน
 4. การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรม การเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร
 5. ความสามารถในการรับสาร เกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารต่างกัน
 6. บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ การโน้มน้าวจิตใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร
 7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารจะทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคของความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้
 8. เจตคติจะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือข่าวสารที่ได้พบ
- โดย Schramm ยังได้อธิบายว่า ข่าวสารที่เข้าถึงความสนใจของผู้รับสารจะมี แนวโน้มที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนที่สุด เพราะคนเราสามารถรับรู้จากการได้เห็นถึงร้อยละ 75 และจากการได้ยินอีกร้อยละ 13 จะเห็นได้ว่าโทรทัศน์ให้ทั้งการได้เห็นและได้ยิน ซึ่งผลรวมตัวเลขที่ทำให้เกิดการรับรู้ถึงร้อยละ 88 (อรรถพร เจริญถาวร, 2542: 117)

ทั้งนี้โทรทัศน์เป็นสื่อที่ได้เปรียบสื่อมวลชนประเภทอื่นมากคือ สามารถสื่อความหมายได้ ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกันและรวดเร็ว โทรทัศน์จึงเป็นเครื่องมือสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพสูง และเป็นที่ยอมรับกันในการที่จะใช้โทรทัศน์ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นทางการค้า (commercial television) ทางการศึกษา (educational television) และทางการสอน (instructional television) ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า อิทธิพลของโทรทัศน์มี

ผลต่อพฤติกรรมของผู้ชมมาก (คณะกรรมการฝ่ายส่งเสริมการผลิตตำราและสื่อการสอน, 2535: 5)

ข้อผูก วิริยานนท์ (2539: 1) กล่าวว่า ธุรกิจโทรทัศน์ในปัจจุบันได้พัฒนาตัวเองจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ของคนส่วนใหญ่ในประเทศ น้อยคนนักที่จะปฏิเสธข่าวสารและความบันเทิงจากสื่อชนิดนี้ เพราะโทรทัศน์ในยุคโลกาภิวัตน์ได้แทรกซึมเข้าไปแพร่พันธุ์อยู่ทุกครัวเรือน ทั้งภาพและเสียง กระจายไปแทบทุกซอกทุกมุมในบ้าน คำพูดและเงาของบุคคลผู้ทำหน้าที่ส่งผ่านข่าวสารและความบันเทิงทางโทรทัศน์ จึงเปรียบเสมือนเพื่อนคนหนึ่งให้ผู้ชมให้ความสนิทสนมและเต็มใจเปิดบ้านต้อนรับทุกวันและเวลาที่พวกเขาปรารถนาจะได้พบ

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2546: 1-2) ได้ระบุอิทธิพลของโทรทัศน์ทั้งแง่บวกและแง่ลบได้ ดังนี้

อิทธิพลเชิงบวก

- โทรทัศน์เป็นส่วนผสมระหว่างเทคโนโลยีและวัฒนธรรม
- เป็นธุรกิจระดับชาติและสถาบันของชาติ
- เป็นรูปแบบความบันเทิงที่ประชาชนชื่นชอบและแหล่งข่าวสารที่สำคัญที่สุด
- เป็นแหล่งปลดปล่อยความคิดสร้างสรรค์
- เป็นสื่อที่ใช้แสดงออกปัญหาสังคมหรือทรรศนะทางการเมือง
- เป็นแหล่งจ้างงานของบุคคลหลากหลายอาชีพ นักบัญชี คนทำงาน office วิศวกร นักเทคนิค ผู้จัดการ นักแสดง ฯลฯ
- เป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม
- เป็นสื่อในบ้านที่สร้างความอบอุ่นในครอบครัว
- เป็น “Window of the world”

อิทธิพลเชิงลบ

- เป็นสื่อที่อันตราย, สร้างบาดแผล นำมาซึ่งสิ่งแปลกปลอมและสิ่งที่ไม่ต้องการ (unwanted)
- เป็นสิ่งที่สร้างความชั่วร้ายแก่เยาวชนด้วยเรื่องเพศ, ความรุนแรง และความมียศ

- เป็นแหล่งรวมของนักธุรกิจ, นักโฆษณา, sponsors, เอเจนต์, นักแสดง, บริษัทประชาสัมพันธ์, นักการตลาด, นักสร้างกำไร ฯลฯ
- program (รายการ) กลายเป็น “สินค้า” ผู้ชม กลายเป็น “ตลาด”

2.3 แนวคิดในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2546) ได้ให้ข้อคิดในการจัดรายการโทรทัศน์สำหรับผู้บริหารรายการไว้ว่า

- Geographical Universality รายการควรเข้าถึงผู้ชม (ประชาชน) ในทุกพื้นที่
- Universality of appeal รายการควรตอบสนองทุกกระแสนิยมและความสนใจ
- ควรมีรายการที่ให้ความสนใจคนกลุ่มน้อยของสังคม คนพิการ คนที่ไม่ทัดเทียมกลุ่มอื่นๆ ฯลฯ
- รายการควรส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติและชุมชน
- รายการไม่ควรเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว/เฉพาะกลุ่มหรือเพื่อรัฐบาลในปัจจุบัน (ควรมีความเสมอภาคทางการเมือง)
- การจัดรายการควรมุ่งส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันรายการที่มีคุณภาพมากกว่ามุ่งให้มีรายการมากขึ้น
- ควรมุ่งส่งเสริมให้มีผู้จัดรายการมากขึ้น ไม่จำกัด/ผูกขาดเฉพาะกลุ่ม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์และนิคม ทาแดง (2536: 725) ได้กล่าวถึงการจัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ว่ามีความจำเป็น 4 ประการ คือ

1. การจัดรายการทำให้มีรายการวิทยุโทรทัศน์ออกอากาศ หากไม่มีการจัดรายการแล้วฝ่ายผลิตรายการก็ไม่มีรายการที่จะนำไปผลิต ไม่มีรายการออกอากาศ สถานีก็ดำเนินธุรกิจไม่ได้ การจัดรายการจึงเป็นการประกันในขั้นต้นว่าจะมีรายการตามประเภทและรูปแบบที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของสถานีและสามารถแสดงเอกลักษณ์และบอกรูขี้นของสถานีได้
2. การจัดรายการทำให้ได้รายการที่มีคุณภาพ ในกระบวนการจัดรายการที่ต้องมีการวิเคราะห์ผู้ชม วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดประเด็น กำหนดรูปแบบ และวิธีการเสนอเนื้อหาไว้นั้นจะช่วยทำให้ได้รายการวิทยุโทรทัศน์ที่มีคุณภาพเหมาะสมกับวัย อาชีพ และความต้องการของกลุ่มผู้ชม

3. การจัดรายการเป็นการเพิ่มทักษะความชำนาญของบุคลากรฝ่ายจัดรายการ
4. การจัดรายการช่วยจัดลำดับรายการก่อนหลัง ที่ตรงตามความต้องการของผู้ชม เมื่อผลิตรายการขึ้นแล้ว รวมทั้งรายการที่สถานีได้มาจากแหล่งอื่น ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมออกอากาศก็สามารถนำรายการต่าง ๆ มาออกอากาศตามลำดับก่อนหลัง โดยมีหลักในการพิจารณาช่วงเวลาการจัดรายการต่าง ๆ

สำหรับวิธีการในการเลือกจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ชมนั้น ประจวบ อินอ็อค (2533: 126-127) กล่าวว่า มีแนวทางพิจารณาได้ 4 ประการ คือ

1. ศึกษาจากรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์ด้วยกันว่ารายการใด ประเภทไหน ที่ประชาชนชอบก็นำมาจัดบ้าง เป็นการดึงดูดความสนใจของคนกลุ่มนั้นแทนที่จะให้มีรายการนั้นเพียงรายการเดียว
2. พิจารณารูปแบบรายการใดบ้างที่ยังไม่มีผู้จัดทำก่อน แล้วอาจจะพยายามสร้างสรรค์รูปแบบรายการใหม่ที่แปลก แหวกแนวกว่ารายการที่มีอยู่แล้ว
3. พิจารณาจากผู้ชมรายการวิทยุโทรทัศน์ปัจจุบันว่า มีกลุ่มผู้ชมกลุ่มใดบ้างที่ยังไม่มีรายการเฉพาะกลุ่ม จากนั้นพยายามสร้างสรรค์และเริ่มจัดให้มีรายการสำหรับประชาชนกลุ่มนั้นๆ
4. พิจารณาจัดเสนอรายการให้เหมาะสมกับช่วงเวลาในการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนซึ่งเปลี่ยนแปลงไปทุกวัน

2.4 รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์

วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์ (2546: 2) ได้แบ่งประเภทของรายการโทรทัศน์ไว้เป็น 11 ประเภท

1. ละคร (drama) series, soap operas
2. Factual สารคดี, วิทยาศาสตร์, รายการเพื่อผู้บริโภค, ธุรกิจ, สืบสวนสอบสวน, อาชญากรรม
3. ศิลปะ (arts) คอนเสิร์ต, ภาพยนตร์, ภาพถ่าย, วรรณคดี, ละครเวที, ทัศนศิลป์
4. ข่าว (news) ข่าวปัจจุบัน, ข่าวชุด, ข่าวเชิงสารคดี

5. บันเทิง (entertainment) คตลก, เกมโชว์, Sitcoms, chat show, variety shows, pop music
6. เด็ก (children) ละคร, ข่าวสาร, บันเทิง
7. ศาสนา/ธรรมะ (religion) ศีลธรรม, ความเชื่อ, ศรัทธา
8. กีฬา (sport)
9. เยาวชน (youth)
10. การศึกษา (education) ระดับ โรงเรียน, adult education, Open University
11. Daytime program แต่มหากรรม อัจฉริยะกุล (2531: 34) ได้แบ่งรายการ

โทรทัศน์ไว้ 13 ประเภท

1. รายการข่าว (newscast) เป็นการเสนอรายงานเหตุการณ์สำคัญที่เป็นที่น่าสนใจของประชาชนโดยเสนอเป็นปัจจุบันที่จะตอบคำถามได้ 6 ประการ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม
2. รายการสารคดี (features and documentaries) เป็นรายการเพื่อเล่าเรื่องราวที่น่าสนใจให้ผู้ชมเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ควรให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน ใช้อารมณ์และโน้มน้าวจิตใจ ได้แก่ สารคดีท่องเที่ยว ชีวิตสัตว์ รวมทั้งรายการประเภทความรู้
3. รายการละครโทรทัศน์ (drama) ได้แก่ รายการที่จัดเป็นละครโทรทัศน์และเป็นตอนสั้น ๆ ดำเนินเรื่องติดต่อกันไปตลอด
4. รายการภาพยนตร์ (movies) เป็นรายการที่นำภาพยนตร์มาฉายทางโทรทัศน์ มีทั้งภาพยนตร์ชุดและภาพยนตร์เรื่องยาว
5. รายการเพลง (music program) คือ รายการโทรทัศน์ที่นำเสนอความบันเทิงในรูปแบบเพลงและดนตรี ทั้งแบบการแสดงสด และมีวีดิทัศน์ โดยมียุทธศาสตร์การจัดรายการที่มีความหลากหลายของแนวเพลงหลายแนว
6. รายการป๊อปปูล่าบันเทิง หรือวาไรตี้ (variety program) เป็นรายการที่เน้นความบันเทิงหลายรูปแบบแต่ยังคงให้สาระความรู้อยู่บ้าง เช่น การตอบปัญหาชิงรางวัล การสัมภาษณ์ เพลง/ดนตรี แฟชั่น ละครเวที การแสดงออก หรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน
7. รายการเพื่อการศึกษา (education program) เป็นรายการที่จัดขึ้นเพื่อการศึกษาโดยตรง แก่ประชาชน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน โดยเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ด้วยเทคนิคการนำเสนอหลายรูปแบบเพื่อให้การจัดรายการศึกษามีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้ชม

8. รายการสนทนา/สัมภาษณ์/อภิปราย (talk program) เป็นรายการโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์หลักคือ การให้ความรู้แก่ผู้ชมในรูปแบบของการพูดคุย สนทนา สัมภาษณ์ แลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ในเรื่องราวและเหตุการณ์หนึ่ง ที่กำลังเป็นที่สนใจ

9. รายการตลก (comedy program) คือ รายการบันเทิงที่มุ่งสร้างเสียงหัวเราะให้เกิดขึ้นกับผู้ชม ไม่ว่าจะมียุทธวิธีการนำเสนอแบบใดทั้งแบบละคร เพลง ปกติกะ หรืออาจเป็นการแสดงตลกที่ปรากฏอยู่ในช่วงหนึ่งของรายการหนึ่งที่ออกรายการทางสถานีโทรทัศน์ก็ได้

10. รายการธรรมะ (religion program) (เช่น รายการถ่ายทอดพิธีกรรมทางศาสนา การแสดงธรรมเทศนา การแสดงธรรมเทศนา การอภิปรายที่ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา และส่งเสริมศีลธรรม

11. รายการกีฬา (sports program) เป็นรายการที่นำเสนอกิจกรรมทั้งหลายอันเกี่ยวกับเกมกีฬา ทั้งก่อนและหลัง และระหว่างการแข่งขันรวมถึงรายการเกี่ยวกับการสอนกีฬา การให้ ข้อมูลต่าง ๆ เช่น เรื่องการดกปลา การสอนกอล์ฟ ฯลฯ (ปมข สุภสาร, 2531: 125)

12. รายการเกมโชว์ (game show program) คือ รูปแบบเกม แข่งขัน ตอบปัญหาของรางวัล มีการเปิดโอกาสให้บุคคล หรือผู้ชมเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งเป็นรูปแบบที่ให้ความตื่นเต้น สนุกสนาน

13. รายการศิลปวัฒนธรรม (culture program) หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับสิ่งสิ่งงามที่สืบทอดกันมานานในสังคมอันได้แก่ ประเพณี ศิลปวัตถุ ศิลปหัตถกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะพื้นบ้าน ไม่ว่าจะเป็นการเล่นรำ การแสดง การละเล่น ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของคนในสังคมต่างๆ

2.4.1 รายการข่าว (newscast program)

ดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2526: 3) กล่าวว่า “รายการข่าวโทรทัศน์จะประกอบด้วย ข่าวที่มีเนื้อหาโดยรวม สรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นว่าเป็นเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไมเหตุการณ์นั้นจึงเกิดขึ้น และเมื่อรวมกับลักษณะของสื่อโทรทัศน์แล้ว ข่าวโทรทัศน์ควรมีความหมาย คือ ข่าวสารที่เกิดขึ้นใหม่น่าสนใจ มีผลกระทบต่อสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่าย

ข่าวของสถานีโทรทัศน์สามารถสื่อข่าว รายงานข่าว ถ่ายภาพ และภาพยนตร์ บันทึกภาพได้ เพื่อจัดทำ รายการข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา และการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งอาจจะ ออกอากาศในรูปแบบวิทยุ ภาพการอ่านข่าว หรือการอ่านประกอบ

ถาวร ชวซ์ประสิทธิ์ (2531: 195) กล่าวถึงการเสนอรายการข่าวทางโทรทัศน์ว่า สมัยนี้ การเสนอรายการข่าวไม่ค่อยคำนึงถึงความเหมาะสมและข้อห้ามต่าง ๆ ที่เคยวางไว้ มีการวิพากษ์วิจารณ์ข่าวออกไปพร้อม ๆ กับการเสนอข่าว มีการพูดต่อเติมข่าว ทั้งนี้ในเนื้อหาและ นอกเรื่อง เช่น การคุยกัน และหยอกล้อกันระหว่างผู้ประกาศข่าวด้วยกัน แม้แต่ผู้ประกาศข่าว เองก็ใช้หลายคน ทั้งหญิงและชาย สถานีวิทยุโทรทัศน์ส่วนมากได้ให้ความสนใจและ พิถีพิถันในเรื่องชื่อเสียง และความสวยงามของผู้ประกาศข่าวเป็นอย่างมาก ในขณะที่เนื้อหา และภาพที่แสดงถึงความรุนแรงก็สามารถออกอากาศได้ เช่น สภาพศพและผู้บาดเจ็บ กอง เลือด การต่อสู้ ก็มีให้ชมกันเกือบทุกวัน

2.4.2 รายการสารคดี (documentary program)

เนื้อหาของรายการสารคดีมีนำเสนอมากมาย ได้แก่ การบันทึกเหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์ เป็นการเล่าหรือเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต เสนอเหตุการณ์หรือเรื่องราว ความเป็นอยู่ของชนชาติต่างๆ หรือของสังคมหมู่ใดหมู่หนึ่ง เสนอเรื่องราวชีวประวัติของ บุคคลที่น่าสนใจ เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในโลกในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เรื่องในวงการแพทย์ เกษตรกรรม หรือวิทยาศาสตร์ เรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ที่น่าสนใจ นำ ศึกษา เรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิตสัตว์ต่างๆ ตลอดจนนำข่าวที่เกิดขึ้นที่น่าสนใจมาเจาะลึกหรือ สืบหาสาเหตุรายละเอียดกันอย่างลึกซึ้ง

2.4.3 รายการละครโทรทัศน์ (drama program)

ไพโรจน์ ศิรินธนากุล (2538: 57) กล่าวถึง รายการละครโทรทัศน์ว่า เป็นราย การผสมผสานระหว่างความสามารถในการเขียนบทการแสดง การจัดฉาก การทำรายการ การ ตัดต่อ ตลอดจนการใช้แสง และเสียงประกอบ การแสดงภาพยนตร์กับการแสดงโทรทัศน์มีข้อ แตกต่างกันอยู่ขณะที่ภาพยนตร์จะเน้นในด้านการแสดงบทบาทและสภาพแวดล้อมของเหตุ

การณัละคร โทรทัศน์จะแสดงให้เห็นถึงปฏิริยาของตัวละครได้ดีกว่า โดยเน้นเรื่องการ พัฒนาตัวละคร ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และบทสนทนา ซึ่งสื่อโทรทัศน์มีจอขนาดเล็ก และผู้ชมอยู่ใกล้จอสามารถที่จะแบ่งความสนใจตรงไปยังรายละเอียดบางจุดได้ง่ายและในระยะ ภาพที่ใกล้

จากการศึกษาของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ และสุพัตรา เพชรมณี (อ้างในกรณีการ เြียงเพิ่ม, 2539: 2) พบว่า จากการนำเสนอรายการโทรทัศน์ ร้อยละ 60 เป็นรายการบันเทิงโดย ในประเภทรายการบันเทิงนั้น มีรายการละครเป็นรายการหลักที่ได้รับความนิยมจากผู้รับชม มากที่สุด จากจุดนี้ทำให้รายการละครเป็นรายการที่ช่วยสร้างรายได้หลักให้กับผู้ผลิตรายการ ซึ่งผู้อุปถัมภ์ รายการมักนิยมให้การสนับสนุนรายการละคร เพราะรายการละครเป็นรายการที่มี ผู้ชมอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจุบันรูปแบบของละครโทรทัศน์ไทยมีลักษณะการนำเสนอแบ่งตามช่วงเวลา และการนำเสนอ ดังนี้ คือ

1. ละครโทรทัศน์ไทยที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยแบ่งเป็น 6 ประเภทด้วยกัน ละครสั้นที่สรุปเรื่องราวจบภายในตอนเดียว ใช้เวลาประมาณ 60-120 นาที
2. ละครสั้นที่สรุปเรื่องราวจบในตอนภายใน 30 หรือ 60 นาที ออกอากาศเป็น ประจำทุกสัปดาห์ ซึ่งเนื้อหาหลักของละครจะเป็นแนวเดียวกันและผู้แสดงชุดเดียวกันโดย ตลอด
3. ละครเรื่องยาวหลายตอนจบ มีเรื่องราวดำเนินติดต่อกันไปโดยใช้ผู้แสดงชุด เดียวกันโดยตลอด ความยาวตั้งแต่ 8 ตอนจบขึ้นไปจนถึง 100 ตอนจบ อาจใช้เวลาแสดงตอนละ 30 นาทีหรือ 60 นาที ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์
4. ละครหรือภาพยนตร์โทรทัศน์ที่ผลิตเป็นเรื่องราวซึ่งมีความยาวตั้งแต่ต้นจน จบมากกว่า 3 ชั่วโมงขึ้นไป จึงมีการแบ่งวันออกอากาศเป็น 2 ภาค หรือบางเรื่องอาจมีความ ยาวมากถึง 6 ชั่วโมง หรือหากว่านั้นก็มีการแบ่งออกอากาศครั้งละ 1 ชั่วโมง และออกอากาศ ติดต่อกันในเวลาเดียวกันในวันต่อไปหรือสัปดาห์ ต่อไปเรื่อยๆ จนจบเรื่อง
5. ละครหรือภาพยนตร์โทรทัศน์ที่เป็นเรื่องจบในตอน ผู้แสดงจะไม่เป็นชุด เดียวกันโดยตลอด เรื่องที่นำมาแต่ละตอนจะไม่เกี่ยวเนื่องกัน แต่เนื้อหาของเรื่องทุกเรื่องจะขึ้น ไปในทำนองเดียวกัน

6. ละครประเภทตลกชวนหัวหรือเสียดสีสังคม ลักษณะการออกอากาศจะออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือทุกวันในเวลาเดียวกัน มักจะมีความยาวตอนละ 30 นาที ละครประเภทนี้อาจจะจัดแสดงสดในห้องส่ง พร้อมทั้งอัดเทปไปด้วยและมักจะแสดงต่อหน้าผู้ชมในห้องส่งนั้น

2.4.4 รายการภาพยนตร์ (cinema program)

รายการภาพยนตร์ (cinema program) หมายถึง รายการที่นำภาพยนตร์มาฉายทางโทรทัศน์ การแสดงภาพยนตร์กับแสดงละครโทรทัศน์มีข้อแตกต่างกัน คือ การแสดงภาพยนตร์จะเน้นการแสดงบทบาท และสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์ ส่วนการแสดงละครโทรทัศน์จะเน้นให้เห็นถึงปฏิกิริยาของตัวละครได้ดีกว่าภาพยนตร์ โดยการเน้นการพัฒนาตัวละคร ความสัมพันธ์ร่วมของมนุษย์และบทบาท (ไพโรจน์ ตีรณนากุล, 2538: 57)

พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์ (2532: 41) ได้แบ่งภาพยนตร์ออกเป็น 12 ประเภท ตามนักวิจารณ์ภาพยนตร์บันเทิงชื่อดังกลุ่มหนึ่งของสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร ซึ่งได้แก่

1. ภาพยนตร์ตลกหัวคะว้นตก (westerns)
2. ภาพยนตร์ลึกลับตื่นเต้น (intrigue & suspense)
3. ภาพยนตร์ตลก (comedies)
4. ภาพยนตร์เพลง (musicals)
5. ภาพยนตร์สงคราม (war)
6. ภาพยนตร์ผจญภัย (adventure)
7. ภาพยนตร์เกี่ยวกับศีลธรรมและสังคม (manners morals & society)
8. ภาพยนตร์เกี่ยวกับวงการบันเทิง (films about films)
9. ภาพยนตร์ส่วนตัว (cinema of personal expression)
10. ภาพยนตร์จินตนาการและเขย่าขวัญ (fantasy & horror)
11. ภาพยนตร์สะท้อนสังคม (the concerned cinema)
12. ภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ (period films)

2.4.5 รายการเพลง (music program)

รูปแบบเพลงและดนตรีนั้น ในเนื้อหาสาระเป็นประเภทการบันเทิงด้วยตัวมันเองอยู่แล้ว อีกทั้งยังมีความหลากหลายด้วยวิธีการนำเสนอ ทั้งเป็นแบบการแสดงสดและมิวสิก วิดีโอ (ปมข ศุภสาร, 2531: 110)

ลักษณะของการจัดรายการเพลงทางโทรทัศน์สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. การจัดรายการตามประเภทของเพลงได้แก่

1.1 รายการดนตรีไทย หมายถึง ดนตรีในราชสำนัก และดนตรีของชาวบ้าน (ภาคกลาง) ที่มีมโหรี ปี่พาทย์ เป็นหลัก ถึงเป็นดนตรีคลาสสิกของไทย เช่น ดนตรีสำหรับการทำบุญโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น งานแต่งงาน งานศพ บายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น

1.2 รายการเพลงไทยสากล หมายถึง เพลงที่มีเนื้อร้องเป็นไทยแต่มีลีลาการขับร้อง การบรรเลงดนตรีประกอบเป็นสากล ทั้งรูปแบบที่ใส่เนื้อร้องไทยแทนภาษาอังกฤษ ใช้ดนตรีตัวเดิมทั้งหมด หรือเพลงที่นำมาปรุงแต่งใหม่ก็ตาม

1.3 รายการเพลงสากล หมายถึง เพลงที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาต่างประเทศ บรรเลงดนตรี และประพันธ์คำร้อง ทำนองโดยชาวต่างประเทศ

1.4 รายการเพลงเพื่อชีวิต หมายถึง รายการที่นำเสนอเพลงในแนวที่เน้นเนื้อหาของคำร้องเป็นหลัก ใช้เครื่องดนตรีที่ทำจากฝีมือชาวบ้าน บทเพลงมีความหมายเกี่ยวกับการต่อสู้ของชนจน การเรียกร้องความเป็นธรรม เพลงที่ต่อสู้ทางการเมือง มีความรู้สึกนึกคิดอย่างใด ก็แสดงออกอย่างนั้น

1.5 รายการเพลงไทยลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการทำไร่ ทำนา ชีวิตความเป็นอยู่ของชนชนบท การทำงาน ความรัก ความเป็นสังคมลูกทุ่ง สังคมชนบท เครื่องดนตรี ที่ใช้ก็เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมใช้ในชนบทด้วย

1.6 รายการเพลงพื้นบ้านหรือที่ฝรั่งเรียกว่า folk music เป็นเพลงดิบๆ ที่เล่นโดยชาวบ้านโดยไม่มีการปรุงแต่งอยู่ในฐานะ “การละเล่น” ไม่ใช่การแสดง ไม่มีผู้เล่น ทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับงานร้องรำทำเพลง มีจังหวะที่สนุกสนาน เร้าใจ คั่นเดิน ชวนให้ร้องรำ

2.4.6 รายการป๊อปปูล่าเรอ (variety program)

รายการวาไรตี้ (variety) เป็นรายการบันเทิงเบ็ดเตล็ด ที่นอกเหนือจากละคร แต่ ถ้าเป็นละครเพลงละครชนหัว ก็จัดอยู่ในรายการวาไรตี้ได้นอกจากนี้ยังมีเกมโชว์ การแสดง ตลก การเต้นระบำ และการแสดงกายกรรมด้วย

ในการจัดรายการป๊อปปูล่าเรอนั้น นักจัดรายการจะต้องมีวิธีการจัดเรียงเรื่อง รวมรายการบันเทิงหลายอย่างเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืนเหมาะสมเป็นที่น่าสนใจ และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมกลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งสิ่งที่ควรยึดเป็นหลักประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์กลุ่มผู้ชมและสภาพแวดล้อมทั่วไปในการจัดรายการ
2. การกำหนดประเภท การนำเสนอ และการเลือกส่วนประกอบที่เป็นโครงสร้างด้านเนื้อหาของรายการ
3. การกำหนดความยาวของรายการและเลือกเวลาออกอากาศ
4. การอำนวยความสะดวก
5. การบริหารจัดการและผลิตรายการด้านอื่น ๆ (พิไลพรรณ ปุณฺณ, 2533, ปม ช สุกสาร, 2531)

2.4.7 รายการเพื่อการศึกษา (education program)

รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ การศึกษาไปสู่ผู้ชม (วสันต์ อดิศักดิ์, 2533: 145) โดยจะต้องจัดทำให้มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ และได้ประโยชน์แก่ผู้ชม โดยไม่เพียงแต่การปรากฏของครู หรือวิทยากรหน้ากล้องโทรทัศน์ เพื่อบรรยายเท่านั้น ยังจะต้องเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา น่าติดตามชม ดังคำกล่าวที่ว่า “การสอนที่ดี คือการสอนที่ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้สึกว่ากำลังถูกสอนอยู่”

2.4.8 รายการสนทนา/สัมภาษณ์/อภิปราย (talk program)

รายการสนทนา สัมภาษณ์ และอภิปราย เป็นรายการโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การให้ความรู้แก่ผู้ชมในรูปแบบของการพูดคุย สนทนา แลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิด

เห็นจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กำลังพูดคุยถึง โดยทั้ง 3 แบบนี้ คือ ทั้งรายการสนทนา รายการสัมภาษณ์ และอภิปราย ยังมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน ด้วย ทั้งนี้อาจยังมีในส่วนของวิธีการนำเสนอที่จะมีข้อแตกต่างกันเล็กน้อย และบ่อยครั้งที่ มีลักษณะของรายการที่ใช้รูปแบบผสมผสานกันทั้ง 3 แบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ชมมากยิ่งขึ้น

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2539: 126) ได้กล่าวว่า รายการสนทนา เป็นรายการประเภทเดียวกับรายการสัมภาษณ์ เพียงแต่ผู้ดำเนินรายการไม่ใช่ผู้ตั้งคำถามอย่างเดียวนะจะต้องเป็นผู้แสดงความคิดเห็น และทำหน้าที่ถามตอบไปพร้อมๆ กับร่วมรายการด้วย

รายการสัมภาษณ์ หมายถึง รายการที่มีคน 2 คนขึ้นไปพูดคุยซักถาม ปัญหาข้อข้องใจ ชี้แจงเรื่องราวข่าวสารตามหัวข้อเพื่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2.4.9 รายการตลก (comedy program)

รายการตลกทางโทรทัศน์หมายถึง รายการบันเทิงประเภทหนึ่งที่มุ่งสร้างเสียงหัวเราะให้เกิดขึ้นกับผู้ชม โดยการใช้คำพูด ท่าทาง การแต่งกาย แต่งหน้า การใช้เสียงดนตรี อุปกรณ์ประกอบฉาก รูปร่างนักแสดง และเทคนิคทางโทรทัศน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด รวมกันในการนำเสนอขบขัน (ลัดดาวัลย์ อินทจักร, 2542: 2)

เมธา เสรีชนาวงศ์ (2539: 3) กล่าวถึงรายละเอียดของรายการตลกว่า รายการตลกทางโทรทัศน์ (comedy program) จัดว่าเป็นรายการบันเทิงประเภทหนึ่งที่มุ่งหวังจะสร้างเสียงหัวเราะ ตลอดจนความเพลิดเพลินสนุกสนานให้แก่ผู้ดูผู้ชม ไม่มีแบบแผนตายตัว เพียงแต่จะ ทำอย่างไรก็ได้ให้มีเสียงหัวเราะเกิดขึ้นจากผู้ชมรายการเป็นสำคัญ ซึ่งวิธีการนำเสนอ นั้นสามารถทำได้หลายแบบทั้งละคร เพลง ปกฉกัะ ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องการสร้างความสนุกสนานทั้งสิ้น

ประเภทของเรื่องตลกสามารถแบ่งได้เป็น

ก. ตลกโปกฮา (farce) เป็นตลกจากเรื่องราวที่เหลือเชื่อ รวดเร็ว และอะบะดิงดิง ภาพของตลกโปกฮามักจะปรากฏมาในรูปของความรุนแรง การลั่นหกล้มเพราะเป่ลือกกล้วย การปาหน้า ฯลฯ การแสดงตลกโปกฮาดูเหมือนเป็นการแสดงเพียงภายนอก โดยเน้นการแสดงที่ น่าขันมากกว่าภาษาหรือบุคลิก ซึ่งอาจจะดูไม่ค่อยมีศิลปะการแสดงเท่าไรนัก

ข. ตลกชวนหัว (comedy) เป็นตลกที่มีลักษณะเป็นงานวรรณกรรม มีวิวัฒนาการมาจากตลกโปกฮา เกิดขึ้นเมื่อมีวัฒนธรรมมากขึ้น มีขนบธรรมเนียม ประเพณี และภาษาที่ไพเราะเพราะพริ้ง มีความคิดที่สุขุมรอบคอบ สามารถสร้างสรรค์การแสดงตลกที่แนบเนียนในลักษณะที่ได้

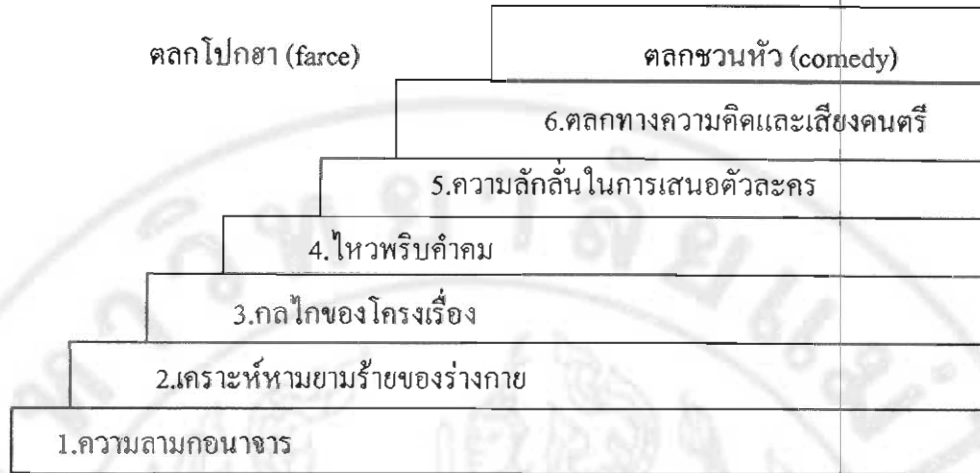
ปัจจุบันรูปแบบของรายการตลกทางโทรทัศน์เกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นตลกทางสถานการณ์ ละครไ้ ตลกเจ็บตัว การแสดงท่าทางตลก การพูดจาโต้ตอบ การสัมภาษณ์ พูดคุยอย่างสนุกสนาน (comedy-variety-interview show) ฯลฯ แต่มีอยู่ 2 รูปแบบที่มีลักษณะโดดเด่น และเป็นที่ชื่นชอบกว่ารายการตลกในรูปแบบอื่น ๆ ก็คือ รายการตลกเดี่ยว (stand-up comedy) และรายการตลกสถานการณ์ (situation comedy หรือ sitcom)

รายการตลกเดี่ยว เกิดขึ้นโดยนักแสดงตลกเพียงคนเดียวเป็นผู้เล่าเรื่องราวตลกทั้งหมด โดยไม่มีเหตุการณ์หรือตัวละครอื่นใดเข้ามาประกอบด้วยเลย คำพูดของนักแสดงตลกคนเดียวจะมีความสำคัญเหนือกว่าบทบาททางการแสดง รายการเดี่ยวตลกต้องอาศัยปฏิกริยาจากคนดูเป็นสำคัญ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของนักแสดงเอง

รายการตลกสถานการณ์ มีลักษณะของความเป็นละครมากกว่ารายการตลกเดี่ยว คือมีเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อความสนุกสนาน โดยมากจะเป็นเรื่องราวที่สับสนอลเวงที่เป็นชวนหัวให้เกิดเสียงหัวเราะ ทั้งนี้รายการตลกสถานการณ์มีความเป็นศิลปะมากกว่ารายการตลกแบบแรก เพราะจำเป็นต้องอาศัยมืออาชีพหลายฝ่ายที่ร่วมกันทำให้เกิดมีรายการตลกประเภทนี้ขึ้นมา และต้นทุนการผลิตรายการตลกประเภทสถานการณ์นี้ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ลักษณะสำคัญของรายการตลกประเภทนี้จะต้องมีลักษณะการดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน และมีลักษณะของละครที่จบในตอน (กรณีการณ์ เวียงเพิ่ม, 2539: 5)

กรณีการณ์ เวียงเพิ่ม (2539: 48) ได้จำแนกลำดับขั้นของตลกในงานเขียนของทอมป์สันที่มีชื่อว่า “บันไดตลก” (Ladder of comedy) เพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจในวิธีการสร้างความตลกได้ง่ายขึ้น

บันไดตลก (ladder of comedy)

ภาพที่ 1 ภาพแสดงบันไดตลกของทอมป์สัน

2.4.10 รายการธรรมะ (religion program)

สำหรับการจัดรายการธรรมะ ทางโทรทัศน์มีการนำเสนอรายการในหลายรูปแบบ โดยอาศัยพื้นฐานจากการเผยแพร่ธรรมะในอดีต ดังนี้คือ

1. นำเสนอรายการโดยการเทศน์ เป็นการถ่ายทอดการแสดงธรรมเทศนา จากพระภิกษุสงฆ์ ตามรูปแบบที่เป็นทางการ ตั้งแต่การอาราธนาภักดิ์เทศน์ นิมนต์พระนั่งบนธรรมาสแสดงธรรม โดยคำสอนต่าง ๆ จะอยู่ในคัมภีร์เป็นภาษาบาลี และภาษาไทยโบราณ ทั้งยังยกตัวอย่างเป็นนิทานในพระไตรปิฎก ซึ่งประชาชนนิยมฟังน้อย

2. นำเสนอรายการโดยการบรรยายธรรม เป็นการนิมนต์พระภิกษุสงฆ์หรือฆราวาสมาบรรยายธรรมในรูปแบบของสมัยใหม่ ทั้งภาษาพูด และการยกตัวอย่างประกอบจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้เห็นชัด ง่ายแก่การเข้าใจและได้รับความนิยมนมาก

3. นำเสนอรายการโดยการสนทนาธรรม ซึ่งเป็นการสนทนาถามตอบข้อสงสัยกันระหว่างพระกับผู้ชมที่ส่งคำถามเข้าไป โดยมีผู้ดำเนินรายการเป็นตัวแทนซักถาม หรือเป็นคำถามที่รายการได้เตรียมไว้ในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ เพื่อให้ความรู้ด้านหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาแก่ประชาชน (ทักษิณ จันทร, 2535: 835-837)

2.4.11 รายการเกมโชว์ (game show)

ปมข ศุภสาร (2533: 100) กล่าวว่า รายการเกมโชว์ คือ รูปแบบเกม แข่งขันตอบปัญหา เป็นรูปแบบที่ให้ความตื่นเต้น เพราะผู้ชมมีส่วนร่วมในรายการแม้จะนั่งชมอยู่ที่บ้าน ก็ยังนั่งเอาใจช่วยว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ชนะ และผู้ชมมักจะนิยมชมชอบผู้ชนะ ทั้ง ๆ ที่ไม่รู้จักกันเลย

สมควร เจริญสุข (2539: 2-3) กล่าวว่า คนในทุกอาชีพ และทุกวัยให้ความสนใจต่อรายการเกมโชว์มาก รวมทั้งความต้องการมีส่วนร่วมในการแข่งขันด้วย รายการเกมโชว์บางรายการก็มีความรู้ต่างๆ สอดแทรกในรายการจึงทำให้ผู้ชมนำความรู้ที่ได้รับนั้นมาเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้อีกด้วย และยังรายการใดมีความรู้ และมีสาระ รวมทั้งความบันเทิงอีกทั้งมีความหลากหลายในรายการแล้วก็นำมาซึ่งความนิยมมากขึ้น

รายการเกมโชว์นั้นยังมีรูปแบบการนำเสนอรายการ ที่แตกต่างจากรายการอื่น ๆ คือ

1. เป็นรายการที่นำเสนอการแข่งขันต่าง ๆ ซึ่งมีความแปลกใหม่ทั้งในรูปแบบของเกมและองค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการ ไม่ว่าจะเป็นฉาก เพลง หรือกลยุทธ์ในการนำเสนอ
2. เป็นรายการที่มีของรางวัล ซึ่งสิ่งนี้เป็นจุดที่ดึงดูดความสนใจประการใหญ่ของผู้รับสารหรือผู้ชม ซึ่งรางวัลก็มีทั้งรางวัลเล็ก ๆ จนถึงรางวัลใหญ่ ๆ
3. เป็นรายการที่สร้างผลกำไรให้กับผู้ผลิตได้อย่างมาก ถึงแม้ว่าจะมีการลงทุนที่สูงก็ตาม
4. รายการเกมโชว์เปิดโอกาสให้ผู้ชมเข้ามามีส่วนร่วมในรายการด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมก็คือ การร่วมสนุกแข่งขันในรายการ การมีส่วนร่วมในการชมในห้องส่ง และการส่งชิ้นส่วนไปร่วมรายการของผู้ชมที่บ้าน

2.4.12 รายการศิลปวัฒนธรรม (cultural program)

รายการศิลปวัฒนธรรม เป็นรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับสิ่งดีงามในสังคมที่สืบทอดกันมานานแต่ครั้งอดีตกาล อันได้แก่ ประเพณี ศิลปวัตถุ ศิลปหัตถกรรม ภูมิปัญญา

1. สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. วิถีครอบครัวและชุมชนไทย
3. ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย
4. ภาษาไทย
5. ระเบียบวินัย
6. ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรม
7. การแต่งกายแบบไทย
8. วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย
9. ศิลปกรรมไทย
10. วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
11. วัฒนธรรมและการพัฒนา (บงกช อักษรดี, 2539: 28)

รายการกีฬา เป็นรายการที่นำเสนอกิจกรรมทั้งหลายอันเกี่ยวกับเกมกีฬา ทั้งก่อน และหลัง และระหว่างการแข่งขัน รวมถึงรายการเกี่ยวกับการสอนกีฬา การให้ข้อมูลต่างๆ

กาญจนา แก้วเทพ (2541: 339-341) กล่าวว่า รายการกีฬาทางโทรทัศน์นั้น
หมายความว่า รวบรวมตั้งแต่รายการข่าวกีฬา ซึ่งจัดเป็นส่วนหนึ่งของรายการข่าว รายการถ่ายทอด
(สด/ไม่สด) รายการแข่งขันกีฬาระเภทต่าง ๆ รายการที่เกี่ยวข้องกับกีฬา เช่น รายการแข่งขัน
ตอบปัญหา/เกมโชว์ที่เกี่ยวข้องกับกีฬา รายการให้ความรู้ด้านกีฬา เป็นต้น

เนื่องจากรายการกีฬาจัดเป็นรูปแบบรายการบันเทิง (entertainment) ดังนั้น รายการกีฬาจึงประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้

1. มีคารา (stars) หมายถึง ชูเปอร์สตาร์ประจำกีฬาประเภทต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลข้างเคียง เช่น โค้ชนักกีฬา ผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬา

2. มีการแข่งขัน หรือ action ในกีฬา ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจ น่าตื่นเต้น เพราะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่มีใครคาดเดาล่วงหน้าได้

3. มีลักษณะทันเวลา (immediacy) เป็นการติดตามมอง action ที่กำลังเกิดขึ้น ในขณะที่นั้นมีการลำดับภาพ ถ่ายทอดและรายงานความเคลื่อนไหว

4. มีลักษณะเป็นละคร (drama) รายการกีฬามีลักษณะการให้รายละเอียด เป็น การเล่า การพรรณนา การวิพากษ์วิจารณ์ถึงคู่แข่งกันทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อไปสู่ความแพ้ชนะ และการ ดึงให้ผู้ชมติดตามตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งถ่ายทอดโดยพิธีกรรายการ และผู้บรรยายกีฬานั้นเอง

5. มีเหตุการณ์สำคัญ (major event) คือการเลือกกีฬาที่อยู่ในระดับเหตุการณ์ ใหญ่ๆ ระดับสำคัญ ๆ เพื่อนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ชม

6. มีลักษณะมีเสน่ห์และความแปลกใหม่ (exotic / novelty) คือ การพยายามที่จะนำเสนอกีฬาในรูปแบบที่แปลกออกไปให้ผู้ชมสนใจชม

2.5 เทคนิค / กลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์

กลวิธีการดำเนินเรื่อง หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาของรายการที่มีความสัมพันธ์ กับ รูปแบบของรายการ เป็นการจัดโครงสร้างเนื้อหาของรายการ เพื่อสร้างความสนใจและ เป็นพื้นฐานของการจดจำเนื้อหาของผู้ชม ซึ่งทำโดย การใช้อารมณ์ขัน ความประหลาดใจ ความหลากหลาย การมีส่วนร่วมของผู้ชม พิธีกรที่เชี่ยวชาญ รูปภาพที่สวยงาม และการสร้างความ สะท้อนอารมณ์ผู้ชม

2.5.1 การใช้อารมณ์ขัน

สิทธิา พินิจภูวดล (2532: 46) กล่าวว่า รายการโทรทัศน์หลายรายการนิยม แทรกบทตลก คารากตลก หรือมีการล้อเลียน เพื่อเร้าอารมณ์ขันของผู้ชม เพราะความตลก ขบขันมักช่วยให้ผ่อนคลายและรู้สึกสดชื่น เมื่อมีการสนทนา พูดคุยกันขึ้น

ในวงการธุรกิจ โฆษณาประชาสัมพันธ์ และธุรกิจบันเทิงไม่ว่าจะเป็นนักจัดรายการ และนักแสดงในรายการบันเทิง มักจะอาศัยอารมณ์ขันเป็นวิถีทางในการนำเสนอ “สื่อ” ซึ่ง เป็น วิถีทางที่บรรลุเป้าหมายได้

นิพนธ์ ศศิธร (2534: 113) กล่าวถึงหลักสำคัญ ที่จะทำให้นุญชู้สึกจำขันธ์มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ

ก. ความผิดปกติธรรมดา เช่น แต่งตัวผิดธรรมดา รูปร่างผิดธรรมดา เรื่องผิดธรรมดา หรือไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น

ข. ความขัดแย้งอย่างตรงกันข้าม เช่น คนสูงกับคนเตี้ยมาก หรือขัดกันในเรื่องที่ ปรากฏหรือขัดกับที่เป็นจริง ผู้หญิงแต่งตัวเป็นผู้ชาย ผู้ชายแต่งตัวเป็นผู้หญิง การขัดกันระหว่างเสียงกับ คำพูด ฯลฯ

ค. ความลดชั้นต่ำลง คือ ของสูงทำให้เป็นของต่ำ เอาคิ้วลงมาเป็นหนวด ของดีเป็นของชั่ว ของชั่วเป็นของดี โดยมากมักเป็นเรื่องหยาบ คำขวน คำพูด เงื่อนงำมักเป็นเรื่อง การลดชั้นต่ำลง ทั้งนี้ความขบขันอาจเกิดจากการเล่นคำ เล่นสำนวน คำขวน หรือคำที่เงื่อนงำสองแง่

2.5.2 ความประหลาดใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 425)ให้ความหมายของ คำว่า ประหลาดไว้ดังนี้

คำว่า “ประหลาด” หมายถึง แปลก ผิดปกติหรือไม่ได้คิดคาด หมายถึงจะเป็นไปได้นำพิศวง

จากความหมายดังกล่าว เทคนิคความประหลาดใจที่ใช้ในรายการโทรทัศน์จึงหมายถึง การใช้กลวิธีในการทำให้รายการแตกต่างไปจากเดิม หรือแตกต่างไปจากรายการอื่นในรูปแบบรายการประเภทเดียวกัน อาจเป็นไปในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความแปลกใหม่ ทันสมัย ทำให้ผู้ชมแปลกตา แปลกใจ ไม่เคยพบที่ใดมาก่อน ซึ่งจะมีผลทำให้รายการนั้นๆ ดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้

2.5.3 การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม “participation” หมายถึงการแบ่งส่วน ร่วมส่วนและการเข้าร่วม (sharing and joining) เป็นการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นมีบทบาท หรือแสดงออกทั้งความรู้สึก การกระทำและความคิด

เทคนิคกลวิธีการให้บุคคลมีส่วนร่วมในขั้นตอนการผลิตรายการโทรทัศน์หลายๆ รายการ ไม่ว่าจะเป็นรายการสนทนา รายการกีฬา โดยเฉพาะรายการเกมโชว์ ซึ่งเป็นรายการที่ผู้ชมชมแล้ว มักจะรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของรายการ การลั่นผู้เข้าร่วมแข่งขันฝ่ายที่ตนชื่นชอบ หรือ การพยายามตอบคำถามตามไปด้วย (ปมูข สุกสาร, 2531: 205) ดังนั้นปัจจุบันรายการเกมโชว์ หลากหลายรายการจึงให้ผู้ชมทางบ้านเข้าร่วมแข่งขัน ตอบคำถามทางไปรษณีย์ หรือร่วมชิงรางวัลในเกมต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้ชมติดตามชมรายการนั้นๆ ตลอด

2.5.4 พิธีกร

ข้อผูกา วิริยานนท์ (2539: 6) กล่าวถึงพิธีกรที่มีบทบาทในรายการโทรทัศน์ไว้ว่า ในกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์รายการหนึ่ง ๆ จะต้องประกอบด้วยบุคลากรจำนวนมาก ที่จะระดมทั้งกำลังสมอง กำลังกาย และกำลังเงิน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดเป็นรายการโทรทัศน์ที่ ถูกใจผู้ชมมากที่สุด และในแต่ละขั้นตอนของการทำงานจะต้องมีการประสานงานกันเป็นอย่างดี และ รวมพลังกันเป็นทีม (team work) เพื่อให้ได้ผลงานชิ้นโบว์แดงตามที่ทุกคนวาดหวัง แต่ในขั้นตอนสุดท้าย คือ การถ่ายทอดเรื่องราว และความคิดสร้างสรรค์ชิ้นโบว์แดงเหล่านั้น เป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้ที่ถูกเรียกว่า “พิธีกร”

ข้อผูกา วิริยานนท์ (2539: 58) ได้สรุปคุณสมบัติของพิธีกรในรายการโทรทัศน์ว่า มาจากองค์ประกอบหลายส่วนดังนี้

1. บุคลิกภาพส่วนบุคคล

บุคลิกภาพส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะเฉพาะของตัวพิธีกร ทั้งด้านกายภาพ ภายนอกเช่น รูปร่างหน้าตา น้ำเสียง และความเป็นตัวคนที่มีอยู่ภายใน สามารถแยกย่อยเป็น

1.1. บุคลิกลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น

1.2. ความเป็นตัวของตัวเอง คือ การแสดงออกในรูปแบบวิธีการของตนเอง โดยไม่พยายามเลียนแบบหรือทำให้เหมือนผู้อื่น

2. ความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่

2.1. ความสามารถในการเรียงลำดับความคิดและถ่ายทอดข้อมูล

2.2. ความสามารถในการผสมผสานองค์ประกอบของการสื่อสารทางโทรทัศน์ เช่น การทำงานในกระบวนการผลิตรายการ การสร้างบรรยากาศร่วมอารมณ์กับผู้ชมในห้องส่ง และผู้ชมทางบ้าน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

3. สิ่งแวดล้อมในการทำงานของพิธีกร อันได้แก่ รูปแบบรายการที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจส่วนตัว

อาจกล่าวได้ว่าคุณสมบัติที่ดีของพิธีกรควรประกอบด้วย

1. เป็นผู้มีบุคลิกดีและมีมนุษยสัมพันธ์ดี
2. มีไหวพริบ ฉลาดหลักแหลม แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
3. มีความรู้ในการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์
4. ใช้ภาษาพูดได้ดี มีการพูดที่เป็นจังหวะจะโคน พูดไม่เร็วไม่ช้าเกินไป ตลอดจน น้ำเสียงชัดเจน หนักแน่น ภาษาพูดสุภาพ
5. มีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง
6. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมไทย
7. การแต่งกายสุภาพและถูกกาลเทศะ
8. ใช้กิริยาท่าทางประกอบการพูด ได้แก่ การแสดงสีหน้า การเคลื่อนไหว การแสดงออก อันจะเป็นการเรียกร้องและรักษาความสนใจของผู้ชม ทั้งยังช่วยสื่อความหมายชัดเจน ยิ่งขึ้น (นิพนธ์ ศศิธร, 2534: 151)
9. เป็นผู้มีความสุภาพ
10. มีใบอนุญาตการเป็นผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์

2.6 การวิจัยโทรทัศน์

วิชา คำรงเกียรติศักดิ์ (2545: 1-4) ได้ให้ข้อเสนอแนะการศึกษาวิจัยโทรทัศน์ไว้ดังนี้

1. วิจัยเพื่อศึกษาการรับชมรายการโทรทัศน์ (television viewing)
 - ก. การวิจัยเชิงทดลอง (experiments)

การทดลองอาจทดลองในห้องปฏิบัติการ (laboratory) หรือทดลองในสนามก็ได้ การวิจัยเชิงทดลองมีพื้นฐานมาจากวิทยาศาสตร์กายภาพ มีการจัดกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม มีการตั้งสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรเชิงเหตุผล

ข้อดี

- เป็นการศึกษาและอบรมความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล
- True experiments (การทดลองจริง) : ตัวแปรอิสระจะถูกควบคุม/มีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบทั้งผู้ให้ข้อมูล (subject) และสิ่งที่เราจะศึกษา (treatment)
- Lab experiments : การทดลองในห้องปฏิบัติการสามารถควบคุมและแยกเหตุการณ์ (phenomena) ได้ทำให้สะดวกในการวิจัย
- Field experiment (การทดลองภาคสนาม) ทำให้มีลักษณะเป็นธรรมชาติ ก่อให้เกิดความเที่ยงตรงภายนอกมากขึ้น (external validity) และเป็นการลดอิทธิพลของผู้วิจัยลง (less experimenter influence)
- Quasi experiment (การวิจัยกึ่งทดลอง) วิธีนี้ทำให้สามารถศึกษาตัวแปรที่ไม่สามารถควบคุมได้ บางเหตุการณ์อาจต้องใช้การวิจัยแบบนี้เท่านั้น

ข้อด้อย

- True experiment มีปัญหาเรื่องจรรยาบรรณในควบคุมสิ่งที่ศึกษา
- Lab experiments สภาพที่ใช้ทดลองจะมีสภาพเทียม (artificial) ทำให้มีผลต่อ “external validity” / มีแนวโน้มที่เลือกผู้ให้ข้อมูลที่สะดวก (เช่น นักเรียน/นักศึกษา) ซึ่งอาจไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริง
- Field experiments แยกตัวแปรค่อนข้างลำบาก ควบคุมเหตุการณ์ได้น้อย รวบรวมข้อมูลลำบาก
- Quasi experiment ไม่สะดวกในการควบคุมตัวแปรอิสระซึ่งอาจทำให้มีผลต่อการศึกษาตัวแปรตาม การที่ไม่ได้สุ่ม Subject ทำให้มีผลต่อ external validity การตีความต้องระมัดระวัง

2. Ehtnographic field study

หน้าที่หลักของผู้วิจัยคือ การเป็นผู้สังเกตการณ์ โดยการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (participant observer)

ข้อดี

- เป็นธรรมชาติไม่ใช่สิ่งเทียม (artificial)
- เป็นการศึกษาเจาะลึกในระยะเวลาหนึ่ง
- ได้ข้อมูลหลากหลายมากมาย
- อาจสร้างความรู้ ความคิดที่ลึกซึ้ง เป็นประโยชน์

ข้อด้อย

- จำกัดกลุ่มคนที่ศึกษา
- การสังเกตอย่างเป็นระบบทำได้ยาก
- ไม่สามารถนำไปอ้างอิงใช้นอกกลุ่มที่ศึกษาได้
- ใช้เวลาและแรงงานมาก (time consuming and labour intensive)
- ไม่สามารถควบคุมตัวแปรได้ จึงไม่สามารถหาสาเหตุได้
- มีอิทธิพลของผู้วิจัยเข้าไปแทรกแซง

3. การสำรวจหรือการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม

เป็นการสอบถามตรงๆ ต่อประชาชนเกี่ยวกับเรื่องใดๆ ต้องมีการสุ่มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำไปใช้อ้างอิงกับกลุ่มอื่น (generalization) ได้

ข้อดี

- สามารถเจาะจงปัญหา/เรื่องที่จะถามได้
- ศึกษากลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ได้
- นำไปใช้อ้างอิงกับกลุ่มอื่นได้กว้างขวาง
- ง่าย, ประหยัด, ไม่ต้องเปิดเผยผู้ให้ข้อมูล

ข้อเสีย

- การที่ผู้ให้ข้อมูลตอบเองอาจลำเอียง
- การออกแบบคำถามต้องดี
- ควรมีการ pre-test ก่อน

- ผู้ตอบอาจเข้าใจคำถามผิด
- การสัมภาษณ์ ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์
- ผู้ถามอาจมี bias

4. กรณีศึกษา (case study)

บางที่เรียกว่า Unstructured interviews เป็นการสัมภาษณ์ที่เน้นคำถามเปิด ไม่ถามตรงๆ (less directive) หลายครั้งใช้ประกอบการวิจัยแบบการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

ข้อดี

- ได้ข่าวสารที่มีรายละเอียดมากโดยเฉพาะความรู้สึก/ความหมายที่ซ่อนอยู่
- เปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์ถามคำถามที่อาจนำไปสู่ความจริงที่ลึกซึ้งขึ้น ทำให้ได้คำตอบที่เฉพาะ

ข้อด้อย

- ผู้ตอบบางคนอาจรู้สึกอึดอัดกับการถูกซัก ถูกสัมภาษณ์
- ใช้เวลามาก
- ผู้สัมภาษณ์ต้องมีประสบการณ์และว่องไวต่อการจับ หรือรับรู้ความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์
- การถอดคำตอบจากเทปต้องใช้เวลา
- ข้อมูลมากเกินไป
- ความเชื่อมั่นอาจต่ำโดยเฉพาะกับกรณีการใช้ self-report

5. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

เช่น การวิเคราะห์บทบาททางเพศ หรือชนกลุ่มน้อยที่ปรากฏซ้ำๆ กัน ในรายการโทรทัศน์เป็นการแสดงปรากฏการณ์ของการแสดงทัศนคติแบบเหมารวม (stereotyping) ของผู้ผลิต

ข้อดี

- เป็นการเปิดเผยทัศนคติแบบเหมารวมของผู้ผลิตรายการ T.V.
- ใช้ค่าใช้จ่ายไม่มาก

- เป็นการวิจัยโดยตรงไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล
- การนับปริมาณจะช่วยให้เรารู้ว่ามีอัตราการเข้ามาน้อยเพียงใด

ข้อด้อย

- อาจ “เน้นเนื้อหา” มากจนไม่สนใจความสำคัญของความหมาย (meaning)
- ไม่ให้โอกาสผู้ชมในการตีความ
- อาจมีอันตรายโดยเฉพาะการตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับพลังของเนื้อหาในการหล่อหลอมเจตคติและพฤติกรรมของผู้ชม
- มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตัวอย่างในการศึกษา การนิยามและการแยกประเภทสิ่งที่จะวัด

2.7 ภาพสรุป

(Overview)

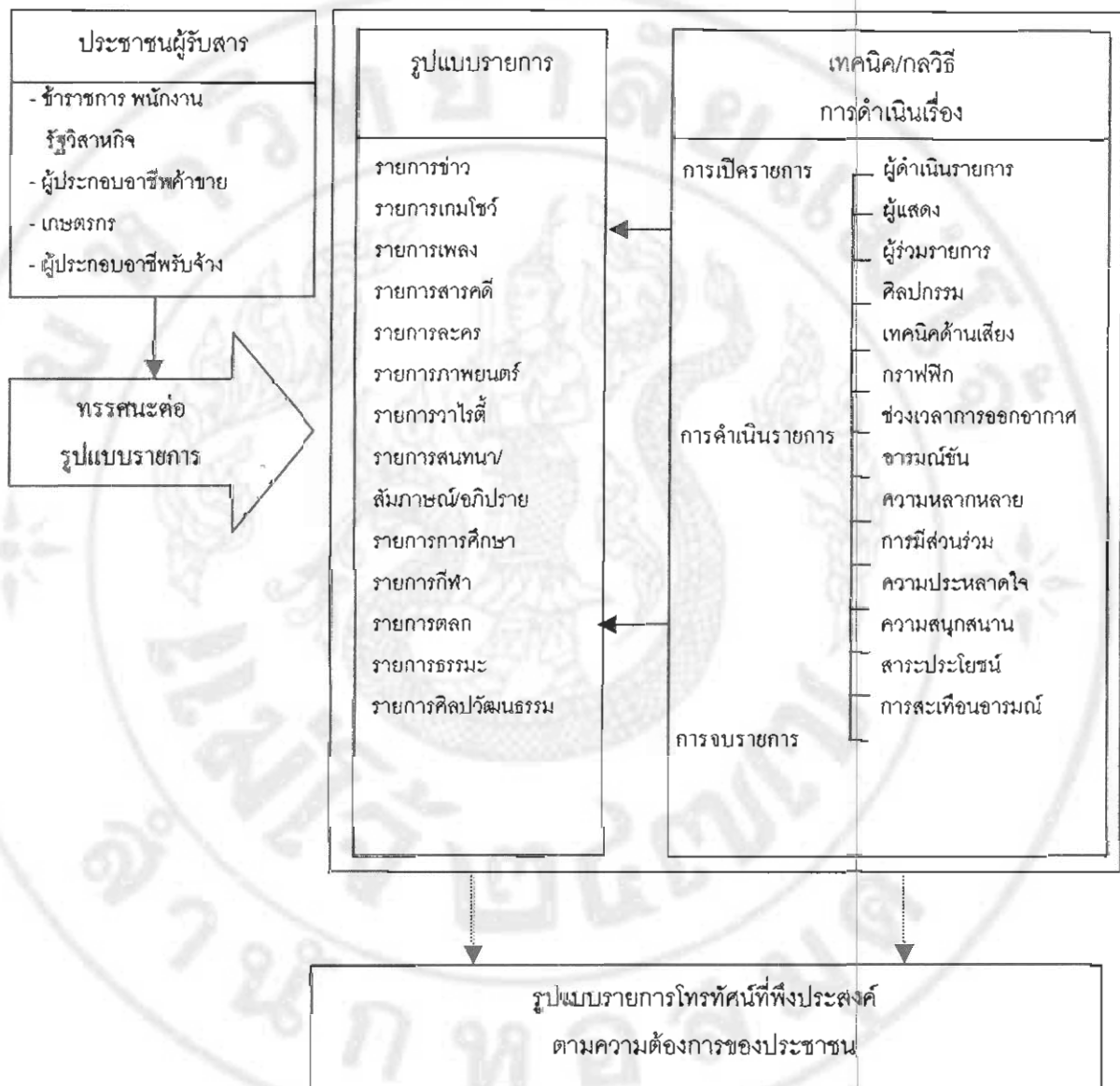
โทรทัศน์เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของคนในสังคมไทยปัจจุบัน ปริมาณการชมรายการโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์, ภูมิหลัง, การศึกษา, เจตคติ และสภาพแวดล้อมของผู้ชม

ผู้ชมชมรายการโทรทัศน์ด้วยเหตุผลต่างๆ ทั้งเหตุผลส่วนตัวและเหตุผลทางสังคม เช่น เพื่อต้องการข่าวสาร เพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อความบันเทิง เพื่อหาตัวอย่างพฤติกรรม เป็นต้น

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของรายการโทรทัศน์ไว้แตกต่างกัน มีตั้งแต่ 5 ประเภทไปถึง 13 ประเภท เช่น รายการข่าว เกมโชว์ เพลง สารคดี ดลก ธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

รายการโทรทัศน์จะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกลวิธีการดำเนินรายการตั้งแต่เปิดรายการ จนจบรายการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ดำเนินรายการ ผู้แสดง ศิลปกรรม เสียง กราฟฟิก อารมณ์ขัน ความหลากหลาย เนื้อหาสาร การสะท้อนและจับอารมณ์ผู้ชม ความสนุกสนานและการมีส่วนร่วม เป็นต้น จากผลการตรวจสอบเอกสาร สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบความคิดในการวิจัยได้ดังนี้

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework of the Study)

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย
(RESEARCH METHODOLOGY)

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์
ตามความต้องการของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่” กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 สถานที่ทำการวิจัย
(Locale of the Study)

สถานที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้คือ จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ทั้งหมด 20,107.057 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งการปกครองออกเป็น 22 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ 204 ตำบล 1,881 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 1,582,222 คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 78.69 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่กว้างใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศและมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2541: 3)

3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
(Population and Sampling Procedures)

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนชาวเชียงใหม่ ที่มีสถานภาพด้านอาชีพแตกต่างกัน 5 ประเภท คือ นักเรียนนักศึกษา ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกร และผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ในพื้นที่ 4 อำเภอ ของจังหวัดเชียงใหม่ ที่สุ่มมาเพื่อการวิจัย ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอสันกำแพง อำเภอพร้าว และอำเภอจอมทอง โดยใช้การจับสลากสุ่มอำเภอที่อยู่ในอาณาเขต 50 กิโลเมตร จากอำเภอเมือง จำนวน 2 อำเภอ และอำเภอที่อยู่นอกอาณาเขต 50 กิโลเมตร จากอำเภอเมืองอีกจำนวน 2 อำเภอ

ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดของตัวอย่าง (sampling size) ตามตารางแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนของประชากร (ศิริชัย กาญจนวดีและคณะ, 2540: 124) ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% และความคลาดเคลื่อน (e) 10% จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง อาชีพละ 225 คน

2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมแล้ว ในแต่ละกลุ่มอาชีพนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรและวิธีการที่ให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมมากที่สุด ดังต่อไปนี้

กลุ่มนักเรียน นักศึกษา

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ระดับอุดมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษา จากประชากรจำนวน 272,191 คน โดยใช้สูตร

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

เมื่อ	n=	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
	N	= จำนวนประชากรทั้งหมด
	N ₁	= จำนวนประชากรแต่ละชั้น
	n ₁	= จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น

2. สุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลแต่ละชั้นโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) จับสลากจากรายชื่อสถาบันสำหรับระดับอุดมศึกษา และแต่ละอำเภอสำหรับระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนวิธีการดังนี้

2.1 ระดับอุดมศึกษา จัดกลุ่มย่อยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ระดับที่สอนถึงปริญญาตรี ระดับอาชีวศึกษาของรัฐบาล และระดับอาชีวศึกษาของเอกชน สุ่มตัวอย่างมากลุ่มละ 1 สถาบัน เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มและกำหนดสัดส่วนให้เหมาะสม จากนั้นในแต่ละสถาบันสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบและเก็บข้อมูลจนครบตามจำนวนผู้ให้ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับอุดมศึกษา

ลำดับที่	สถาบัน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	มหาวิทยาลัยพายัพ (เอกชน)	8,327	32
2.	วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ (รัฐบาล)	3,346	14
3.	โพลิเทคนิคลานนา (เอกชน)	3,345	14
รวม		15,018	60

2.2 ระดับมัธยมศึกษา จัดกลุ่มย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มโรงเรียนที่อยู่รอบเขตอำเภอเมืองและกลุ่มที่อยู่นอกเขตอำเภอเมือง สุ่มตัวอย่างมากลุ่มละ 2 สถาบันและกำหนดสัดส่วนให้เหมาะสม ในแต่ละสถาบันสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบและเก็บข้อมูลจนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับมัธยมศึกษา

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	สันกำแพง	2,482	10
2.	ยุพราชวิทยาลัย	2,895	16
3.	จอมทองวิทยาคม	1,790	8
4.	พร้าววิทยาคม	1,343	6
รวม		8,510	40

ที่มา : ฝ่ายแผนและทะเบียน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

หมายเหตุ : 1. เขตโรงเรียนรอบเมือง หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไม่เกิน 50 กิโลเมตร
2. เขตโรงเรียนนอกเมือง หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองเกิน 50 กิโลเมตร

2.3 ระดับประถมศึกษา จัดแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอำเภอรอบในเขตอำเภอเมืองและรอบนอกเขตอำเภอเมือง จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายอำเภอละ 2 โรงเรียน และกำหนดสัดส่วนจำนวนตัวอย่างให้เหมาะสม ในแต่ละโรงเรียนสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบและเก็บ ข้อมูลจนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลระดับประถมศึกษา

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	สันกำแพง	5,334	28
	- บ้านหนองไถ่	428	18
	- บ้านขวกค้ำ	233	10
2.	เมือง	10,094	40
	- วัดเจ็ดยอด	141	22
	- วัดหนองป่าครั่ง	106	18
3.	จอมทอง	7,537	31
	- บ้านห้วยม่วงฝั่งซ้าย	125	6
	- ไทยรัฐวิทยา	584	25
4.	พร้าว	6,536	26
	- บ้านแจ่งกู๋เรือง	125	10
	- บ้านโป่ง	203	16
รวม		31,346	125

ตารางที่ 4 สรุปกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

ลำดับที่	สถาบัน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	มหาวิทยาลัยพายัพ	32
2.	วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	14
3.	โปลิเทคนิคตานนา	14
4.	โรงเรียนสันกำแพง	10
5.	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	16
6.	โรงเรียนจอมทองวิทยาคม	8
7.	โรงเรียนพร้าววิทยาคม	6
8.	โรงเรียนบ้านหนองโค้ง	18
9.	โรงเรียนบ้านบวกค้าง	10
10.	โรงเรียนวัดเจ็ดยอด	22
11.	โรงเรียนหนองป่าครั่ง	18
12.	โรงเรียนบ้านห้วยม่วงฝิ่งซ้าย	6
13.	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 79	25
14.	โรงเรียนบ้านแจ่งกู่เรือง	10
15.	โรงเรียนบ้านโป่ง	16
รวม		225

กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

1. แบ่งชั้นประชากร จำนวน 47,759 คน ออกเป็น 2 ชั้น คือ เขตในเมือง และ เขต นอกเมือง
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น เพื่อให้ได้ขนาดของตัวอย่างในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยใช้สูตร

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 N_1 = จำนวนประชากรแต่ละชั้น
 n_1 = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น
 สัดส่วนประชากรที่คำนวณได้แต่ละชั้น ดังนี้

1. เขตในเมือง จำนวน 183 คน
2. เขตนอกเมือง จำนวน 42 คน
3. สุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลแต่ละชั้น โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จับสลากรายชื่ออำเภอสำหรับเขตในเมืองและเขตนอกเมืองมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

3.1 จับสลากตัวแทนเขตในเมือง แล้วสุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่ม กำหนดสัดส่วนให้เหมาะสม ดังรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเขตในเมือง

ข้าราชการ			พนักงานรัฐวิสาหกิจ							
อำเภอ/กิ่งอำเภอ	พลเรือน	ครู	ทหาร	ตำรวจ	ตุลาการ	ประปา	ไปรษณีย์	ไฟฟ้า	โทรศัพท์	รวม
1. เมือง	41	53	33	23	2	1	-	3	1	157
2. สันกำแพง	12	9	-	3	-	1	-	1	-	26
รวม	53	62	33	26	2	2	-	4	1	183

3.2 เขตนอกเมือง กลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่ม ตามสัดส่วน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเขตนอกเมือง

ข้าราชการ			พนักงานรัฐวิสาหกิจ							
อำเภอ/กิ่งอำเภอ	พลเรือน	ครู	ทหาร	ตำรวจ	ตุลาการ	ประปา	ไปรษณีย์	ไฟฟ้า	โทรศัพท์	รวม
1. จอมทอง	11	7	-	3	-	-	-	2	-	23
2. พริ้ว	9	7	-	2	-	-	-	1	-	19
รวม	20	14	-	5	-	-	-	3	-	42

ตารางที่ 7 สรุปแสดงกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

ข้าราชการ			พนักงานรัฐวิสาหกิจ							
อำเภอ/กิ่งอำเภอ	พลเรือน	ครู	ทหาร	ตำรวจ	ตุลาการ	ประปา	ไปรษณีย์	ไฟฟ้า	โทรศัพท์	รวม
1. เมือง	41	53	33	23	2	1	-	3	1	157
2. สันกำแพง	12	9	-	3	-	1	-	1	-	26
3. จอมทอง	11	7	-	3	-	-	-	2	-	23
4. พริ้ว	9	7	-	2	-	-	-	1	-	19
รวม	73	76	33	31	2	2	-	6	1	225

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย

1. แบ่งประเภทประชากรจำนวน 16,014 คน ออกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้ที่จดทะเบียนการค้า และผู้ค้าขายในตลาดสด
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นเพื่อให้ได้ขนาดของตัวอย่างในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยใช้สูตร

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 N_1 = จำนวนประชากรแต่ละชั้น
 n_1 = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น

สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้แต่ละชั้น ดังนี้

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขายที่จดทะเบียนการค้า	184	คน
กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในตลาดสด	41	คน

ตารางที่ 8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการอาชีพค้าขายที่จดทะเบียนการค้า

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	อำเภอเมือง	10,069	131
2.	อำเภอสันกำแพง	2,131	30
3.	อำเภอพร้าว	736	12
4.	อำเภอจอมทอง	698	11
รวม		13,634	184

ตารางที่ 9 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบอาชีพค้าขายในตลาดสด

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
อำเภอเมือง			
1.	ตลาดต้นพยอม	172	3
2.	ตลาดวโรรส	350	6
3.	ตลาดต้นลำไย	275	5
4.	ตลาดประตูเชียงใหม่	125	2
5.	ตลาดประตูช้างเผือก	150	3
6.	ตลาดสมเพชร	120	2
7.	ตลาดธานีรินทร์	135	2
8.	ตลาดช่วงสิงห์	105	1
9.	ตลาดสันป่าข่อย	140	2
10.	ตลาดเมืองใหม่	375	7
อำเภอลำปาง			
11.	ตลาดสุขาภิบาลลำปาง	155	3
อำเภอพร้าว			
12.	ตลาดสุขาภิบาลเวียงพร้าว	130	2
อำเภอจอมทอง			
13.	ตลาดสุขาภิบาลจอมทอง	145	3
รวม		2,380	41

กลุ่มเกษตรกร

1. แบ่งชั้นประชากร จำนวน 198,975 ครัวเรือน ออกเป็น 2 ชั้น คือในเขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมือง
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นเพื่อให้ได้ขนาดของตัวอย่างในสัดส่วนที่เหมาะสมโดยใช้สูตร

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

ซึ่ง	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
N		=	จำนวนประชากรทั้งหมด
N_i		=	จำนวนประชากรแต่ละชั้น
n_i		=	จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น

สัดส่วนที่สุ่มได้ในแต่ละชั้น

1. เขตรอบอำเภอเมือง จำนวน 96 คน
2. เขตรอบนอกอำเภอเมือง จำนวน 129 คน

สุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลแต่ละชั้นโดยวิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (sample random sampling)

ตารางที่ 10 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล เขตรอบอำเภอเมือง*

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน/ครัวเรือน
1	เมือง	23
2	สันกำแพง	73
รวม		96

ตารางที่ 11 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล เขตรอบนอกอำเภอเมือง*

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน/ครัวเรือน
1	จอมทอง	61
2	พร้าว	68
รวม		129

จากนั้นจึงหาตัวอย่างในแต่ละตำบลของอำเภอที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้
สัดส่วนที่เหมาะสม ซึ่งได้ตัวอย่างดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล แยกตามตำบล/อำเภอเมือง

อำเภอ	ตำบล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนตัวอย่าง/ ครัวเรือน
เมือง	ช้างเผือก	304	3
	ท่าศาลา	284	3
	ป่าแดด	303	3
	ฟ้าฮ่าม	115	2
	แม่เหิยะ	2	-
	สันผีเสื้อ	602	6
	สุเทพ	120	2
	หนองป่าครั่ง	119	2
	หนองหอย	104	2

ตารางที่ 12 (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนตัวอย่าง/ ครัวเรือน
สันกำแพง	แช่ช้าง	1,681	13
	ต้นเปา	781	5
	ทรายมูล	475	4
	บวกค้าง	1,615	12
	แม่ปูกา	1,102	8
	ร้องวัวแดง	1,045	7
	สันกำแพง	495	4
	สันกลาง	729	5
	ห้วยทราย	1,261	8
	ออนใต้	921	6
จอมทอง	บ้านหลวง	2,451	14
	ช่างเปา	2,104	12
	บ้านแปะ	1,943	11
	สบเตี๊ยะ	2,217	13
	คอยแก้ว	1,150	8
	แม่สอย	1,714	10

ตารางที่ 12 (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนตัวอย่าง/ ครัวเรือน
พริ้ว	เวียง	229	2
	เขื่อนผาก	1,160	7
	ทุ่งหลวง	189	1
	น้ำแพร่	710	5
	บ้านโป่ง	1,107	7
	ป่าดู่	1,264	8
	ป่าไหนด	907	6
	แม่ปิ้ง	1,572	10
	แม่เวน	1,080	7
	สันทราย	1,072	7
	โหล่งซอด	1,127	8
รวม			225

กลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง

1. แบ่งจำนวนประชากร จำนวน 27,706 ครัวเรือนในพื้นที่ 4 อำเภอที่สุ่มได้จากการใช้เกณฑ์ มาสุ่มเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างลงตามพื้นที่แต่ละตำบลจนครบ 4 อำเภอ ซึ่งได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอสันกำแพง อำเภอพริ้ว อำเภอจอมทอง และครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 225 คน โดยใช้สูตร Nagtalon

$$n_i = \frac{nN_i}{N}$$

ซึ่ง	n_i	=	แทนจำนวนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน
	n	=	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	N_i	=	แทนจำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม
	N	=	แทนจำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 13 แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างลงตามพื้นที่แต่ละตำบล

อำเภอ	ชื่อตำบล	ครัวเรือนผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง	จำนวนตัวอย่าง
เมืองเชียงใหม่	วัดเกต	1,310	11
	ช้างคลาน	1,366	11
	ป่าตัน	1,118	9
	ช้างม่อย	854	7
	ศรีภูมิ	966	7
	พระสิงห์	652	5
	หายยา	855	7
	ช้างเผือก	682	5
	สุเทพ	887	7
	แม่เหิยะ	790	6
	ป่าแดด	595	5
	หนองหอย	854	7
	ท่าศาลา	552	4

ตารางที่ 13 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อตำบล	ครัวเรือนผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง	จำนวนตัวอย่าง
สันกำแพง	หนองป่าครั่ง	716	6
	ฟ้าฮ่าม	637	5
	สันผีเสื้อ	627	5
	สันกำแพง	945	8
	แช่ช้าง	524	4
	สันกลาง	780	6
	แม่ปุกา	815	7
	ห้วยทราย	731	6
	ร้องวัวแดง	752	6
	บวกล้าง	776	6
	ออนใต้	454	4
	ทรายมูล	472	4
พร้าว	ต้นเปา	403	3
	เวียง	340	3
	ทุ่งหลวง	347	3
	เขื่อนผาก	301	3
	น้ำแพร่	187	2
	แม่แวน	316	3
	บ้านโป่ง	223	2
	ป่าไผ่	232	2
	ป่าต๋ม	248	2
	โหล่งขอด	177	2
	สันทราย	239	2
	แม่ปิ้ง	173	2

ตารางที่ 13 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อตำบล	ครัวเรือนผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง	จำนวนตัวอย่าง
จอมทอง	ช่วงเป่า	897	7
	บ้านหลวง	1,200	10
	คอยแก้ว	834	7
	บ้านแปะ	490	4
	สบเตี๊ยะ	638	5
	แม่สอย	751	5
	รวม	27,706	225

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(The Research Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถามทั้งแบบปลายปิด (close-ended questions) ปลายเปิด (open-ended questions) และแบบตรวจสอบรายการ (check list) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 ลักษณะส่วนบุคคล
 - 1.2 พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์
- ตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดรายการโทรทัศน์ที่ต้องการ
- ตอนที่ 3 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ

3.5 การทดสอบเครื่องมือ (Pertesting of Instrument)

ในการใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดี มีคุณค่าและถูกต้อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการทดสอบเครื่องมือก่อนนำไปใช้ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ คือ

1. สร้างแบบสัมภาษณ์ จากการศึกษาค้นคว้า สังเกตรูปแบบการนำเสนอรายการโทรทัศน์ทั้ง 13 รูปแบบจากรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศในแต่ละวันทุก ๆ สถานี
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ไปทดลองสัมภาษณ์ผู้รับสารแต่ละกลุ่มอาชีพ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มอาชีพละ 20 คน
3. นำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบแก้ไข แล้วจึงจัดพิมพ์

3.6 วิธีการรวบรวมข้อมูล (Data Gathering Methods)

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. หลังจากทำแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจัดหาผู้ช่วยวิจัยและอธิบายถึงวิธีการรวบรวมข้อมูล และวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยละเอียด เพื่อความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ถูกต้อง ตรงกัน
2. เข้าพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แต่ละกลุ่มอาชีพ จนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้
3. นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่เพื่อวิเคราะห์ต่อไป

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

(Analysis of Data)

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาถอดรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS /PC⁺)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์

ผู้วิจัยจะใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

2.1 วิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล เพศ อายุ การศึกษา และพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของผู้กลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ในการแจกแจงความถี่ เพื่อจัดลำดับชั้นลักษณะทั่วไป ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อ วัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและวัดการกระจายของข้อมูล

2.2 วิเคราะห์รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ต้องการ ใช้ค่าร้อยละ (percentage) โดยการกำหนดคะแนนตามลำดับความต้องการคือ

ต้องการเป็นอันดับ 1	3 คะแนน
ต้องการเป็นอันดับ 2	2 คะแนน
ต้องการเป็นอันดับ 3	1 คะแนน

$$\frac{(\text{จำนวนที่ต้องการอันดับ } 1 \times 3) + (\text{จำนวนที่ต้องการอันดับ } 2 \times 2) + (\text{จำนวนที่ต้องการอันดับ } 1 \times 1)}{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}$$

2.3 วิเคราะห์เทคนิคและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ แต่ละรูปแบบใช้ค่าร้อยละ (percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูล และค่าเฉลี่ย

3.8 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

(Research Duration)

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัยทั้งสิ้น 24 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2543 จนถึงเดือนธันวาคม 2545

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

ในการนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1	ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
ทางด้านลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการรับชม
โทรทัศน์
ตอนที่ 2	รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ต้องการ
ตอนที่ 3	กลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละ
รูปแบบ

4.1 ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

4.1.1. ลักษณะส่วนบุคคล

จากการศึกษา พบว่า จากจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ($n = 1,125$) เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 57.78 ที่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 42.22 อายุเฉลี่ยผู้ให้ข้อมูลที่ประกอบอาชีพแล้ว ได้แก่ อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย เกษตรกร และผู้ประกอบการรับจ้าง ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 35.70 สำหรับนักเรียน นักศึกษานั้นมีอายุเฉลี่ย 16 ปี ส่วนระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.51 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาคือปริญญาตรี ร้อยละ 19.29 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 16.27

เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มอาชีพที่มี จำนวนกลุ่มละ 275 พบว่า ในส่วนของนักเรียน นักศึกษาเป็นเพศหญิงร้อยละ 51.56 เพศชายร้อยละ 48.44 มีอายุเฉลี่ย 16 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 55.56 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 17.78 และระดับอุดมศึกษาร้อยละ 26.66

ในส่วนของกลุ่มอาชีพข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายร้อยละ 58.04 และเพศหญิงร้อยละ 41.96 มีอายุเฉลี่ย 37.78 ปี ร้อยละ 71.43 จบการ

ศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/หรือประโยควิชาชีพ ร้อยละ 13.39

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.80) เป็นเพศหญิง และร้อยละ 41.20 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 34.53 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด คือ ร้อยละ 24.45 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 23.11 เท่ากับจำนวนผู้ให้ข้อมูล ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สำหรับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 69.78) เป็นเพศชาย เป็นเพศหญิงร้อยละ 30.22 มีอายุเฉลี่ย 39.62 ปี กว่าครึ่ง ร้อยละ 65.78 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ในส่วนของผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชายร้อยละ 54.22 เพศหญิงร้อยละ 45.78 อายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลเท่ากับ 30.90 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 43.11) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ตาราง 14)

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่ก็ไม่ต่างกันมากนัก ยกเว้นกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นชายมากกว่า อาจเป็นเพราะลักษณะอาชีพต้องทำงานหนักเหมาะสมกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง

ด้านอายุของผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคนมีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 30-40 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ต้องทำงานหนัก มีภาระหน้าที่ทั้งต่อตนเองและครอบครัว จึงอาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลต้องการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อรับข่าวสาร ข้อมูล ความบันเทิงต่าง ๆ เพื่อผ่อนคลายความเครียด และเพื่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มค้าขายและกลุ่มอาชีพรับจ้าง เป็นกลุ่มอาชีพที่มักมีการศึกษาไม่สูงนัก นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาอีกด้วย จึงทำให้จัดราส่วนผู้จบระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนสูงกว่ากลุ่มอื่น

ตารางที่ 14 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มอาชีพ

	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
เพศ						
ชาย	109 (48.44)	130 (58.04)	132 (58.67)	157 (69.78)	122 (54.22)	650 (57.78)
หญิง	116 (51.56)	95 (41.96)	93 (41.33)	68 (30.22)	103 (45.78)	475 (42.22)
อายุเฉลี่ย (ปี)	16	37.78	34.53	39.62	30.90	35.70*
การศึกษา						
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	-	-	-	1 (0.44)	-	1 (0.08)
ประถมศึกษา	125 (55.56)	-	52 (23.11)	148 (65.78)	97 (43.11)	422 (37.51)
มัธยมศึกษาตอนต้น	21 (9.33)	16 (7.14)	55 (24.45)	42 (18.66)	49 (21.78)	183 (16.27)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	19 (8.45)	30 (13.39)	52 (23.11)	18 (8.00)	44 (19.56)	163 (14.49)
อนุปริญญา/ปวส.	60 (26.66)	8 (3.56)	32 (14.22)	13 (5.78)	13 (5.78)	125 (11.11)
ปริญญาตรี	-	160 (71.43)	32 (14.22)	3 (1.33)	22 (9.77)	217 (19.29)
สูงกว่าปริญญาตรี	-	11 (4.91)	2 (0.89)	-	-	13 (1.16)

* เฉลี่ยเฉพาะกลุ่มข้าราชการ ค้าขาย เกษตรกร และอาชีพรับจ้าง ไม่รวมกลุ่มนักเรียน นักศึกษา

4.1.2 พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของผู้รับสารในจังหวัด เชียงใหม่ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.69) รับชมโทรทัศน์ทุกวัน เฉลี่ยวันละ 1-4 ชั่วโมง ร้อยละ 83.37 เลือกชมรายการโทรทัศน์เพราะชมติดต่อกันมาเป็นประจำมากที่สุด (ร้อยละ 43.02) รองลงมาคือใช้วิธีเลือกสัปดาห์ชมจะพบรายการที่ดูใจ (ร้อยละ 40.89) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้รับสารเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 91.02) รับชมโทรทัศน์จากที่บ้าน รองลงมาคือที่ทำงาน ร้านค้า/ร้านอาหาร ร้อยละ 11.02 และ 7.82 ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของผู้รับสารแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 91.56 ชมโทรทัศน์ทุกวัน มีผู้ให้ข้อมูลเพียงร้อยละ 0.44 เท่านั้นที่ชมโทรทัศน์สัปดาห์ละวัน โดยเลือกชมโทรทัศน์จากรายการที่ชมติดต่อกันเป็นประจำ ซึ่งในวันปกติที่นักเรียน นักศึกษานิยมชมโทรทัศน์ในช่วงเวลา 19.00 – 20.00 มากที่สุด (ร้อยละ 74.67) แต่ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ชมในช่วงเวลา 20.00-21.00 มากที่สุด (ร้อยละ 59.11) และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.89) รับชมโทรทัศน์จากที่บ้าน รองลงมาคือสถานศึกษา ร้อยละ 24.44

ในส่วนของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 70.09 ชมโทรทัศน์ทุกวัน และใช้เวลาในการรับชม 1-2 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 59.82 โดยรับชมจากรายการที่ชมติดต่อกันมาเป็นประจำ ร้อยละ 45.54 และไม่ว่าจะเป็นวันธรรมดาหรือวันเสาร์-อาทิตย์ พบว่า ช่วงเวลา 19.00-20.00 น. เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจรับชมโทรทัศน์มากที่สุด

ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขายนั้นพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.40) ชมโทรทัศน์ทุกวัน ใช้เวลาวันละประมาณ 2-4 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 55.11) โดยผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 44.44) เลือกชมรายการโทรทัศน์จากรายการที่ ชมติดต่อกันมาเป็นประจำ ในวันธรรมดาพบว่า ผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย ร้อยละ 96.60 ชมโทรทัศน์ในช่วงเวลา 21.00 – 22.00 น. มากที่สุด รองลงมาคือช่วงเวลา 20.00 – 21.00 (ร้อยละ 69.11) เช่นเดียวกับวันเสาร์ – วันอาทิตย์ที่ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 68.62 รับชมโทรทัศน์ในช่วงเวลา 21.00 – 22.00 น. รองลงมาคือช่วงเวลา 20.00 – 21.00 น. ร้อยละ 56.86 โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.03) รับชมโทรทัศน์จากที่บ้าน

สำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรกรรมนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 81.78 ชม โทรทัศน์ทุกวันเช่นกัน และใช้เวลาในการรับชมโทรทัศน์วันละ 3 – 4 ชั่วโมง โดยเลือกชมจากรายการที่ชมติดต่อกันมาเป็นประจำ (ร้อยละ 46.67) และไม่ว่าจะเป็นวันธรรมดาหรือวันเสาร์-วันอาทิตย์ พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับชมโทรทัศน์ในช่วงเวลา 19.00 – 20.00 น. มากที่สุด

ในกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพรับจ้างนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 65.78) รับชมโทรทัศน์ทุกวัน โดยใช้เวลาในการรับชมโทรทัศน์ 2 – 3 ชั่วโมงต่อวัน เลือกชมรายการโทรทัศน์โดยการสุ่มช่องจนกว่าจะพบรายการที่น่าสนใจมากที่สุด (ร้อยละ 52.44) รองลงมาคือใช้วิธีเลือกชมจากรายการที่ชมติดต่อกันมาเป็นประจำ (ร้อยละ 31.11) และพบว่า ช่วงเวลาที่ ผู้ให้ข้อมูลรับชมโทรทัศน์มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นวันธรรมดาหรือวันเสาร์-อาทิตย์ คือช่วงเวลา 19.00 – 20.00 น. (ตารางที่ 15)

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ คือ การรับชมโทรทัศน์ทุกวัน ประมาณ 1 – 4 ชั่วโมงต่อวัน ผู้ชมเกือบทั้งหมดจะรับชมโทรทัศน์ที่บ้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มีช่วงเวลาที่สะดวกในการรับชม ที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัว และเลือกรับชมได้เหมาะสมกว่าสถานที่อื่น โดยส่วนใหญ่เลือกชมรายการโทรทัศน์ แบบเลือกดูจากการที่ชมติดต่อกันมาเป็นประจำมากที่สุด ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากความเคยชินและเป็นความสนใจเฉพาะบุคคล ในการติดตามรับชมแต่ละรายการ จนทำให้สามารถจดจำได้ถึง ช่วงเวลาที่รายการนั้นๆ ออกอากาศส่วนช่วงเวลาในการรับชมโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นวันธรรมดาจันทร์ – ศุกร์ หรือวันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ นั้น พบว่า ช่วงเวลาที่ผู้รับสารรับชมโทรทัศน์มาก คือ ช่วงเวลา 19.00 – 21.00 น. ซึ่งอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากเป็นช่วงเวลาของการพักผ่อนประกอบกับมีรายการ ที่น่าสนใจได้ความรู้และสาระประโยชน์ โดยเฉพาะรายการข่าว และรายการละครซึ่งเป็นรายการที่มีผู้ชมชอบชมมากกว่ารายการอื่นๆ

ตารางที่ 15 ข้อมูลเกี่ยวกับการพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของผู้รับสารแต่ละกลุ่มอาชีพ

พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
ความถี่ในการรับชมโทรทัศน์	ทุกวัน	206 (91.56)	157 (70.09)	179 (79.56)	184 (81.78)	874 (77.69)
	4 – 5 วัน / สัปดาห์	10 (4.44)	39 (16.96)	28 (12.44)	30 (13.33)	148 (13.15)
	2 – 3 วัน / สัปดาห์	8 (3.56)	17 (7.59)	18 (8.00)	10 (4.45)	85 (7.56)
	สัปดาห์ละวัน	1 (3.56)	12 (5.36)	-	1 (0.44)	18 (1.60)
การใช้เวลาในการรับชมโทรทัศน์	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง/วัน	14 (6.28)	25 (11.11)	16 (7.11)	27 (12.00)	81 (7.20)
	1 – 2 ชั่วโมง	68 (30.22)	134 (59.82)	54 (24.00)	94 (41.78)	492 (43.73)
	3 – 4 ชั่วโมง	102 (45.33)	60 (26.79)	124 (55.11)	95 (42.22)	446 (39.64)
	5 – 6 ชั่วโมง	32 (14.22)	3 (1.34)	26 (11.56)	9 (4.00)	85 (7.56)
	มากกว่า 6 ชั่วโมง	9 (4.00)	3 (1.34)	5 (2.21)	-	20 (1.77)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์	นักเรียน นักศึกษา n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตกร n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	รวม n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
รูปแบบการเลือกชมรายการโทรทัศน์						
เลือกดูโดยการสุ่มช่องจนกว่าจะพบ รายการที่ชอบ	88 (39.11)	81 (36.16)	76 (33.78)	97 (43.11)	118 (52.44)	460 (40.89)
เลือกดูจากการที่ชมติดต่อกันมาเป็นประจำ	107 (47.56)	102 (45.54)	100 (44.44)	105 (46.67)	70 (31.11)	484 (43.02)
เลือกชมรายการตามผู้อื่น	-	5 (2.23)	6 (2.67)	-	23 (10.22)	34 (3.02)
เลือกชมจากผู้ประกาศของสถานี	23 (10.22)	17 (7.59)	30 (13.33)	23 (10.22)	13 (5.78)	106 (9.43)
เลือกจากประกาศในหนังสือพิมพ์/นิตยสาร	7 (3.11)	20 (8.48)	13 (5.78)	-	1 (0.45)	41 (3.64)
สถานที่รับชมโทรทัศน์						
บ้าน	186 (82.66)	225 (100)	220 (97.78)	225 (100.00)	186 (82.67)	1042 (91.02)
ที่ทำงาน	-	82 (35.56)	11 (4.89)	-	31 (13.78)	124 (11.02)
ร้านอาหาร / ร้านค้า	47 (20.89)	-	31 (13.78)	6 (2.67)	4 (1.78)	88 (7.82)
โรงเรียน / วิทยาลัย / มหาวิทยาลัย	55 (24.44)	-	-	-	-	55 (4.89)
ห้องพัก	33 (14.66)	-	-	-	-	33 (2.93)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
ช่วงเวลารับชมโทรทัศน์ในวันธรรมดา						
19.00 – 20.22 น.	168 (74.67)	148 (66.07)	132 (58.67)	180 (80.00)	152 (67.55)	780 (69.33)
20.00 – 21.00 น.	164 (72.89)	138 (61.61)	169 (75.11)	140 (62.22)	151 (67.11)	762 (67.73)
21.00 – 22.00 น.	141 (62.67)	92 (41.07)	164 (72.89)	58 (25.78)	115 (51.11)	570 (50.67)
22.00 – 23.00 น.	96 (42.67)	45 (20.09)	152 (67.56)	21 (9.33)	70 (31.11)	384 (34.13)
23.00 – 24.00 น.	41 (18.22)	10 (4.46)	30 (13.33)	8 (3.56)	45 (20.00)	134 (11.91)
24.00 – 01.00 น.	-	-	28 (12.44)	2 (0.88)	16 (7.11)	46 (4.09)
01.00 – 02.00 น.	4 (1.77)	-	-	-	6 (2.67)	10 (0.89)
02.00 – 03.00 น.	4 (1.77)	-	-	-	-	4 (0.35)
03.00 – 04.00 น.	-	-	-	-	-	-
04.00 – 05.00 น.	-	2 (0.89)	4 (1.78)	-	-	6 (0.53)
05.00 – 06.00 น.	50 (22.22)	3 (1.34)	14 (6.22)	86 (38.22)	7 (3.11)	160 (1.42)
06.00 – 07.00 น.	83 (36.89)	28 (12.50)	14 (6.22)	74 (32.89)	13 (5.76)	212 (18.84)
07.00 – 08.00 น.	51 (22.67)	10 (4.46)	25 (11.11)	22 (9.78)	17 (7.56)	125 (11.11)
08.00 – 09.00 น.	25 (11.11)	9 (4.02)	20 (8.89)	3 (1.33)	16 (7.11)	73 (6.49)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
09.00 – 10.00 น.	18 (8.00)	3 (1.34)	25 (11.11)	3 (1.33)	27 (12.00)	76 (6.75)
10.00 – 11.00 น.	11 (4.89)	-	-	-	15 (6.67)	26 (2.31)
11.00 – 12.00 น.	15 (6.67)	8 (3.57)	20 (8.89)	1 (0.44)	32 (14.22)	76 (6.75)
12.00 – 13.00 น.	14 (6.22)	31 (13.84)	10 (4.44)	2 (0.88)	17 (7.56)	74 (6.58)
13.00 – 14.00 น.	17 (7.56)	9 (4.02)	30 (13.33)	49 (21.78)	9 (4.00)	114 (10.13)
14.00 – 15.00 น.	14 (6.22)	12 (5.36)	20 (8.89)	7 (3.11)	6 (2.67)	59 (5.24)
15.00 – 16.00 น.	40 (17.78)	9 (4.02)	15 (6.67)	-	5 (2.22)	69 (6.13)
16.00 – 17.00 น.	73 (32.44)	9 (4.02)	40 (17.78)	2 (0.88)	17 (7.56)	141 (12.53)
17.00 – 18.00 น.	110 (48.89)	55 (24.55)	110 (48.89)	6 (2.67)	51 (22.67)	332 (29.51)
18.00 – 19.00 น.	139 (61.78)	120 (53.57)	124 (55.11)	96 (42.67)	109 (48.44)	588 (52.27)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการรับชมโทรทัศน์	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
ช่วงเวลาชมโทรทัศน์ในวันเสาร์ - อาทิตย์						
19.00 – 20.22 น.	129 (58.67)	152 (67.86)	154 (68.44)	163 (72.44)	128 (56.89)	726 (64.53)
20.00 – 21.00 น.	133 (59.11)	136 (60.71)	149 (66.22)	129 (57.33)	126 (56.00)	673 (59.82)
21.00 – 22.00 น.	124 (55.11)	100 (44.64)	154 (68.44)	51 (22.67)	96 (42.67)	525 (46.67)
22.00 – 23.00 น.	100 (44.44)	54 (24.11)	111 (49.33)	12 (5.33)	61 (27.11)	338 (30.04)
23.00 – 24.00 น.	41 (18.22)	24 (10.71)	45 (20.00)	6 (2.67)	49 (21.78)	165 (14.67)
24.00 – 01.00 น.	24 (10.67)	-	10 (4.44)	5 (2.22)	10 (4.44)	49 (4.35)
01.00 – 02.00 น.	6 (2.67)	-	-	-	4 (1.78)	10 (0.89)
02.00 – 03.00 น.	2 (0.88)	2 (0.89)	-	-	-	4 (0.36)
03.00 – 04.00 น.	-	2 (0.89)	-	-	-	2 (0.18)
04.00 – 05.00 น.	-	-	-	-	-	-
05.00 – 06.00 น.	21 (9.33)	6 (2.68)	15 (6.67)	52 (23.11)	1 (0.44)	95 (8.44)
06.00 – 07.00 น.	57 (25.33)	-	10 (4.44)	52 (23.11)	6 (2.67)	125 (11.11)
07.00 – 08.00 น.	83 (36.89)	17 (7.59)	15 (6.67)	23 (10.22)	17 (7.56)	155 (13.78)
08.00 – 09.00 น.	111 (49.33)	33 (14.73)	35 (15.56)	16 (7.11)	42 (18.67)	237 (21.07)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์	นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 225 จำนวน (ร้อยละ)	n = 1,125 จำนวน (ร้อยละ)
09.00 – 10.00 น.	132 (58.67)	48 (21.43)	30 (13.33)	10 (4.44)	57 (25.33)	277 (24.62)
10.00 – 11.00 น.	127 (59.44)	36 (16.07)	51 (22.67)	7 (3.11)	52 (23.11)	273 (24.27)
11.00 – 12.00 น.	113 (49.30)	47 (20.98)	30 (13.33)	9 (4.00)	55 (24.44)	254 (22.58)
12.00 – 13.00 น.	100 (44.44)	49 (21.88)	20 (8.89)	57 (25.33)	38 (16.89)	264 (23.47)
13.00 – 14.00 น.	78 (34.67)	54 (24.11)	35 (15.56)	25 (11.11)	65 (28.89)	257 (22.84)
14.00 – 15.00 น.	73 (32.44)	38 (16.96)	40 (17.78)	17 (7.56)	64 (28.44)	232 (20.62)
15.00 – 16.00 น.	71 (31.55)	26 (11.61)	48 (21.33)	21 (9.33)	54 (24.00)	220 (19.56)
16.00 – 17.00 น.	66 (29.33)	21 (9.38)	53 (23.56)	22 (9.78)	42 (18.67)	204 (18.13)
17.00 – 18.00 น.	93 (41.33)	54 (24.11)	48 (21.33)	16 (7.11)	41 (18.22)	252 (22.40)
18.00 – 19.00 น.	117 (54.26)	101 (45.09)	124 (55.11)	92 (40.89)	83 (36.89)	517 (45.96)

4.2 ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ต้องการ

จากผลการวิเคราะห์รูปแบบรายการโทรทัศน์ที่ผู้รับสารนิยมรับชมมาก 3 อันดับแรกพบว่า รายการข่าวเป็นรายการที่มีผู้ให้ข้อมูลเลือกมากที่สุด รองลงมาคือรายการละคร และรายการเกมโชว์ นอกจากนี้ยังมีรายการกีฬาและรายการสารคดีที่ถูกเลือกเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ รายการที่ได้รับคะแนนรองลงไปคือ รายการเพลง, รายการภาพยนตร์ รายการตลก, รายการปณิณกะบันเทิง, รายการการศึกษาได้รับคะแนนต่ำสุด

เมื่อแยกพิจารณาโดยผู้รับสารทั้ง 5 กลุ่มอาชีพ ได้เลือกรูปแบบของรายการโทรทัศน์ที่ชื่นชอบที่สุด 3 อันดับ ได้ผลการวิจัยดังนี้

กลุ่มนักเรียน - นักศึกษา พบว่า รูปแบบรายการที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกรับชมมาก 3 อันดับแรก คือ รายการข่าว รองลงมาคือรายการละคร และรายการเพลง รายการที่ได้รับคะแนนรองลงไป คือ รายการเกมโชว์ และรายการภาพยนตร์ โดยไม่มีผู้เลือกชมรายการธรรมะ รายการศิลปวัฒนธรรม และรายการสนทนา สัมภาษณ์ และอภิปรายเลย

ในกลุ่มของข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น พบว่า รูปแบบรายการที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกรับชมมาก 3 อันดับแรก คือ รายการข่าว เช่นกัน รองลงมา คือ รายการกีฬา และรายการละคร รายการที่ได้รับคะแนนรองลงไปคือ รายการภาพยนตร์ และรายการสารคดี โดยรายการธรรมะได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขายนั้น พบว่า รายการที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกรับชมมาก 3 อันดับแรก คือรายการข่าว รองลงมาคือ รายการละคร และรายการสารคดี รองลงไป ได้แก่รายการเกมโชว์ และรายการกีฬา โดยไม่มีผู้ใดเลือกชมรายการธรรมะ รายการการศึกษา รายการศิลปวัฒนธรรม และรายการสนทนา, อภิปราย และสัมภาษณ์ เลย

สำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมนั้น พบว่า รูปแบบรายการที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกชมมาก 3 อันดับแรก คือรายการข่าว รองลงมาคือ รายการละคร และรายการสารคดี ไม่มีผู้ใดระบุนิยมชมรายการศึกษาเลย

ในส่วนของผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างนั้น พบว่ารายการที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกรับชม 3 อันดับแรก คือ รายการข่าว รองลงมาคือ รายการละคร และรายการเกมโชว์ รายการโทรทัศน์ที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำ คือ รายการธรรมะ รายการการศึกษาและรายการศิลปวัฒนธรรม (ตารางที่ 16)

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ชอบชมรายการข่าวมากที่สุด ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่สนใจ และให้ความสำคัญต่อการติดตามข่าวสารบ้านเมืองและการเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงในสังคม นอกจากนี้รูปแบบรายการข่าวในปัจจุบันยังมีความหลากหลายในการนำเสนอ มีการสอดแทรกสาระ เช่น ในช่วง เก็บตก สะเก็ดข่าว ซึ่งทำให้การนำเสนอข่าว ผสมความบันเทิงเป็นที่น่าสนใจของผู้ชมมากขึ้น รูปแบบรายการที่ประชาชนชื่นชอบรองลงมาคือ รายการประเภทให้ความบันเทิงต่าง ๆ ได้แก่ รายการละคร รายการเกมโชว์ และรายการประเภทให้ทั้งสาระความรู้ และความบันเทิง เช่น รายการกีฬา รายการสารคดี

ส่วนกลุ่มรายการที่มีผู้ชมชมน้อย ได้แก่ รายการธรรมะ รายการศิลปวัฒนธรรม และรายการการศึกษานั้นเป็นรายการที่ค่อนข้างมุ่งสาระเป็นหลัก เหตุผลที่มีผู้ชมชมน้อยอาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดรายการไม่ดึงดูดความสนใจ เวลาที่ออกอากาศไม่เหมาะสม เทคนิคการดำเนินเรื่องไม่ชวนติดตามมีทุนในการผลิตต่ำ ขาดผู้สนับสนุน นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา แรงจูงใจ ค่านิยม รสนิยมของผู้ชมอีกด้วย

ตารางที่ 17 รูปแบบรายการโทรทัศน์ตามลำดับความชอบของผู้รับสาร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

รูปแบบรายการ	กลุ่มอาชีพ												คะแนนเฉลี่ยรวม
	นักเรียน นักศึกษา		ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ		ทนาย		เกษตรกร		รับจ้าง				
	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ			
รายการข่าว	1.02	1	2.44	1	2.00	1	2.10	1	1.86	1	1.89		
รายการละคร	1.00	2	0.60	3	1.17	2	0.88	2	0.87	2	0.90		
รายการเกมโชว์	0.80	4	0.39	6	0.51	4	0.53	5	0.61	3	0.57		
รายการเพลง	0.99	3	0.18	10	0.41	6	0.36	6	0.56	5	0.50		
รายการกีฬา	0.56	6	0.62	2	0.50	5	0.54	4	0.60	4	0.56		
รายการสารคดี	0.45	7	0.49	5	0.61	3	0.66	3	0.45	3	0.53		
รายการภาพยนตร์	0.57	5	0.54	4	0.35	7	0.25	7	0.37	7	0.42		
รายการปกิณกะบันเทิง	0.20	10	0.22	9	0.34	8	0.23	9	0.21	9	0.20		
รายการธรรมะ	-	-	0.06	13	-	-	0.05	11	0.04	11	0.03		
รายการตลก	0.34	8	0.28	7	0.11	9	0.24	8	0.32	8	0.26		
รายการศิลปวัฒนธรรม	-	-	0.05	12	-	-	0.04	12	0.01	13	0.02		
รายการการศึกษา	0.04	9	0.07	11	-	-	-	-	0.02	12	0.03		
รายการสนทนา / สัมภาษณ์ อภิปราย	-	-	0.23	8	-	-	0.20	10	0.07	10	0.10		

4.3 ตอนที่ 3 กลวิธีการดำเนินในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ

จากการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการดำเนินรายการวิทยุโทรทัศน์ ทั้ง 13 รูปแบบผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาวิจัยมารายงาน เฉพาะรูปแบบรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 6 รายการ ได้แก่

1. รายการข่าว มีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.89 คะแนน
2. รายการละคร มีคะแนนเฉลี่ยรวม 0.90 คะแนน
3. รายการเกมโชว์ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 0.57 คะแนน
4. รายการกีฬา มีคะแนนเฉลี่ยรวม 0.56 คะแนน
5. รายการสารคดี มีคะแนนเฉลี่ยรวม 0.53 คะแนน
6. รายการเพลง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 0.50 คะแนน

4.3.1 รายการข่าว

การศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูล เลือกชมรายการข่าว จำนวน 824 คน คิดเป็นร้อยละ 73.24

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการชมรายการข่าว

ก. สถานีโทรทัศน์ที่รับชม

จากการศึกษาพบว่า ผู้รับสารร้อยละ 33.50 รับชมรายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ITV มากที่สุด รองลงมาคือช่อง 3 และช่อง 7 ร้อยละ 27.06 และร้อยละ 26.21 ตามลำดับ

ข. สิ่งที่ควรปรับปรุง

ปัญหาที่ควรปรับปรุงรายการข่าวมากที่สุด ตามความเห็นของผู้ชม คือ การนำเสนอข่าวยังไม่เจาะลึกถึงข้อเท็จจริง (ร้อยละ 35.07) รองลงมาคือ ประเด็นข่าวซ้ำซาก (ร้อยละ 32.28) และปัญหาการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 23.42) เนื้อหาข่าวไม่ตรงความจริง ร้อยละ 21.60 ผู้ชมต้องการให้มีผู้ประกาศข่าวทั้งชายและหญิงมากที่สุด (ร้อยละ 57.89)

ค. ลักษณะผู้ประกาศข่าว

มีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 47.57) โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 66.63 ให้ความคิดเห็นว่าผู้ประกาศข่าว คือ ต้องมีบุคลิกดี รองลงมาคือ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอ (ร้อยละ 62.01) และต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ (ร้อยละ 53.03) ส่วนภาษาที่ใช้ใน

การอ่านข่าวนั้น ต้องการให้ใช้ภาษาไทยกลาง (ร้อยละ 80.61) ฉากหลังในรายการต้องการให้ใช้วัสดุ และภาพเรียบง่าย(ร้อยละ 39.27) รองลงมาคือใช้ภาพข่าวเป็นฉาก (ร้อยละ 33.90) หรือใช้บรรยากาศห้องทำงาน ร้อยละ 13.78 สำหรับลักษณะการนำเสนอหัวข้อข่าวนั้น ต้องการให้เป็นแบบอ่านข่าวพร้อมกับเสนอภาพไปเลย ร้อยละ 35.80

ส่วนเรื่องเนื้อหาของรายการข่าวนั้น ผู้ให้ข้อมูลกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 55.58) ต้องการชมข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวกีฬา (ร้อยละ 51.21) และข่าวอาชญากรรม (ร้อยละ 49.39) โดยระบุว่าลักษณะข่าวที่ต้องการชมมากที่สุด คือ ข่าวที่สด ทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละ 83.00) รองลงมาคือ ข่าวที่มีลักษณะทันสมัยและมีความต่อเนื่อง ร้อยละ 21.60 และร้อยละ 17.11 ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าลักษณะข่าวที่คิ่้นสิ่งสำคัญที่สุด คือ ต้องมีการรวบรวม และเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ร้อยละ 55.95

ในการนำเสนอข่าวประจำวันต้องการให้นำเสนอในช่วงเวลา 19.00 – 20.00 น. มากที่สุด (ร้อยละ 54.73) โดยใช้ความยาวในการนำเสนอรายการประมาณครึ่งถึง 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 46.97) และควรจบรายการข่าวด้วยการสรุปข่าวสั้น (ร้อยละ 57.04) ร้อยละ 35.56 ต้องการให้จบด้วยสุภาษิตคำคม ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลระบุถึงจุดประสงค์ในการชมรายการข่าวว่า เพื่อให้ตนเองทันต่อเหตุการณ์มากที่สุด (ร้อยละ 78.64) เพื่อความรู้ (ร้อยละ 64.20) และเพื่อค้นหาความจริง (ร้อยละ 38.96)

เมื่อแยกพิจารณาตามอาชีพ พบว่า การรับชมข่าวสารจากสถานีโทรทัศน์ของเกษตรกรและผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ต่างจากกลุ่มอื่น กล่าวคือ เกษตรกรชอบชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มากที่สุด (ร้อยละ 30.00) ในขณะที่ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง รับชมทางช่อง 3 มากที่สุด (ร้อยละ 38.12)

ปัญหาที่ควรปรับปรุงรายการข่าวนั้น พบว่า นักเรียน – นักศึกษา ให้ความสำคัญเห็นแตกต่างไปจากกลุ่มอื่น โดยระบุว่า ปัญหาที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ ประเด็นข่าวซ้ำซาก (ร้อยละ 64.46) และร้อยละ 61.98 ระบุถึงปัญหาเนื้อหาของข่าวไม่ตรงกับความจริง

สำหรับในด้านจำนวนผู้ประกาศข่าวนั้น พบว่า อาชีพข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นว่า ต้องการให้มีจำนวนผู้ประกาศข่าว 1 คน ถึง ร้อยละ 77.78 ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างจากผลการวิเคราะห์กลุ่มอื่นที่ต้องการผู้ประกาศข่าวจำนวน 2 คน

คุณสมบัติของผู้ประกาศข่าว พบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายและเกษตรกรให้ความสำคัญกับคุณสมบัติ ของผู้ประกาศข่าว ด้านการมีความรู้ดีเกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอมากที่สุด ร้อยละ 67.65 และ ร้อยละ 70.00 ตามลำดับ ในขณะที่ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจให้

ความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวที่ต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถึงร้อยละ 74.07 ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากผลการวิจัยของกลุ่มอาชีพอื่น

นอกจากนี้ การแยกวิเคราะห์ยังพบว่า นักเรียน – นักศึกษา ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ และผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง ต้องการให้มีการนำเสนอหัวข้อข่าวโดยใช้เสียงผู้ประกาศพร้อมกับเสนอภาพข่าวสั้น (เหมือนปัจจุบัน) ซึ่งแตกต่างจากความคิดเห็นของภาพรวมที่ต้องการให้อ่านข่าวพร้อมกับเสนอภาพไปเลย

ส่วนประเภทข่าวที่ต้องการชมก็แตกต่างกันไป กล่าวคือ นักเรียน – นักศึกษา ต้องการชมข่าวเก็บตกจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 66.94 เกษตรกรต้องการชมข่าวเกษตรกรรมมากที่สุด คือร้อยละ 76.11 และผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างต้องการชมข่าวกีฬามากที่สุด คือร้อยละ 73.75 ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายต้องการชมข่าวอาชญากรรมมากที่สุด (ร้อยละ 67.06) ซึ่งแตกต่างจากภาพรวมของทุกกลุ่มที่ส่วนมากต้องการชมข่าวการเมือง

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการข่าว

รายการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม	
	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 121	n = 193	n = 170	n = 180	n = 160	n = 824	
สถานีโทรทัศน์ที่รับชมรายการข่าว	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
	ช่อง 3	35 (28.92)	55 (28.50)	45 (26.47)	27 (15.00)	61 (38.12)	223 (27.06)
	ช่อง ITV	43 (35.54)	73 (37.82)	61 (35.89)	50 (27.78)	49 (30.62)	276 (33.50)
	ช่อง 7	30 (24.79)	41 (21.24)	56 (32.94)	54 (30.00)	35 (21.87)	216 (26.21)
	ช่อง 5	3 (2.48)	6 (3.17)	4 (2.35)	3 (1.67)	4 (2.50)	20 (2.43)
	ช่อง 9	1 (0.89)	9 (4.76)	4 (2.35)	38 (21.10)	2 (1.25)	54 (6.55)
ดูสลับกันช่อง 3 กับช่อง 7	ช่อง 11	6 (4.96)	3 (1.59)	-	7 (3.89)	2 (1.25)	18 (2.18)
		-	-	-	-	7 (4.37)	7 (0.85)
	ช่อง UBC	3 (2.48)	6 (3.17)	-	1 (0.56)	-	10 (1.22)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รายการข่าว	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน นักศึกษา n = 121 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 193 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 170 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 180 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 160 จำนวน (ร้อยละ)	n = 824 จำนวน (ร้อยละ)	
ปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไข							
การนำเสนอข่าวไม่ละเอียดถึงข้อเท็จจริง	40 (33.05)	60 (31.09)	61 (35.89)	52 (28.89)	76 (47.50)	289 (35.07)	
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อประชาชนทั่วไป	-	26 (13.47)	43 (25.29)	37 (20.56)	87 (54.38)	193 (23.42)	
เสรีภาพในการนำเสนอข่าว	6 (4.96)	28 (14.51)	42 (24.71)	16 (8.89)	41 (25.62)	133 (16.14)	
ความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว	22 (18.18)	-	26 (15.29)	27 (15.00)	36 (22.50)	111 (13.47)	
ประเด็นข่าวที่ซ้ำซาก	78 (64.46)	19 (10.05)	26 (15.29)	27 (15.00)	116 (72.50)	266 (32.28)	
เนื้อหาข่าวไม่ตรงกับความจริง	75 (61.98)	33 (17.10)	24 (14.12)	7 (3.89)	39 (24.37)	178 (21.60)	
ความสดของข่าว (ไม่ทันต่อเหตุการณ์)	43 (35.54)	-	23 (13.53)	12 (6.67)	22 (13.75)	100 (12.14)	
นักข่าวขาดจริยธรรมในการหาข้อมูล	-	16 (8.47)	8 (4.71)	2 (1.11)	41 (25.62)	67 (8.13)	
อ่านข่าวเร็วเกินไป	-	-	-	-	4 (2.50)	4 (0.49)	
ผู้ประกาศข่าวแสดงความคิดเห็นอย่างไม่เหมาะสม	-	-	-	-	7 (4.37)	7 (0.86)	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 121	n = 193	n = 170	n = 180	n = 160	n = 824
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
<u>เพศของผู้ประกาศข่าว</u> ชายและหญิง ไม่สนใจ	77 (63.64)	102 (52.85)	90 (52.94)	115 (86.11)	93 (58.12)	477 (57.89)
	11 (9.09)		58 (34.12)	32 (17.78)	47 (29.37)	
	15 (12.40)		11 (6.47)	16 (8.86)	16 (10.00)	
	18 (14.87)		11 (6.47)	17 (9.44)	4 (2.50)	
<u>จำนวนผู้ประกาศข่าว</u> 2 คน 3 คน มากกว่า 3 คน 1 คน	76 (62.81)	33 (17.09)	107 (62.94)	79 (43.89)	96 (60.00)	392 (47.57)
	35 (28.92)	7 (3.70)	34 (20.00)	77 (42.78)	44 (27.50)	197 (23.91)
	3 (2.47)	3 (1.59)	9 (5.29)	23 (12.78)	13 (8.13)	51 (6.19)
	7 (5.78)	150 (77.71)	20 (11.76)	1 (0.56)	7 (4.37)	185 (22.45)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 121 จำนวน (ร้อยละ)	n = 193 จำนวน (ร้อยละ)	n = 170 จำนวน (ร้อยละ)	n = 180 จำนวน (ร้อยละ)	n = 160 จำนวน (ร้อยละ)	n = 824 จำนวน (ร้อยละ)
คุณสมบัติของผู้ประกาศข่าว						
บุคลิกดี	87 (71.90)	143 (74.09)	93 (54.71)	101 (56.11)	125 (78.12)	549 (66.63)
ยิ้มแย้มแจ่มใส	91 (75.21)	74 (38.34)	47 (27.65)	86 (47.78)	113 (70.62)	411 (49.88)
น่าเชื่อถือ	67 (55.37)	-	66 (38.82)	51 (28.33)	108 (67.50)	293 (35.56)
มีความรู้ดีเกี่ยวกับข่าวที่น่าสนใจ	66 (60.61)	118 (61.39)	115 (67.65)	126 (70.00)	86 (53.75)	511 (62.01)
เป็นผู้ที่ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์	74 (61.15)	143 (74.09)	92 (54.12)	52 (28.89)	77 (48.13)	437 (53.03)
เป็นผู้ประกาศข่าวที่ได้รับอนุญาตจากกรม ประชาสัมพันธ์	10 (8.26)	-	56 (32.94)	23 (12.78)	64 (40.00)	153 (18.57)
มีน้ำเสียงไพเราะน่าฟัง	80 (66.11)	97 (50.26)	73 (42.94)	82 (45.56)	60 (37.50)	392 (47.57)
มีอารมณ์ร่วมขณะอ่านข่าว	43 (35.54)	59 (30.56)	46 (27.06)	120 (66.67)	60 (37.50)	328 (39.81)
มีอารมณ์ขัน	36 (29.75)	26 (13.67)	17 (10.00)	47 (26.11)	55 (34.38)	182 (22.08)
นักวิชาการ	6 (5.64)	20 (10.58)	26 (15.29)	25 (13.89)	23 (14.38)	101 (12.26)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการข่าว	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/นักศึกษา n = 121 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 189 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 170 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 180 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 160 จำนวน (ร้อยละ)	n = 824 จำนวน (ร้อยละ)	
นักแสดง นำเสนอเชิงมีเอกลักษณ์ มีจรรยาบรรณของการเป็นสื่อมวลชน มีความรู้ทางสื่อสารมวลชน ภาษาในการอ่านข่าว ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยบนท้องถิ่น ภาษาไทยบนภาษาต่างประเทศ ภาษาไทยกลางมีภาษาใช้ที่นุ่มนวล ภาษาถิ่นล้วน	105 (86.39) 8 (6.23) 3 (2.96) 5 (4.42) -	154 (81.48) 17 (8.99) 11 (5.82) -	2 (1.17) -	2 (1.17) -	4 (2.50) 9 (5.63) 7 (4.38) 4 (2.50)	8 (0.97) 9 (1.09) 7 (0.84) 4 (0.48)	661 (80.61) 115 (14.02) 18 (2.20) 16 (1.95) 10 (1.22)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 121 จำนวน (ร้อยละ)	n = 193 จำนวน (ร้อยละ)	n = 170 จำนวน (ร้อยละ)	n = 180 จำนวน (ร้อยละ)	n = 160 จำนวน (ร้อยละ)	n = 824 จำนวน (ร้อยละ)
<u>ลักษณะของนักหลังในรายการข่าว</u> ใช้วัสดุและภาพเรียบง่าย ใช้ภาพเป็นฉาก บรรยายภาพของห้องทำงาน ใช้วัสดุและภาพสีสันสะดุดตา ไม่สนใจ	66 (54.61)	69 (36.51)	61 (35.88)	63 (35.00)	63 (39.37)	322 (39.27)
	28 (23.43)	81 (42.86)	55 (32.35)	75 (41.66)	39 (24.37)	278 (33.90)
	7 (5.32)	27 (14.29)	27 (15.89)	23 (12.77)	29 (18.13)	113 (13.78)
	20 (16.64)	12 (6.35)	27 (15.89)	19 (10.56)	22 (13.75)	100 (12.20)
	-	-	-	-	7 (4.38)	7 (0.85)
<u>ลักษณะการนำเสนอหัวข้อข่าว</u> เป็นเสียงผู้ประกาศข่าวพร้อมกับภาพข่าวสั้น อ่านข่าวพร้อมกับเสนอภาพไปเลย เป็นภาพผู้ประกาศข่าวสั้นก่อนนำเสนอข่าว (ไม่มี ภาพ) เป็นภาพข่าวสั้น ไม่สนใจ	43 (35.54)	76 (39.38)	48 (28.23)	27 (15.00)	83 (51.87)	277 (33.62)
	36 (29.75)	46 (23.83)	71 (41.76)	100 (55.56)	42 (26.25)	295 (35.80)
	27 (22.31)	32 (16.58)	11 (6.47)	22 (12.22)	19 (11.87)	111 (13.47)
	15 (12.39)	39 (20.21)	40 (23.53)	31 (17.22)	14 (8.75)	139 (16.87)
	-	-	-	-	2 (1.25)	2 (0.24)

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาของรายการข่าว

การนำเสนอเนื้อหาของการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 121 จำนวน (ร้อยละ)	n = 193 จำนวน (ร้อยละ)	n = 170 จำนวน (ร้อยละ)	n = 180 จำนวน (ร้อยละ)	n = 160 จำนวน (ร้อยละ)	n = 824 จำนวน (ร้อยละ)
<u>ประเภทข่าวที่ต้องการชม</u> ข่าวกีฬา ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม ข่าวเก็บตก ตลก ขำขัน ข่าวเกษตรกร ข่าวท้องถิ่น ข่าวบันเทิง ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ข่าวพัฒนาบ้านเมือง ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวศิลปวัฒนธรรม	72 (59.50)	78 (40.41)	92 (54.12)	62 (34.44)	118 (73.75)	422 (51.21)
	61 (50.41)	118 (61.14)	99 (58.23)	87 (48.33)	93 (58.13)	458 (55.58)
	25 (20.66)	77 (39.89)	114 (67.06)	105 (53.33)	86 (53.75)	407 (49.39)
	81 (66.94)	47 (24.35)	89 (52.35)	41 (22.78)	76 (47.50)	334 (40.53)
	14 (11.57)	70 (36.26)	61 (35.88)	137 (76.11)	71 (44.37)	351 (42.60)
	38 (31.40)	59 (30.56)	68 (40.00)	34 (18.89)	58 (36.25)	256 (31.07)
	77 (63.63)	61 (31.61)	94 (55.29)	38 (21.11)	57 (35.62)	327 (39.68)
	49 (40.49)	90 (46.63)	63 (37.06)	41 (22.78)	49 (30.63)	292 (35.44)
	17 (14.05)	67 (34.72)	77 (45.29)	59 (31.11)	48 (30.00)	268 (32.52)
	49 (40.49)	130 (67.36)	100 (58.82)	49 (27.22)	35 (21.87)	363 (44.05)
	43 (35.54)	107 (55.44)	68 (40.00)	39 (21.67)	30 (18.75)	287 (34.83)
	42 (34.71)	108 (55.96)	98 (57.65)	67 (37.22)	29 (18.12)	344 (41.74)
	25 (20.66)	89 (46.11)	60 (35.29)	41 (22.78)	28 (17.50)	243 (29.49)
	27 (22.31)	28 (14.51)	33 (19.41)	8 (4.44)	7 (4.38)	103 (12.50)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาของรายการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 121 จำนวน (ร้อยละ)	n = 193 จำนวน (ร้อยละ)	n = 170 จำนวน (ร้อยละ)	n = 180 จำนวน (ร้อยละ)	n = 160 จำนวน (ร้อยละ)	n = 824 จำนวน (ร้อยละ)
<u>ลักษณะของข่าวที่ต้องการชม</u>						
มีความสด ทันต่อเหตุการณ์	72 (59.50)	184 (95.33)	145 (85.29)	142 (78.89)	141 (88.13)	684 (83.00)
มีความสำคัญ	-	-	23 (13.53)	8 (4.44)	74 (46.25)	105 (12.74)
เป็นเรื่องที่ต่อเนื่อง	31 (25.61)	-	24 (14.12)	15 (8.33)	71 (44.38)	141 (17.11)
มีความทันสมัย	78 (64.46)	9 (4.66)	33 (12.41)	6 (3.33)	52 (32.50)	178 (21.60)
มีความแปลกประหลาด	42 (34.71)	-	15 (8.82)	5 (2.78)	45 (28.12)	107 (12.98)
มีความชัดเจน	13 (10.74)	-	11 (6.47)	-	38 (23.75)	62 (7.52)
มีความเด่น	-	-	11 (6.47)	-	38 (23.75)	49 (5.95)
มีความใหญ่โต	6 (4.96)	-	9 (5.29)	4 (2.22)	20 (12.50)	39 (4.73)
<u>ระยะเวลาในการนำเสนอข่าวประจำวัน</u>						
31 – 60 นาที	52 (42.97)	87 (45.08)	64 (37.65)	78 (43.33)	106 (66.25)	387 (46.97)
16 – 30 นาที	18 (14.88)	61 (31.61)	60 (35.29)	72 (40.00)	50 (31.25)	261 (31.67)
มากกว่า 60 นาที	47 (38.84)	33 (17.09)	40 (23.53)	25 (13.89)	4 (2.50)	149 (18.08)
15 นาที	4 (3.30)	12 (6.22)	6 (3.53)	5 (2.78)	-	27 (3.28)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาของรายการข่าว	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 121	n = 193	n = 170	n = 180	n = 160	n = 824
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ช่วงเวลาในการนำเสนอข่าวประจำวัน	30 (24.79)	117 (60.62)	85 (50.00)	95 (52.78)	124 (77.50)	451 (54.73)
	49 (40.49)	8 (4.15)	29 (17.06)	42 (23.33)	17 (10.63)	145 (17.60)
	5 (4.13)	33 (17.09)	15 (8.82)	12 (6.67)	15 (9.37)	79 (9.71)
	17 (14.05)	-	-	5 (2.78)	4 (2.50)	26 (3.16)
	7 (5.78)	11 (5.70)	12 (7.06)	6 (3.33)	-	36 (4.37)
ลักษณะรายการข่าวที่ดี						
มีความกระชับชัดเจน	70 (57.85)	28 (14.51)	70 (41.18)	46 (25.56)	131 (81.87)	345 (41.87)
ต้องมีการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ ไว้อย่างถูกต้องสมบูรณ์	81 (66.94)	97 (50.26)	96 (56.47)	63 (35.00)	124 (77.50)	461 (55.95)
มีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาสามารถตรวจสอบได้	10 (8.26)	29 (15.23)	29 (17.06)	15 (8.33)	87 (54.37)	170 (20.63)
จัดเสนอในเวลาอันเหมาะสม	11 (9.09)	31 (16.06)	29 (17.06)	5 (2.78)	74 (46.25)	150 (18.20)
นำเสนอที่น่าสนใจเป็นสิ่งดึงดูดใจของผู้ชม	18 (14.87)	9 (4.66)	29 (17.06)	51 (28.33)	64 (40.00)	171 (20.75)
ทุกข้อรวมกัน	-	-	2 (1.18)	-	-	2 (0.24)

4.3.2 รายการละคร

การศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูล เลือกชมรายการละคร จำนวน 497 คน คิดเป็น ร้อยละ 44.18

ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในการชมรายการละคร

ผลการวิจัยพบว่า สถานีโทรทัศน์ที่ชมรายการละครมากที่สุดคือ ละครโทรทัศน์ทางช่อง 3 (ร้อยละ 69.22) รองลงมาคือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 (ร้อยละ 20.32) สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 และช่อง ITV ร้อยละ 5.43 และ 2.62 ตามลำดับ โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการละครว่า ต้องการ รายการละครที่นำเสนอแบบหลายตอนจบ ร้อยละ (67.20) ออกอากาศทุกวัน (ร้อยละ 58.75) ในช่วงเวลา 20.00 - 21.00 นาฬิกา ใช้เวลานำเสนอครั้งละ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 75.25 ต้องการชมละครไทย ในแนวรักโรแมนติกมากที่สุด (ร้อยละ 52.52) รองลงมาคือแนวตลกขำขัน (ร้อยละ 45.27) และแนวชีวิตสะท้อนสังคม (ร้อยละ 43.06)

ละครที่ผู้ชมต้องการชมต้องเป็นละครที่สร้างจากบทประพันธ์ใหม่ (ร้อยละ 75.05)

การเลือกชมละคร ผู้ชมพิจารณาจากบทละครมากที่สุด (ร้อยละ 45.67) รองลงมาคือ พิจารณานักแสดง (ร้อยละ 42.86) และพิจารณาที่สาระของเรื่องราว (ร้อยละ 41.45) ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 74.85 เห็นว่าปัจจุบันรายการละครมีโฆษณามากเกินไป และปัญหาที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ ด้านเนื้อหาสาระของละคร (ร้อยละ 60.16) รองลงมาคือ การนำเรื่องเก่ามาถ่ายทำใหม่ (ร้อยละ 29.98) และปัญหาด้านเนื้อหาละครไม่ส่งเสริมสังคม (ร้อยละ 27.16)

เมื่อพิจารณาแยกแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า แต่ละอาชีพมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ก่อนข้างสอดคล้องกัน มีเพียงแต่เรื่องแนวละคร ที่พบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ต้องการชมแนวละครในแบบชีวิตสะท้อนสังคมมากที่สุด (ร้อยละ 53.03) รองลงมาคือ แนวตลกขำขัน และรักโรแมนติก ร้อยละ 34.85 และร้อยละ 31.06 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมพบว่า มีความแตกต่างเช่นกัน คือร้อยละ 60.26 ต้องการชมละครในแนวบู๊แอ็คชั่นมากกว่า รองลงมาคือ แนวชีวิตสะท้อนสังคม สำหรับผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง กลับพบว่า ต้องการชมละครแนวตลกขำขันมากที่สุด (ร้อยละ 71) รองลงมาคือ รักโรแมนติก และบู๊แอ็คชั่น ร้อยละ 63 และ 43 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า การพิจารณาละครเรื่องใดหรือไม่นั้นมีความแตกต่างกันด้วย กล่าวคือกลุ่มนักเรียน - นักศึกษาพิจารณาการชมละครจากนักแสดง มากที่สุด (ร้อยละ 31.85) ในขณะที่ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย พิจารณาจากสาระของเรื่องราวของละคร มากที่สุด (ร้อยละ 59.84)

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการละคร

รายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 497 จำนวน (ร้อยละ)
สถานีโทรทัศน์ที่รับชมรายการละคร						
ช่อง 3	87 (76.99)	46 (63.01)	89 (67.42)	44 (56.41)	78 (78.00)	344 (69.22)
ช่อง 5	4 (3.53)	-	16 (12.12)	7 (8.97)	-	27 (5.43)
ช่อง 7	21 (18.58)	21 (28.77)	25 (18.94)	27 (34.62)	16 (16.00)	101 (20.32)
ช่อง ITV	1 (0.88)	6 (8.22)	3 (1.52)	-	3 (3.00)	13 (2.62)
ดูสลับช่อง 3 กับช่อง 7	-	-	-	-	3 (3.00)	3 (0.60)

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบของรายการละคร

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 113	n = 73	n = 133	n = 78	n = 100	n = 497
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รูปแบบการนำเสนอรายการละคร						
รายการละครชุดหลายตอนจบ	83 (73.45)	46 (63.01)	91 (68.94)	65 (83.34)	49 (49.00)	334 (67.20)
รายการละครตอนเดียวจบ	16 (14.15)	21 (28.77)	32 (15.38)	12 (15.38)	36 (36.00)	117 (23.54)
รายการละครชุดต่อเนื่องในตอน	14 (12.38)	6 (8.22)	10 (7.58)	1 (1.28)	15 (15.00)	46 (9.26)
วันที่ออกอากาศรายการละคร						
ทุกวัน	69 (61.06)	-	81 (60.91)	71 (3.85)	71 (71.00)	292 (58.75)
อาทิตย์	8 (7.07)	15 (20.55)	24 (18.18)	1 (1.28)	26 (26.00)	74 (14.89)
เสาร์	25 (22.12)	24 (32.88)	24 (18.18)	3 (3.85)	23 (23.00)	99 (19.92)
ศุกร์	4 (3.35)	25 (34.25)	23 (17.42)	-	16 (16.00)	68 (13.68)
จันทร์	5 (4.42)	-	13 (9.85)	3 (3.85)	1 (1.00)	22 (4.43)
อังคาร	1 (0.88)	-	4 (3.03)	-	1 (1.00)	6 (1.21)
พุธ	1 (0.88)	6 (8.22)	7 (5.30)	-	-	14 (2.82)
พฤหัสบดี	-	3 (4.11)	4 (3.03)	-	-	7 (1.41)

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 497 จำนวน (ร้อยละ)	
ส่วนประกอบของรายการละคร							
<u>ความถี่ในการแพร่ภาพรายการละคร</u>							
วันละ 1 ครั้ง	77 (68.14)	44 (60.27)	79 (59.40)	69 (88.46)	54 (54.00)	323 (64.99)	
วันละ 2 ครั้ง	21 (18.58)	15 (20.55)	36 (27.27)	9 (11.54)	34 (34.00)	115 (23.14)	
วันละ 3 ครั้ง	15 (13.27)	14 (19.18)	16 (12.12)	-	12 (12.00)	57 (11.47)	
มากกว่า 3 ครั้ง/วัน	-	-	2 (1.52)	-	-	2 (0.40)	
<u>ระยะเวลาในการนำเสนอรายการละคร</u>							
60 นาที	90 (79.64)	50 (68.49)	118 (88.72)	69 (10.26)	67 (67.00)	394 (79.28)	
มากกว่า 1 ชั่วโมง	-	-	4 (3.03)	1 (1.28)	18 (18.00)	23 (4.63)	
30 นาที	23 (20.35)	23 (31.51)	11 (8.33)	8 (88.64)	15 (15.00)	80 (16.09)	

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 497 จำนวน (ร้อยละ)	
ช่วงเวลาในการออกอากาศรายการละคร							
20.00 - 21.00 น.	40 (35.39)	47 (64.38)	58 (43.61)	35 (44.88)	40 (40.00)	220 (44.27)	
21.00 - 22.00 น.	24 (21.23)	50 (68.49)	43 (32.58)	21 (26.93)	23 (23.00)	161 (32.39)	
18.00 - 19.00 น.	15 (13.27)	35 (47.95)	-	6 (7.69)	20 (20.00)	76 (15.29)	
19.00 - 20.00 น.	22 (19.47)	9 (12.33)	15 (11.36)	1 (1.28)	6 (6.00)	53 (10.66)	
17.00 - 18.00 น.	8 (7.07)	15 (20.55)	-	11 (14.10)	-	34 (6.84)	
22.00 - 23.00 น.	-	-	6 (4.55)	-	-	6 (1.21)	
23.00 - 24.00 น.	-	-	4 (3.03)	-	-	4 (0.80)	
15.00 - 16.00 น.	-	6 (8.22)	-	-	-	6 (1.21)	
16.00 - 17.00 น.	6 (5.30)	6 (8.22)	-	-	-	12 (2.41)	
ต้องการชมละครจบภาคประเทศใด							
ไทย	81 (71.68)	50 (68.49)	104 (78.19)	65 (83.33)	74 (74.00)	374 (75.25)	
ฝรั่ง	12 (11.17)	5 (6.85)	14 (10.52)	3 (3.85)	-	34 (6.84)	
จีน	10 (8.84)	9 (12.33)	11 (8.33)	4 (5.13)	16 (16.00)	50 (10.06)	
ญี่ปุ่น	-	9 (12.33)	4 (3.03)	6 (7.69)	10 (10.00)	29 (5.84)	

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	
<u>แนวละครที่ต้องการชม</u>						
ละครแนวตลก ขำขัน	35 (30.97)	55 (75.34)	46 (34.85)	18 (23.08)	71 (71.00)	225 (45.27)
ละครแนวรักโรแมนติก	60 (53.09)	59 (80.82)	41 (31.06)	36 (48.72)	63 (63.00)	261 (52.52)
ละครแนวบู๊แอ็คชั่น	40 (35.39)	15 (20.55)	30 (22.73)	47 (60.26)	43 (43.00)	175 (35.21)
ละครแนวชีวิตสะท้อนสังคม	30 (26.54)	35 (47.95)	70 (53.03)	39 (50.00)	40 (40.00)	214 (43.06)
ละครแนวฆาตกรรม / สยองขวัญ	16 (16.80)	9 (12.33)	21 (15.9)	20 (25.64)	24 (24.00)	90 (18.11)
ละครแนวประวัติศาสตร์	18 (15.92)	14 (19.18)	15 (11.36)	22 (28.21)	11 (11.00)	80 (16.09)
ละครแนวต้นตอ ลึกลับ	23 (20.53)	23 (31.51)	30 (22.73)	47 (60.26)	21 (21.00)	144 (28.97)
ละครเพลง	4 (3.53)	-	-	-	10 (10.00)	14 (2.82)
ละครแนวพื้นบ้าน	37 (32.74)	6 (8.22)	10 (7.58)	15 (19.23)	3 (3.00)	71 (14.29)
<u>รูปแบบละครที่ต้องการชม</u>						
สร้างจากบทประพันธ์ใหม่	81 (71.68)	51 (69.86)	107 (81.06)	75 (96.15)	59 (59.00)	373 (75.05)
สร้างจากบทประพันธ์เก่า	19 (16.81)	10 (13.70)	17 (12.88)	3 (3.85)	27 (27.00)	76 (15.29)
นำละครเก่ามาสร้างใหม่	7 (6.19)	12 (16.44)	7 (5.30)	-	11 (11.00)	37 (7.44)
นำละครเก่ามาออกอากาศซ้ำ	6 (5.30)	-	-	-	3 (3.00)	9 (1.81)
แปลจากบทประพันธ์ต่างประเทศ	-	-	2 (1.52)	-	-	2 (0.40)

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 497 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	
<u>จุดประสงค์ในการรับชมรายการละคร</u> เพื่อความบันเทิง เพื่อความรู้ เพื่อแก้ความเบื่อหน่าย คลายเครียด ฆ่าเวลา <u>สิ่งที่พิจารณาในการชมละคร</u> นักแสดง บทละคร -สาระของเรื่องราว เทคนิคการถ่ายทำ ภาพ / เสียงประกอบ คำย่ละคร ผู้จัด / ผู้กำกับละครแสดง	87 (76.99)	67 (91.78)	111 (82.57)	65 (83.33)	79 (79.00)	409 (82.29)
	12 (10.61)	-	13 (9.09)	4 (5.13)	13 (13.00)	42 (8.45)
	13 (11.50)	3 (4.11)	2 (1.52)	9 (11.54)	4 (4.00)	31 (6.24)
	-	-	-	-	4 (4.00)	4 (0.80)
	-	3 (4.11)	7 (5.30)	-	-	-
	36 (31.85)	35 (47.95)	70 (52.63)	6 (7.96)	66 (66.00)	213 (42.86)
	33 (29.20)	27 (36.99)	44 (33.33)	49 (62.83)	74 (74.00)	227 (45.67)
	25 (22.12)	11 (15.07)	79 (59.84)	17 (21.79)	74 (74.00)	206 (41.45)
	10 (8.84)	-	-	6 (7.96)	37 (37.00)	53 (10.66)
	3 (2.56)	-	-	-	27 (27.00)	30 (6.04)
1 (0.88)	-	-	-	7 (7.00)	8 (1.51)	
1 (0.88)	-	-	-	11 (11.00)	12 (2.41)	

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม	
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)		
จุดประสงค์ในการรับชมรายการละคร						n = 497 จำนวน (ร้อยละ)	
	เพื่อความบันเทิง	87 (76.99)	67 (91.78)	111 (82.57)	65 (83.33)	79 (79.00)	409 (82.29)
	เพื่อความรู้	12 (10.61)	-	13 (9.09)	4 (5.13)	13 (13.00)	42 (8.45)
	เพื่อแก้ความเบื่อหน่าย	13 (11.50)	3 (4.11)	2 (1.52)	9 (11.54)	4 (4.00)	31 (6.24)
	คลายเครียด	-	-	-	-	4 (4.00)	4 (0.80)
ฆ่าเวลา	-	3 (4.11)	7 (5.30)	-	-	-	
สิ่งที่พิจารณาในการชมละคร							
	นักแสดง	36 (31.85)	35 (47.95)	70 (52.63)	6 (7.96)	66 (66.00)	213 (42.86)
	บทละคร	33 (29.20)	27 (36.99)	44 (33.33)	49 (62.83)	74 (74.00)	227 (45.67)
	สาระของเรื่องราว	25 (22.12)	11 (15.07)	79 (59.84)	17 (21.79)	74 (74.00)	206 (41.45)
	เทคนิคการถ่ายทำ	10 (8.84)	-	-	6 (7.96)	37 (37.00)	53 (10.66)
ภาพ / เสียงประกอบ	3 (2.56)	-	-	-	27 (27.00)	30 (6.04)	
ค่ายละคร	1 (0.88)	-	-	-	7 (7.00)	8 (1.51)	
ผู้จัด / ผู้กำกับการแสดง	1 (0.88)	-	-	-	11 (11.00)	12 (2.41)	

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม	
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)		
ความต้องการให้มีโฆษณาในรายการละคร						n = 497 จำนวน (ร้อยละ)	
	มี	39 (34.51)	12 (16.44)	46 (34.59)	16 (20.51)	53 (53.00)	166 (33.40)
	ไม่มี	51 (45.13)	26 (35.62)	39 (29.55)	25 (32.05)	28 (28.00)	169 (34.00)
	มีก็ได้ ไม่มีก็ได้	23 (20.35)	35 (47.95)	48 (36.36)	37 (47.44)	19 (19.00)	162 (32.60)
ปริมาณการโฆษณาในรายการละคร							
	มาก	74 (65.49)	61 (83.56)	109 (82.58)	57 (73.08)	71 (71.00)	372 (74.85)
	พอดีแล้ว	25 (22.12)	12 (16.44)	17 (12.78)	17 (21.79)	29 (29.00)	100 (20.12)
	น้อย	14 (12.38)	-	7 (5.30)	4 (5.13)	-	25 (5.03)
จำนวนละครที่ออกอากาศ							
	พอดีแล้ว	78 (69.03)	61 (83.56)	88 (66.17)	57 (73.08)	90 (90.00)	374 (75.25)
	น้อยไป	9 (7.97)	3 (4.11)	9 (6.76)	9 (11.54)	6 (6.00)	36 (7.24)
	มากเกินไป	26 (23.00)	9 (12.33)	36 (27.27)	12 (15.38)	4 (4.00)	87 (17.51)

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ส่วนประกอบของรายการละคร	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 113 จำนวน (ร้อยละ)	n = 73 จำนวน (ร้อยละ)	n = 133 จำนวน (ร้อยละ)	n = 78 จำนวน (ร้อยละ)	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 497 จำนวน (ร้อยละ)
ปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไขในรายการละคร						
เนื้อหาสาระของละคร	90 (79.64)	39 (53.42)	73 (54.89)	37 (47.44)	60 (60.00)	299 (60.16)
การนำเสนอเก่ามาถ่ายทำใหม่	56 (51.20)	19 (26.03)	33 (24.81)	13 (16.67)	28 (28.00)	149 (29.98)
เนื้อหาไม่ส่งเสริมสังคม	47 (41.59)	3 (4.11)	27 (20.30)	2 (2.56)	56 (56.00)	135 (27.16)
เทคนิคการถ่ายทำ	37 (32.74)	3 (4.11)	14 (10.53)	13 (16.67)	34 (34.00)	101 (20.32)
บทบาทการแสดง	20 (17.69)	-	22 (16.54)	6 (7.69)	46 (46.00)	94 (18.91)
ความพิถีพิถันในเรื่องรายละเอียดการถ่ายทำ	6 (5.30)	6 (8.22)	13 (9.77)	6 (7.69)	46 (46.00)	77 (15.49)
ภาพพจน์ของดารา	2 (1.77)	3 (4.11)	-	1 (1.28)	-	6 (1.21)
ปัญหาที่เกิดจากการเลียนแบบ	2 (1.77)	-	27 (20.30)	-	23 (23.00)	52 (10.46)
สถานที่ถ่ายทำละคร	2 (1.77)	-	-	-	-	2 (0.40)

4.3.3 รายการเกมโชว์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเลือกชมรายการเกมโชว์ จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 29.24

ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในการชมรายการเกมโชว์

ผลการวิจัยพบว่า รายการเกมโชว์ที่ผู้รับสารชื่นชอบมากที่สุด คือ รายการเกมโชว์ (ร้อยละ 18.84) รองลงมาคือ รายการชิงร้อยชิงล้าน ชะชะช่า (ร้อยละ 16.41) และรายการเกมเศรษฐี (ร้อยละ 12.77) โดยคาดหวัง ความสนุกสนานจากรายการเกมโชว์มากที่สุด (ร้อยละ 64.13) รองลงมาคือ คาดหวังในสาระความรู้ และ การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ร้อยละ 31 และร้อยละ 9.42 ตามลำดับ

ผู้ชมต้องการชมรายการที่ใช้ไหวพริบปฏิภาณ (ร้อยละ 56.53) ใช้ความรู้และใช้ความสามารถเฉพาะตัวด้วยจำนวนร้อยละ 32.83 เท่ากัน ทั้งนี้ผู้ชม ร้อยละ 77.81 ให้ความคิดเห็นว่าต้องการให้มีพิธีกรหลัก เป็นชายและหญิง จำนวน 2 คน (ร้อยละ 58.05) และร้อยละ 32.83 ต้องการให้มี 3 คน โดยแบ่งหน้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะรายการ (ร้อยละ 56.23) ต้องการให้แบ่งภายในแบบสากลนิยม ร้อยละ 27.96 และแบบตลก ร้อยละ 7.59

ส่วนของคุณสมบัติของพิธีกรนั้น ผู้ชมมีความเห็นว่า คุณสมบัติสำคัญที่สุดของพิธีกรคือ ต้องเป็นคนที่มีความมั่นใจ (ร้อยละ 75.08) รองลงมาคือ ไหวพริบดี (ร้อยละ 64.74) และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (ร้อยละ 62.61) ทั้งนี้ต้องการให้รายการเกมโชว์ ถ่ายทำในห้องส่งร้อยละ 62.31 แต่ถ้าถ่ายทำนอกสถานที่ ต้องการให้ถ่ายทำตามสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ (ร้อยละ 52.58) รองลงมาคือศูนย์การค้า และสวนสนุก ร้อยละ 23.71 และร้อยละ 11.55 ตามลำดับ ต้องการให้ออกอากาศทุกวัน ร้อยละ 35.87 โดยใช้ระยะเวลา นำเสนอตอนละ 1 ชั่วโมง นำเสนอแบบตอนเดียวจบ ในช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุด คือ 21.00 - 22.00 น. (ร้อยละ 15.50)

ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจมากที่สุด คือ รูปแบบเกมส์ (ร้อยละ 42.86) รองลงมาคือ ผู้ร่วมรายการ (ร้อยละ 25.23) และเงินรางวัล (ร้อยละ 20.97)

ปัญหาที่รายการเกมโชว์ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ คาราหรือแขกรับเชิญที่เข้าแข่งขันซ้ำกัน (ร้อยละ 39.82) รองลงมาคือ ปัญหาการนำเสนอผู้สนับสนุนรายการมากเกินไป (ร้อยละ 33.43) และปัญหาเรื่องรูปแบบการแข่งขันที่ซ้ำกัน (ร้อยละ 33.13)

เมื่อแยกพิจารณาแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มอาชีพมีความเห็นแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

กลุ่มนักเรียน - นักศึกษา จากการวิจัยพบว่า รายการเกมโชว์ที่ชื่นชอบมากที่สุดคือ รายการเกมโชว์ (ร้อยละ 21.97) รองลงมาคือรายการ 4 ซ่าท้าตะลุย (ร้อยละ 15.38) ต้องการให้มีพิธีกรจำนวน 3 คน มีคุณสมบัติสำคัญคือ มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว (ร้อยละ 65.93) รองลงมาคือ มีหน้าตาดี และมีไหวพริบดีเท่ากัน คือร้อยละ 61.53 ต้องการรายการมีความยาว 1 ชั่วโมงครึ่ง (ร้อยละ 52.74) ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มนักเรียน - นักศึกษา คือ 21.00 - 22.00 น. และให้ความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจที่สุด คือ ผู้ร่วมรายการ (ร้อยละ 53.84) รองลงมาคือ เงินรางวัล (ร้อยละ 43.95) ส่วนปัญหาที่ต้องการให้ปรับปรุงคือ รูปแบบการแข่งขันที่ซ้ำซาก (ร้อยละ 79.12) และ ปัญหาคาราหรือแขกรับเชิญซ้ำกัน (ร้อยละ 69.23)

ในกลุ่มของข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น พบว่า รายการเกมโชว์ที่ชื่นชอบมากที่สุด คือ รายการ ชิงร้อยชิงล้าน ชะ ชะ ช่า (ร้อยละ 41.86) รองลงมาคือ รายการเกมโชว์ (ร้อยละ 27.91) มีความคาดหวังจากรายการเกมโชว์ คือ ต้องการความสนุกสนานมากที่สุด (ร้อยละ 55.81) รองลงมาคือ สาระความรู้ (ร้อยละ 37.21) ต้องการพิธีกรทั้งชายและหญิง (ร้อยละ 86.04) จำนวน 2 คน (ร้อยละ 81.39) โดยแต่งกายในแบบเฉพาะของรายการ (ร้อยละ 72.09)

คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของพิธีกรรายการ เกมโชว์ คือ ต้องมีอารมณ์ขัน (ร้อยละ 86.05) รองลงมาคือ มีไหวพริบดี (ร้อยละ 79.07) และมีอัตลักษณ์เฉพาะตัว (ร้อยละ 69.77) ต้องการให้นำเสนอรายการช่วงละ 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 58.14) ช่วงเวลา 12.00 - 13.00 นาฬิกา ในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ ลักษณะรายการแบบที่ชื่นชอบการแข่งขันที่ใช้ไหวพริบ / ปฏิภาณ มากที่สุด 100% นำเสนอคอนเท้นตลก และชอบให้ถ่ายทำนอกสถานที่ตามสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทั้งนี้ยังระบุว่าปัจจัยที่ทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจขึ้นอยู่กับรูปแบบเกมเล่นมากที่สุด (ร้อยละ 79.07) รูปแบบรายการร้อยละ 13.95 จบด้วยภาพประทับใจร้อยละ 55.81

ส่วนทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในรายการเกมโชว์ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายชอบรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า มากที่สุด (ร้อยละ 26.56) รองลงมาคือ รายการเกมเศรษฐี (ร้อยละ 20.31) ต้องการให้รายการเกมโชว์มีพิธีกรทั้งชายและหญิง (ร้อยละ 76.56) จำนวน 2 คน แต่งกายแบบสากลนิยม (ร้อยละ 48.44) คุณสมบัติที่สำคัญคือ มีอารมณ์ขัน (ร้อยละ 71.88) รองลงมาคือ ต้องมีไหวพริบดี (ร้อยละ 65.63) และมีอดีตลักษณะเฉพาะตัว (ร้อยละ 62.50) ต้องการให้นำเสนอในช่วงเวลา 21.00 - 22.00 หรือ 22.00 - 23.00 นาฬิกา ความยาวตอนละ 1 ชั่วโมง ออกอากาศทุกวัน ต้องการชมรายการแบบใช้ไหวพริบ/ปฏิภาณ หรือใช้ความสามารถของผู้เข้าแข่งขัน ร้อยละ 68.75 เท่ากัน ถ่ายทำในห้องส่ง (ร้อยละ 65.63) ถ้าเป็นนอกสถานที่ต้องการให้ถ่ายทำตามสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และต้องการให้จบรายการด้วยภาพประทับใจ

สำหรับผู้ชมซึ่งเป็นเกษตรกรมีความเห็นว่า ชื่นชอบรายการเกมเศรษฐีมากที่สุด (ร้อยละ 22.95) รองลงมาคือ รายการเกมโชว์ (ร้อยละ 14.75) และคาดหวังความสนุกสนานจากรายการเกมโชว์มากที่สุด (ร้อยละ 78.69) รองลงมาคือต้องการสาระความรู้ (ร้อยละ 21.31) เกษตรกรต้องการให้มีพิธีกร ทั้งชายและหญิง จำนวน 2 คน (ร้อยละ 65.57) ต้องการให้แต่งกายตามเอกลักษณ์เฉพาะของรายการ (ร้อยละ 49.18) คุณสมบัติพิธีกรที่สำคัญคือ ต้องมีอารมณ์ขัน (ร้อยละ 85.25) รองลงมาคือ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (ร้อยละ 83.61) และหน้าตาดี หรือสวย (ร้อยละ 73.77) โดยต้องการให้นำเสนอรายการในวันเสาร์มากที่สุด (ร้อยละ 57.38) เวลา 18.00 - 19.00 นาฬิกา ความยาวการนำเสนอ 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 80.23) ทั้งนี้ต้องการให้นำเสนอแบบตอนเดียวจบ (ร้อยละ 85.25) ถ่ายทำในห้องส่ง (ร้อยละ 55.71) ต้องการชมรายการที่ผู้แข่งขันใช้ไหวพริบ / ปฏิภาณ มากที่สุด (ร้อยละ 62.30) รองลงมาคือ ใช้ความรู้ (ร้อยละ 54.10) ออกอากาศเป็นรายการสด (ร้อยละ 60.66) จบรายการด้วยภาพประทับใจ (ร้อยละ 49.18) โดยมีความเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจขึ้นอยู่กับรูปแบบเกมส์มากที่สุด (ร้อยละ 32.79) รองลงมาคือ ความสามารถของพิธีกรและเงินรางวัล

ในส่วนของผู้ประกอบอาชีพรับจ้างนั้นพบว่า ร้อยละ 21.43 ชื่นชอบรายการเกมเศรษฐี รองลงมาคือ รายการเกมโชว์ (ร้อยละ 14.28) โดยร้อยละ 58.57 คาดหวังความสนุกสนานจากรายการ รองลงมาคือ สาระความรู้ (ร้อยละ 24.28) และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการเกมโชว์ว่า ต้องการให้รายการเกมโชว์มีพิธีกรทั้งชายและหญิง (ร้อยละ 81.43) จำนวน 2 คน (ร้อยละ 67.14) แต่งกายตามแบบเฉพาะของรายการ (ร้อยละ 40) คุณสมบัติของพิธีกรต้องเป็นคนมีอารมณ์ขัน (ร้อยละ 81.43) รองลงมาคือ ต้องเป็นคนพูดเสียงดังฟังชัด (ร้อยละ 71.43)

และต้องมีไหวพริบดี (ร้อยละ 67.14) นอกจากนี้ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างยังให้ทรรศนะ อีกว่า ต้องการชมรายการเกมโชว์ที่ใช้ไหวพริบ / ปฏิภาณ (ร้อยละ 45.71) และรายการประเภทใช้ความรู้ (ร้อยละ 21.43) และต้องการให้รายการออกอากาศทุกวัน ในช่วงเวลา 13.00 - 14.00 นาฬิกา โดยใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง ส่วนปัจจัยที่ทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจนั้น ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างให้ความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับรูปแบบเกมส์มากที่สุด (ร้อยละ 32.86) รองลงมาคือ ขึ้นอยู่กับความสามารถของพิธีกร (ร้อยละ 22.86)

ตารางที่ 22 ความเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการเกมโชว์

รายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 329 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 91 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 43 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 64 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 70 จำนวน (ร้อยละ)	
<u>รายการเกมโชว์ที่ชื่นชอบ</u>						
เกมเศรษฐี	-	-	13 (20.31)	14 (22.95)	15 (21.43)	42 (12.77)
ชิงร้อยชิงล้าน ชะ ชะ ช่า	7 (7.69)	18 (41.86)	17 (26.56)	-	12 (17.14)	54 (16.41)
เกมโชว์	20 (21.97)	12 (27.91)	11 (17.19)	9 (14.75)	10 (14.28)	62 (18.84)
รู้ตบออกเกม	10 (10.98)	2 (4.88)	11 (17.19)	7 (11.48)	9 (12.86)	39 (11.85)
ระเบิดเถิดเทิง	7 (7.69)	-	-	-	8 (11.43)	15 (4.56)
ซ้อคเกม	2 (2.19)	1 (2.32)	-	4 (6.56)	4 (5.71)	11 (3.34)
ลับเฉพาะคนรู้ใจ	-	-	-	-	3 (4.28)	3 (0.91)
แสนคุณสอง	-	1 (2.32)	-	7 (11.48)	3 (4.28)	11 (3.34)
เวทีทอง	2 (2.19)	-	-	5 (8.20)	3 (4.28)	10 (3.04)
07 โชว์	-	-	-	-	1 (1.43)	1 (0.30)
เกมแก็ง	-	-	-	3 (4.92)	1 (1.43)	4 (1.22)
Masterkey Forever	-	-	-	6 (9.83)	1 (1.43)	7 (2.13)
สี่ขาทำตะลุย	14 (15.38)	-	-	-	-	14 (4.26)
คาราพาคะลุย	1 (1.09)	3 (6.98)	-	-	-	4 (1.22)

ตารางที่ 22 (ต่อ)

รายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 91 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 43 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 64 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 70 จำนวน (ร้อยละ)	
รายการเกมโชว์						
สิ่งที่คาดหวังในรายการเกมโชว์						
ความสนุก	43 (47.25)	24 (55.81)	55 (85.94)	48 (78.69)	41 (58.57)	211 (64.13)
ความมีสาระความรู้	42 (46.15)	16 (37.21)	14 (21.88)	13 (21.31)	17 (24.28)	102 (31.00)
การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต	6 (6.59)	-	13 (20.31)	-	12 (17.15)	31 (9.42)
อื่นๆ (คลายเครียด, พักผ่อน)	-	3 (6.98)	-	-	-	3 (0.91)

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบตอนต้นของรายการเกมโชว์

	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
ส่วนประกอบตอนต้นของรายการเกมโชว์	n = 91	n = 43	n = 64	n = 61	n = 70	n = 329	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
	14 (15.38)	3 (6.98)	11 (17.19)	14 (22.95)	6 (8.57)	48 (14.59)	
	11 (12.08)	3 (6.98)	4 (6.25)	-	4 (5.71)	22 (6.69)	
	66 (72.52)	37 (86.04)	49 (76.56)	47 (21.31)	57 (81.43)	256 (77.81)	
	-	-	-	-	3 (4.29)	3 (0.91)	
	จำนวนพิธีกรหลักของรายการ						
	2 คน	29 (31.87)	35 (81.39)	40 (62.50)	40 (65.57)	47 (67.14)	191 (58.05)
	3 คน	60 (65.93)	2 (4.65)	15 (23.44)	13 (21.31)	18 (25.72)	108 (32.83)
	มากกว่า 3 คน	2 (2.19)	3 (6.98)	4 (6.25)	4 (6.56)	4 (5.71)	17 (5.17)
1 คน	-	3 (6.98)	4 (6.25)	4 (6.56)	1 (1.43)	12 (3.65)	
ลักษณะการแบ่งภาพของพิธีกร							
	แบบเฉพาะของรายการ	67 (73.62)	31 (72.09)	29 (45.31)	30 (49.18)	28 (40.00)	185 (56.23)
	สากลนิยม	2 (2.99)	6 (13.95)	31 (48.44)	28 (45.90)	25 (35.71)	92 (27.96)
	ตลก	11 (12.08)	3 (6.98)	4 (6.25)	1 (1.64)	6 (8.57)	25 (7.59)
	ประหลาด	11 (12.08)	3 (6.98)	-	2 (3.28)	3 (4.29)	19 (5.78)

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 329 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 91 จำนวน (ร้อยละ)	n = 43 จำนวน (ร้อยละ)	n = 64 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 70 จำนวน (ร้อยละ)	
ลักษณะการแต่งกายของพิธีกร (ต่อ) เรียบง่ายตามแฟชั่น ตามสมัย ไม่สนใจ คุณสมบัติของพิธีกร มีอารมณ์ขัน พูดเสียงดังฟังชัด ไหวพริบดี มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว หน้าตาดีหล่อ / สวย เป็นนักแสดง เป็นนักร้อง มีความสามารถในการแสดงออก	-	-	-	-	4 (5.71)	4 (1.22)
	-	-	-	-	3 (4.28)	3 (0.91)
	55 (60.43)	37 (86.05)	46 (71.88)	52 (85.25)	57 (81.43)	247 (75.08)
	41 (45.05)	9 (20.93)	29 (45.31)	44 (72.13)	50 (71.43)	173 (52.58)
	56 (61.53)	34 (79.07)	42 (65.63)	34 (35.74)	47 (67.14)	213 (64.74)
	60 (65.93)	30 (69.77)	40 (62.50)	51 (83.61)	25 (35.71)	206 (62.61)
	56 (61.53)	13 (30.23)	20 (31.25)	45 (73.77)	15 (21.43)	149 (45.29)
	5 (5.49)	3 (6.68)	11 (17.19)	23 (37.70)	10 (14.28)	52 (15.81)
	3 (3.29)	-	4 (6.25)	2 (3.28)	1 (1.43)	10 (3.04)
	-	-	-	-	3 (4.29)	3 (0.91)

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 329 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 91	n = 43	n = 64	n = 61	n = 70	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
สถานที่จัดรายการเกมโชว์ ในห้องส่ง นอกสถานที่ ขึ้นอยู่กับรูปแบบเกมการแข่งขัน การถ่ายทำนอกสถานที่	64 (70.32)	18 (41.86)	42 (65.63)	42 (68.85)	39 (55.71)	205 (62.13)
	27 (29.67)	25 (58.14)	22 (34.37)	19 (31.15)	25 (35.72)	118 (35.87)
	-	-	-	-	6 (8.57)	6 (1.82)
	54 (59.34)	27 (62.79)	44 (68.75)	23 (37.70)	25 (80.65)	173 (52.58)
	19 (20.88)	9 (20.93)	13 (20.31)	33 (54.10)	4 (12.90)	78 (23.71)
สวนสนุก	18 (19.78)	6 (13.95)	7 (10.94)	5 (8.20)	2 (6.45)	38 (11.55)

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบของเนื้อหาการนำเสนอรายการเกมโชว์

เนื้อหาการนำเสนอรายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 91	n = 43	n = 64	n = 61	n = 70	
ประเภทของรายการเกมโชว์ที่ต้องการชม	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	n = 329 จำนวน (ร้อยละ)
	29 (31.86)	43 (100.00)	44 (68.75)	38 (62.30)	32 (45.71)	186 (56.53)
	22 (24.17)	16 (37.21)	22 (34.37)	33 (54.10)	15 (21.43)	108 (32.83)
	23 (25.27)	11 (25.58)	18 (28.13)	14 (22.95)	13 (18.57)	79 (24.01)
	17 (18.68)	8 (18.60)	44 (68.75)	29 (47.54)	10 (14.29)	108 (32.83)
	11 (12.08)	16 (37.21)	13 (20.31)	9 (14.75)	38 (54.29)	87 (26.44)
	11 (12.08)	18 (41.86)	22 (34.37)	35 (57.38)	31 (44.29)	117 (35.56)
	55 (60.44)	6 (13.95)	22 (34.37)	12 (19.67)	23 (32.86)	118 (35.87)
	-	-	7 (10.94)	-	4 (5.71)	11 (3.34)
	4 (4.39)	-	9 (14.06)	2 (3.28)	4 (5.71)	19 (5.78)
วันออกอากาศรายการ	1 (1.09)	-	2 (3.13)	2 (3.28)	-	5 (1.52)
	5 (5.49)	3 (6.98)	4 (6.25)	1 (1.64)	-	13 (3.95)

ตารางที่ 24 (ต่อ)

เนื้อหาการนำเสนอรายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 91	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 43	ค้าขาย n = 64	เกษตรกร n = 61	รับจ้าง n = 70	
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ระยะเวลาในการนำเสนอรายการ						
1 ชั่วโมง	25 (27.47)	25 (58.14)	38 (59.37)	49 (80.23)	52 (74.28)	189 (57.45)
30 นาที	10 (10.98)	6 (13.95)	4 (6.25)	4 (6.56)	7 (10.00)	31 (9.42)
2 ชั่วโมง	8 (8.79)	-	2 (3.13)	2 (3.27)	7 (10.00)	19 (5.78)
1 ชั่วโมง 30 นาที	48 (52.74)	12 (27.91)	20 (31.25)	6 (9.84)	4 (5.71)	90 (27.36)
ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการออกอากาศ						
13.00 - 14.00 น.	4 (4.39)	6 (13.95)	7 (10.94)	4 (6.56)	15 (21.43)	36 (10.94)
18.00 - 19.00 น.	5 (5.49)	-	-	18 (29.50)	9 (12.86)	32 (9.73)
19.00 - 20.00 น.	5 (5.49)	-	-	-	7 (10.00)	12 (3.65)
17.00 - 18.00 น.	-	2 (4.65)	4 (6.25)	2 (3.28)	6 (8.57)	14 (4.26)
21.00 - 22.00 น.	25 (27.47)	3 (6.97)	11 (17.19)	6 (9.84)	6 (8.57)	51 (15.50)
09.00 - 10.00 น.	-	3 (6.97)	-	-	4 (5.71)	7 (2.13)
15.00 - 16.00 น.	2 (2.19)	-	-	1 (1.64)	4 (5.71)	7 (2.13)
22.00 - 23.00 น.	8 (8.79)	6 (13.95)	11 (17.19)	2 (3.28)	4 (5.71)	31 (9.42)

ตารางที่ 24 (ต่อ)

	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 91 จำนวน (ร้อยละ)	n = 43 จำนวน (ร้อยละ)	n = 64 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 70 จำนวน (ร้อยละ)	n = 329 จำนวน (ร้อยละ)	
เนื้อหาการนำเสนอรายการเกมโชว์							
	ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการออกอากาศ (ต่อ)						
	08.00 - 09.00 น.	1 (1.09)	-	-	7 (11.48)	3 (4.29)	11 (3.34)
	12.00 - 13.00 น.	-	19 (44.19)	-	4 (6.56)	3 (4.29)	26 (7.90)
	14.00 - 15.00 น.	5 (5.49)	-	4 (6.25)	-	3 (4.29)	12 (3.65)
	11.00 - 12.00 น.	1 (1.09)	-	-	2 (3.28)	1 (1.43)	4 (1.22)
	16.00 - 17.00 น.	4 (4.39)	-	4 (6.25)	1 (1.64)	1 (1.43)	10 (3.04)
	20.00 - 21.00 น.	19 (20.88)	-	-	12 (19.66)	1 (1.43)	32 (9.73)
23.00 - 24.00 น.	4 (4.39)	3 (6.97)	4 (6.25)	-	1 (1.43)	12 (3.65)	
05.00 - 06.00 น.	6 (6.59)	-	-	1 (1.64)	-	7 (2.13)	
10.00 - 11.00 น.	2 (2.19)	-	-	1 (1.64)	-	3 (0.91)	
รูปแบบการนำเสนอรายการเกมโชว์							
นำเสนอแบบตอนเดียวจบ	50 (54.95)	43 (100.00)	62 (96.87)	52 (85.25)	57 (81.43)	264 (80.24)	
นำเสนอแบบหลายตอนจบ	41 (45.05)	-	2 (3.13)	9 (14.75)	13 (18.57)	65 (19.76)	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

เนื้อหาการนำเสนอรายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 329 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 91 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 43 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 64 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 70 จำนวน (ร้อยละ)	
<u>ปัจจัยที่ทำให้รายการน่าสนใจ</u> รูปแบบเกมส์ ผู้ร่วมรายการ ความสามารถของพิธีกร เงินรางวัล ช่วงเวลาที่น่าสนใจ รูปแบบรายการ <u>ลักษณะการออกอากาศรายการ</u> รายการสด เทปบันทึก	35 (38.46)	34 (79.07)	29 (45.31)	20 (32.79)	23 (32.86)	141 (42.86)
	49 (53.84)	3 (6.98)	13 (20.31)	6 (9.84)	12 (17.14)	83 (25.23)
	-	-	20 (31.25)	19 (31.15)	16 (22.86)	55 (16.72)
	40 (43.95)	-	11 (17.19)	12 (19.66)	6 (8.57)	69 (20.97)
	-	-	2 (3.13)	2 (3.28)	6 (8.57)	10 (3.04)
	21 (23.07)	6 (13.95)	18 (28.13)	2 (3.28)	10 (14.29)	57 (17.33)
	74 (81.32)	34 (79.07)	46 (71.88)	37 (60.66)	53 (75.71)	244 (74.16)
	17 (18.68)	9 (20.93)	18 (28.12)	24 (39.34)	17 (24.29)	85 (25.84)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการเกมโชว์

ส่วนประกอบช่วงท้ายรายการ รายการเกมโชว์	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 329 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 91 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 43 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 64 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 70 จำนวน (ร้อยละ)	
ลักษณะการจบรายการ จบด้วยภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ ภาพประทับใจทางรายการครั้งต่อไป จบด้วยภาพประทับใจ ปัญหาที่ควรปรับปรุงในรายการเกมโชว์ คราหรือแฉกรับเชิญที่เข้าแข่งขันซ้ำซาก ใช้เวลานำเสนอผู้สนับสนุนรายการมากเกินไป รูปแบบการแข่งขันที่ซ้ำซาก รูปแบบของเกมไม่มีสาระประโยชน์แก่ผู้ชม ตลกไร้สเนิม	41 (45.05)	6 (13.95)	20 (31.35)	16 (26.23)	29 (41.43)	112 (34.04)
	21 (23.07)	13 (30.23)	15 (23.44)	15 (24.59)	29 (41.43)	93 (28.27)
	29 (31.86)	24 (55.81)	29 (45.31)	30 (49.18)	12 (17.14)	124 (37.69)
	63 (69.23)	9 (20.93)	26 (40.63)	14 (22.95)	19 (27.14)	131 (39.82)
	41 (45.05)	5 (11.63)	22 (34.38)	23 (37.70)	19 (27.14)	110 (33.43)
	72 (79.12)	-	22 (34.38)	-	15 (21.43)	109 (33.13)
	23 (25.27)	-	11 (17.19)	10 (16.39)	4 (5.71)	48 (14.59)
	1 (1.09)	6 (13.95)	2 (3.13)	-	4 (5.71)	13 (3.95)
	12 (13.19)	6 (13.95)	4 (6.25)	1 (1.64)	3 (4.28)	26 (7.90)
	7 (7.69)	3 (6.98)	-	1 (1.64)	3 (4.28)	14 (4.26)
ความแปลกใหม่ของเกมแข่งขัน อื่น ๆ (ผู้ชมทางบ้านร่วมรายการ)	-	9 (21.95)	-	7 (11.48)	-	16 (4.86)
	-	3 (7.32)	-	5 (8.20)	-	8 (2.43)

4.3.4 รายการกีฬา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล เลือกชมรายการกีฬา จำนวน 324 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.80

ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในการชมรายการกีฬา

ผลการศึกษาพบว่า รายการกีฬาที่ผู้ชมชื่นชอบมากที่สุด คือ การถ่ายทอดสด ฟุตบอล (ร้อยละ 19.44) รองลงมาคือ รายการเจาะสนาม (ร้อยละ 18.52) และรายการมวยศึก อัสวินคำ (ร้อยละ 9.26) โดยได้ให้ความเห็นว่า รายการกีฬาต้องมีพิธีกร เป็นเพศชาย ร้อยละ 69.75 มีคุณสมบัติที่สำคัญที่สุด คือ ต้องมีความรู้เรื่องกีฬานั้น ๆ (ร้อยละ 87.35) รองลงมา คือ ต้องมีความสามารถในการนำเสนอ (ร้อยละ 47.53) และต้องมีความสามารถในการพูด (ร้อยละ 44.75) ในส่วนของรูปแบบการเปิดรายการ ผู้ชมต้องให้รายการกีฬา เริ่มต้นด้วยภาพประทับใจ (ร้อยละ 72.84) ออกอากาศทุกวัน (ร้อยละ 47.84) ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุด คือ 21.00 – 22.00 น. ใช้เวลานำเสนอ 1 ชั่วโมง และต้องการให้มีช่องกีฬาโดยเฉพาะถึงร้อยละ 87.35 ส่วนรายการกีฬาที่ชื่นชอบมากที่สุด คือ ฟุตบอล (ร้อยละ 70.37) รองลงมาคือ มวย (ร้อยละ 38.89) โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 90.75 ให้ความคิดเห็นว่าผู้บรรยายรายการกีฬาควรมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ เป็นผู้รอบรู้ในกีฬาที่บรรยาย ร้อยละ 55.86 รองลงมาคือ ต้องมีความสามารถบรรยาย ให้เข้าใจง่าย (ร้อยละ 45.68)

ผู้ให้ข้อมูลว่าครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 60.18) ต้องการให้รายการกีฬามีกีฬาหลายประเภทรวมกันและต้องประกอบด้วยช่วงของภาพกีฬาสนุก ๆ (ภาพกีฬามันมัน) (ร้อยละ 40.74) รองลงมาคือ ต้องการให้มีช่วงวิเคราะห์การแข่งขันกีฬาโดยผู้เชี่ยวชาญ (ร้อยละ 36.73) และช่วงการสัมภาษณ์นักกีฬา (ร้อยละ 27.16)

จุดเด่นที่จะทำให้รายการกีฬา น่าสนใจหรือไม่ ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า ขึ้นอยู่กับความสนุกสนานของเกมกีฬาที่เลือกนำเสนอมากที่สุด (ร้อยละ 46.29) รองลงมาคือเทคนิคการถ่ายทำ / มุมกล้องดี ร้อยละ 22.53 และผู้บรรยายที่เก่ง / มีความรอบรู้ ร้อยละ 16.67 ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 64.19) ระบุว่าชมรายการกีฬา เพื่อความบันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อพักผ่อน (ร้อยละ 40.43) และเพื่อติดตามข่าวสาร (ร้อยละ 30.56)

ในช่วงท้ายรายการ ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้จบรายการโดยการสรุปภาพกีฬา (ร้อยละ 45.06) รองลงไปคือการให้การวิเคราะห์การแข่งขันล่วงหน้า (ร้อยละ 23.46) และจบด้วยการนำเสนอตารางการแข่งขันครั้งต่อไป (ร้อยละ 22.53)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการกีฬา

รายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	รวม
	n = 58 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 57 จำนวน (ร้อยละ)	n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	n = 324 จำนวน (ร้อยละ)
รายการกีฬาที่ชื่นชอบ						
รายการ Be on the hot kick	18 (31.03)	-	-	-	7 (9.46)	25 (7.72)
รายการเจาะสนาม	17 (29.31)	6 (9.83)	24 (42.86)	3 (4.05)	10 (13.51)	60 (18.52)
รายการ โลกฟุตบอล	7 (12.06)	-	-	-	-	7 (2.16)
ศึกอศิวินคำ	-	13 (22.03)	13 (23.21)	4 (5.42)	-	30 (9.26)
ถ่ายทอดสดฟุตบอล	-	18 (30.51)	11 (19.64)	14 (18.92)	20 (27.03)	63 (19.44)
มวยไทย 7 สี	-	-	-	16 (21.62)	12 (16.22)	28 (8.64)
ศึกจ้าวมวยไทย	1 (1.72)	-	-	10 (13.51)	-	11 (3.40)
7 สีสีกาโลก	5 (8.62)	2 (3.39)	8 (14.29)	3 (4.05)	-	18 (5.56)
ซูเปอร์สตาร์	4 (6.89)	-	-	2 (2.70)	-	6 (1.85)
กีฬามันวันศุกร์	-	8 (13.56)	-	-	-	8 (2.47)
ข่าวกีฬา	-	-	-	-	15 (20.27)	15 (4.63)

ตารางที่ 27. ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบตอนต้นของรายการกีฬา

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 58 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 57 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รวม n = 324 จำนวน (ร้อยละ)
<u>เพศผู้/หญิง</u>						
ชาย	48 (82.75)	44 (72.13)	36 (64.29)	48 (64.87)	50 (67.56)	226 (69.75)
หญิง	4 (6.89)	6 (9.84)	3 (5.35)	1 (1.35)	-	14 (4.32)
ชายและหญิง ไม่สนใจ	6 (10.34)	11 (18.03)	8 (14.29)	25 (33.78)	12 (16.22)	62 (19.14)
	-	-	10 (16.07)	-	12 (16.22)	22 (6.79)
<u>คุณสมบัติของพิธีกรรายการกีฬา</u>						
มีความรู้เรื่องกีฬา	45 (77.58)	48 (84.21)	52 (92.86)	67 (90.54)	71 (95.95)	283 (87.35)
มีความสามารถในการพูด	33 (56.89)	-	9 (16.07)	65 (83.33)	38 (51.35)	145 (44.75)
มีความสามารถในการนำเสนอ	28 (48.27)	5 (8.77)	23 (41.07)	60 (81.08)	38 (51.35)	154 (47.53)
<u>เป็นนักกีฬา</u>	7 (12.06)	-	5 (8.93)	4 (5.41)	13 (17.57)	29 (8.95)
เป็นนักข่าวกีฬามาก่อน	5 (8.62)	3 (5.26)	3 (5.36)	13 (17.57)	15 (20.27)	39 (12.04)
หน้าตาดีหล่อ / สวย	4 (6.89)	3 (5.26)	3 (5.36)	24 (30.77)	3 (4.05)	37 (11.42)
เป็นคารา	2 (3.44)	-	-	1 (1.35)	4 (5.41)	7 (2.16)

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 58	n = 61	n = 57	n = 74	n = 74	n = 324
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รูปแบบการเปิดรายการ เริ่มต้นด้วยภาพประทับใจ พิธีกรทักทายผู้ชม ภาพกราฟฟิก วันออกอากาศ ทุกวัน เสาร์ อาทิตย์ ศุกร์ พุธ พฤหัสบดี จันทร์	42 (72.41)	46 (75.41)	47 (82.46)	39 (52.71)	62 (83.78)	236 (72.84)
	16 (27.59)	9 (14.75)	10 (17.54)	25 (33.78)	11 (14.87)	71 (21.91)
	-	6 (9.83)	-	10 (13.51)	1 (1.35)	17 (5.25)
	17 (29.31)	30 (52.63)	21 (37.50)	54 (72.97)	33 (44.59)	155 (47.84)
	28 (48.27)	14 (24.56)	23 (41.07)	4 (5.41)	28 (37.84)	97 (29.94)
	16 (27.58)	5 (8.77)	23 (41.07)	12 (16.22)	23 (31.08)	79 (24.38)
	6 (10.34)	8 (14.04)	8 (14.29)	1 (1.35)	6 (8.11)	29 (8.95)
	-	2 (3.51)	3 (5.36)	-	1 (1.35)	6 (1.85)
	2 (3.44)	-	3 (5.36)	-	-	5 (1.54)
	1 (1.72)	-	-	3 (4.05)	-	4 (1.23)

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา

การนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 58 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 57 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รวม n = 324 จำนวน (ร้อยละ)
ระยะเวลาในการนำเสนอ						
60 นาที	21 (36.21)	22 (36.07)	22 (39.29)	19 (25.68)	54 (72.97)	138 (42.59)
30 นาที	7 (12.06)	16 (26.23)	13 (23.21)	3 (4.05)	7 (9.46)	46 (14.19)
120 นาที	13 (22.41)	10 (16.39)	9 (16.07)	36 (48.65)	7 (9.46)	75 (23.15)
90 นาที	17 (29.31)	6 (9.84)	8 (14.29)	15 (20.27)	6 (8.11)	52 (16.05)
15 นาที	-	7 (11.48)	5 (8.77)	1 (1.35)	-	13 (4.01)
ช่วงเวลาในการนำเสนอ						
21.00 – 22.00 น.	18 (31.03)	8 (14.04)	12 (21.43)	5 (6.76)	17 (22.97)	60 (18.52)
22.00 – 23.00 น.	-	3 (5.26)	-	13 (17.56)	10 (13.51)	14 (4.32)
19.00 – 20.00 น.	-	9 (15.79)	-	-	7 (9.46)	16 (4.94)
20.00 – 21.00 น.	7 (12.06)	12 (21.05)	4 (7.14)	28 (37.84)	7 (9.46)	58 (17.90)
13.00 – 14.00 น.	11 (18.96)	12 (21.05)	-	13 (17.56)	3 (4.05)	31 (9.57)
05.00 – 06.00 น.	10 (17.24)	4 (7.02)	-	-	-	10 (30.86)
12.00 – 13.00 น.	-	-	-	4 (5.41)	4 (5.41)	17 (5.25)
14.00 – 15.00 น.	-	9 (15.79)	11 (19.64)	6 (8.11)	1 (1.35)	18 (5.56)

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 58	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 61	ค้าขาย n = 57	เกษตรกร n = 74	รับจ้าง n = 74	รวม n = 324
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ช่วงเวลาในการนำเสนอ (ต่อ)						
17.00 – 18.00 น.	-	-	7 (12.50)	3 (4.05)	6 (8.11)	16 (4.94)
18.00 – 19.00 น.	-	-	5 (8.93)	4 (5.41)	1 (1.35)	10 (3.09)
16.00 – 17.00 น.	-	-	4 (7.14)	1 (1.35)	-	5 (1.54)
ความต้องการช่องกีฬาโดยเฉพาะ						
ต้องการ	57 (98.27)	54 (88.52)	44 (78.57)	68 (91.89)	60 (81.08)	283 (87.35)
ไม่ต้องการ	1 (1.73)	7 (11.48)	13 (21.43)	6 (8.11)	14 (18.92)	41 (12.65)
ประเภทรายการกีฬาที่ต้องการ						
ฟุตบอล	47 (81.03)	38 (66.67)	52 (92.86)	21 (28.38)	70 (94.59)	228 (70.37)
มวย	4 (6.89)	10 (17.54)	15 (26.79)	39 (52.70)	58 (78.38)	126 (38.89)
บาสเกตบอล	7 (12.06)	3 (5.26)	11 (19.64)	1 (1.35)	13 (17.57)	35 (10.80)
รถแข่ง	4 (6.89)	-	9 (16.07)	-	39 (52.70)	52 (16.05)
ทุกประเภทกีฬา รวม	16 (27.58)	8 (14.04)	-	12 (16.22)	7 (9.46)	53 (16.36)
อเมริกันฟุตบอล	1 (1.73)	-	4 (7.14)	1 (1.35)	9 (12.16)	54 15 (4.63)

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 58	n = 61	n = 57	n = 74	n = 74	n = 324
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ความต้องการผู้บรรยายในรายการ	52 (89.66)	45 (73.77)	52 (92.86)	74 (100.00)	71 (95.95)	294 (90.74)
	2 (3.45)	2 (3.28)	5 (7.14)	-	3 (4.05)	12 (3.70)
	4 (6.89)	14 (22.95)	-	-	-	18 (5.56)
	4 (5.51)	7 (12.28)	5 (8.93)	6 (17.57)	48 (64.86)	70 (21.60)
	48 (84.05)	32 (56.14)	42 (7.14)	13 (21.62)	46 (62.16)	181 (55.86)
	27 (46.55)	15 (26.32)	22 (39.29)	43 (58.11)	41 (65.41)	148 (45.68)
	5 (8.62)	-	12 (21.43)	-	28 (37.84)	45 (13.89)
	4 (6.89)	-	16 (28.57)	1 (1.35)	26 (35.13)	47 (14.51)
	2 (3.44)	5 (8.77)	-	1 (1.35)	9 (12.16)	17 (5.25)
	-	-	-	-	9 (12.16)	9 (2.78)
ความจำดี แม่นยำข้อมูล	-	-	-	-	4 (5.41)	4 (1.23)

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 58 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 57 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รวม n = 324 จำนวน (ร้อยละ)
รูปแบบการนำเสนอรายการ						
นำเสนอกีฬาหลายประเภทรวมกัน	38 (65.52)	39 (63.93)	38 (66.67)	42 (56.76)	38 (51.35)	195 (60.18)
นำเสนอกีฬาประเภทเดียวกัน	20 (34.48)	22 (36.07)	19 (33.33)	32 (43.24)	35 (47.30)	128 (39.51)
ตามความเหมาะสมของชนิดกีฬา	-	-	-	-	1 (1.35)	1 (0.31)
จุดประสงค์ในการชมรายการ						
เพื่อเป็นการพักผ่อน	8 (13.79)	28 (49.12)	5 (8.23)	44 (59.46)	46 (62.16)	131 (40.43)
เพื่อความบันเทิง	31 (53.44)	34 (59.65)	43 (76.79)	64 (86.49)	36 (48.65)	208 (64.19)
เพื่อนำไปใช้ประโยชน์	30 (51.72)	3 (5.26)	16 (28.57)	4 (8.11)	23 (31.08)	76 (23.46)
เพราะเป็นนิสัย เป็นกิจวัตร	20 (34.48)	11 (19.30)	15 (26.79)	30 (40.54)	19 (25.68)	95 (29.32)
เพื่อติดตามข่าวสาร	30 (51.72)	13 (22.81)	28 (41.07)	15 (20.27)	13 (17.57)	99 (30.56)
อยู่ในช่วงที่สะดวกจะดู	-	7 (12.28)	9 (16.07)	1 (1.35)	12 (16.22)	29 (8.95)
แก้ความเบื่อหน่าย	7 (12.06)	2 (3.51)	2 (3.57)	10 (13.51)	4 (5.41)	25 (7.72)
เพื่อค้นหาความจริง	16 (27.58)	-	4 (7.14)	7 (9.46)	4 (5.41)	31 (9.57)
คลายเครียด	-	-	-	-	4 (5.41)	4 (1.23)

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 324 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 58 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 57 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 74 จำนวน (ร้อยละ)	
ส่วนประกอบในรายการกีฬา						
วิเคราะห์การแข่งขันกีฬาโดยผู้เชี่ยวชาญ	14 (24.13)	13 (22.81)	20 (35.71)	27 (36.49)	45 (60.81)	119 (36.73)
ภาพกีฬาสนุก ๆ	41 (70.68)	11 (19.30)	36 (64.29)	8 (10.80)	36 (48.65)	132 (40.74)
การสัมภาษณ์นักกีฬา	27 (46.55)	14 (24.56)	-	14 (18.92)	33 (44.59)	88 (27.16)
ภาพเนื้อหาการแข่งขันกีฬา	28 (48.27)	5 (8.77)	22 (39.29)	21 (28.38)	32 (43.24)	76 (23.46)
รายงานพิเศษเกี่ยวกับเทคนิคการเล่นกีฬาแต่ละประเภท	14 (24.13)	14 (24.56)	20 (35.71)	-	32 (43.24)	80 (24.69)
การสัมภาษณ์โค้ช	7 (12.06)	2 (3.51)	-	-	16 (21.62)	25 (7.72)
หาปัญหาและชิงรางวัล	10 (17.24)	-	-	4 (5.41)	16 (21.62)	30 (9.26)
สรุปภาพหรือสถิติกีฬาในอดีต	1 (1.72)	-	-	-	16 (21.62)	17 (5.25)

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการกีฬา

ส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					รวม	
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 58	n = 61	n = 57	n = 74	n = 74		
จุดเด่นที่สุดของรายการกีฬา	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
	23 (39.66)	22 (36.07)	26 (45.61)	46 (62.17)	33 (44.59)	150 (46.29)	
	18 (31.03)	16 (26.23)	14 (24.56)	9 (12.16)	16 (21.62)	73 (22.53)	
	7 (12.07)	19 (31.15)	4 (7.02)	9 (12.16)	15 (20.27)	54 (16.67)	
	10 (17.24)	4 (6.55)	13 (22.81)	10 (13.51)	10 (13.51)	47 (14.51)	
ลักษณะการจบบายการ							
	สรุปภาพกีฬา	14 (24.13)	20 (32.79)	27 (47.37)	55 (74.33)	30 (40.54)	146 (45.06)
	บทวิเคราะห์การแข่งขันล่วงหน้า	14 (24.13)	13 (21.31)	19 (33.33)	8 (10.81)	22 (29.73)	76 (23.46)
	สรุปตารางการแข่งขันครั้งต่อไป	7 (12.06)	28 (45.90)	11 (19.30)	11 (14.86)	16 (21.62)	73 (22.53)
	จบด้วยภาพประทับใจ	23 (39.65)	-	-	-	6 (8.11)	29 (8.95)

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการกีฬา	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 58	n = 61	n = 57	n = 74	n = 74	
<u>ปัญหาที่ควรปรับปรุงในรายการ</u> โฆษณามากเกินไป ช่วงเวลานำเสนอน้อยเกินไป ชนิดของกีฬามีน้อยในการนำเสนอ ผู้บรรยายไม่มีความรู้และบรรยายเกินความจริง รูปแบบของรายการ ไม่มีความหลากหลาย ผู้บรรยายไม่มีความเป็นกลาง มุกตลกและเทคนิคการถ่ายทำ พิธีกรพูดมากเกินไป	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	n = 324 จำนวน (ร้อยละ)
	42 (72.41)	23 (40.35)	22 (39.28)	46 (62.16)	41 (55.41)	174 (53.70)
	35 (60.34)	5 (8.77)	23 (41.07)	14 (18.92)	33 (44.59)	110 (33.95)
	35 (60.34)	9 (15.79)	26 (46.43)	6 (8.10)	23 (31.08)	99 (30.56)
	3 (5.17)	16 (28.07)	4 (7.14)	4 (5.41)	12 (16.22)	39 (12.04)
	11 (18.96)	6 (10.53)	10 (17.86)	4 (5.41)	10 (13.51)	41 (12.65)
	-	-	4 (7.14)	-	4 (5.41)	11 (3.39)
	-	-	-	-	1 (1.35)	1 (0.31)
	-	-	-	-	3 (4.05)	3 (0.93)

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการสารคดี

รายการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 47	n = 67	n = 82	n = 81	n = 55	n = 332
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รายการสารคดีที่ชื่นชอบ						
สำรวจโลกกับ National Geographic	11 (29.78)	28 (41.79)	32 (39.02)	5 (6.17)	38 (69.09)	114 (34.34)
ทุ่งแสงตะวัน	11 (17.02)	-	5 (6.09)	-	4 (7.27)	20 (6.02)
ส่องโลก	3 (6.38)	12 (17.91)	14 (17.07)	2 (2.46)	7 (12.73)	38 (11.45)
โลกสีน้ำเงิน	7 (14.89)	-	-	2 (2.46)	-	9 (2.71)
ได้ฟ้าสีฟ้า	6 (12.76)	-	-	-	-	6 (1.81)
ชีวิตไทยในต่างแดน	-	4 (5.97)	11 (13.41)	-	-	15 (4.52)
โลกกว้างกลางทะเล	-	10 (14.93)	-	-	-	10 (3.01)
กระเจกหักด้าน	-	3 (4.48)	3 (3.66)	-	-	6 (1.81)
ผู้ใหญ่บ้านคำดี	-	-	9 (10.98)	6 (7.41)	-	15 (4.52)
เกษตรนำไทย	-	-	-	9 (11.11)	-	9 (2.71)
ไม่ลองไม่รู้	-	-	-	7 (8.64)	-	7 (2.11)
หนึ่งในเมืองไทย	-	-	4 (4.88)	6 (7.41)	3 (5.45)	13 (3.92)

4.5.5 รายการสารคดี

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเลือกชมรายการสารคดี จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 29.51

ความคิดเห็นของผู้ชมรายการสารคดี

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้รับสารชมรายการสารคดีเพื่อต้องการได้รับความรู้ ถึงร้อยละ 68.97 รองลงมาคือเพื่อความบันเทิง ร้อยละ 18.67 และเพื่อเป็นการพักผ่อน ร้อยละ 8.73 โดยร้อยละ 34.30 ชื่นชอบรายการสำรวจโลกกับ National Geographic รองลงมาคือรายการส่องโลก ร้อยละ 11.45 และรายการทุ่งแสงตะวัน ร้อยละ 6.02 ทั้งนี้ผู้รับสารให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอรายการสารคดีว่าต้องการให้ใช้เสียงบรรยายเป็นเสียงผู้ชาย ร้อยละ 39.76 รองลงมาคือให้ความคิดเห็นว่า ไม่สนใจเรื่องนี้ (ร้อยละ 28.92) ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลอีกร้อยละ 21.08 ต้องการให้ใช้เสียงผู้ชายและผู้หญิงสลับกัน สำหรับรูปแบบการเปิดตัวรายการต้องการให้เริ่มต้นด้วยเพลงและภาพประจำรายการรวมกับภาพประทับใจในตอนนั้นๆ (ร้อยละ 46.99) รองลงมาคือ ใช้ภาพประทับใจของตอนนั้นทำเป็นเพลง และภาพประจำรายการ แต่ละครึ่ง ร้อยละ 27.41 และใช้เฉพาะเพลงและภาพประจำรายการ ร้อยละ 24.09 เกือบ 7 ใน 10 คน ต้องการให้ออกอากาศทุกวัน (ร้อยละ 68.37) รองลงมาคือ ต้องการให้ออกอากาศวันอาทิตย์ วันเสาร์ ร้อยละ 16.26 และร้อยละ 11.45 ตามลำดับ โดยใช้ระยะเวลาสั้นเสนอ 30 นาที ร้อยละ 52.71 ช่วงเวลาออกอากาศที่เหมาะสม คือช่วงเวลา 21.00 – 22.00 น.

สำหรับประเภทสารคดีที่ผู้รับสารชื่นชอบมากที่สุดนั้น คือ สารคดีชีวิตสัตว์ ร้อยละ 55.72 รองลงมาคือ สารคดีท่องเที่ยว ร้อยละ 40.96 และสารคดีเกษตร ร้อยละ 30.42 โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความน่าสนใจของรายการว่า ขึ้นอยู่กับ เนื้อหาสาระมากที่สุด ร้อยละ 65.06 รองลงมาคือ ภาพ ร้อยละ 17.77 และเสียงบรรยาย ร้อยละ 12.35 นอกจากนี้ร้อยละ 47.89 ยังให้ความคิดเห็นว่า รายการสารคดีที่ดีสิ่งสำคัญ คือ ต้องมีการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ ได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือ ต้องมีความกระชับชัดเจน และให้แง่มุมที่เป็นประโยชน์กับผู้ชม ร้อยละ 28.92 และร้อยละ 13.86 ตามลำดับ ด้วยเทคนิคการดำเนินเรื่องที่ใช้ภาษาที่ง่ายแก่ความเข้าใจ (ร้อยละ 33.13) รองลงมาคือ เทคนิคการสร้างควมมีชีวิตชีวา เห็นภาพพจน์ ร้อยละ 23.49 และการสร้างอารมณ์ร่วมให้กับผู้ชม ร้อยละ 18.67 โดยต้องการให้เปิดเรื่องแบบบรรยายมากที่สุด ร้อยละ 46.08 รองลงมาคือ แบบสรุป

ประเด็นสำคัญ ร้อยละ 32.22 และแบบตั้ง คำถามร้อยละ 12.65 นำเสนอแบบคอนเตียวบ ร้อยละ 87.65 และมีสัดส่วนของเนื้อหาที่เน้นความรู้ มากกว่าความบันเทิง ร้อยละ 41.57

เมื่อแยกพิจารณาแต่ละอาชีพแล้ว พบว่า ประเด็นความคิดเห็นแต่ละหัวข้อ ผู้ชมแต่ละกลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ยังมีประเด็นความคิดเห็นที่แตกต่าง กันบ้าง ในส่วนของประเภทรายการสารคดีที่ชื่นชอบ ซึ่งพบว่า นักเรียน – นักศึกษา และข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่ชื่นชอบรายการสารคดีประเภท สารคดีท่องเที่ยว มากที่สุด ถึงร้อยละ 74.46 และร้อยละ 70.15 ส่วนอาชีพค้าขายและรับจ้างนั้นชื่นชอบสารคดี ประเภท สารคดีชีวิตสัตว์ มากกว่า คือ ร้อยละ 47.56 และร้อยละ 36.36 มีเพียงเกษตรกรเท่านั้น ที่ชื่นชอบสารคดีการเกษตร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.48

สำหรับประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อความน่าสนใจของรายการ พบว่าผู้ชมแต่ละ อาชีพมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ นักเรียน – นักศึกษา และข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จะให้ความสนใจรายการสารคดีที่ภาพ ร้อยละ 72.34 และ ร้อยละ 58.21 เช่นเดียวกับเทคนิค การดำเนินเรื่องที่ทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญกับเทคนิคการสร้างควมมีชีวิตชีวาเห็นภาพพจน์ ในขณะที่กลุ่มค้าขาย เกษตรกร และรับจ้างให้ความสนใจรายการที่เนื้อหาสาระ ร้อยละ 62.20 ร้อยละ 86.42 และร้อยละ 50.91 โดยกลุ่มผู้ประกอบการค้าขายจะประทับใจเทคนิคการสร้าง ชีวิตชีวา เห็นภาพพจน์ ร้อยละ 48.78 ส่วนเกษตรกรกับผู้ประกอบการรับจ้างต้องการการใช้ ภาษา ที่ง่ายแก่ความเข้าใจมากกว่า คือ ร้อยละ 46.91 และร้อยละ 36.36 ตามลำดับ

สำหรับสัดส่วนเนื้อหารายการระหว่างความรู้ และความบันเทิงก็พบว่า ผู้ชม แต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ กลุ่มค้าขาย มีความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ควรจะเท่า กันระหว่างเนื้อหาและความบันเทิง ขณะที่เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าความบันเทิงจะต้องมากกว่าความรู้

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบตอนต้นของรายการสารคดี

ส่วนประกอบตอนต้นของรายการสารคดี	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	n = 332	
	n = 47	n = 67	n = 82	n = 81	n = 55		จำนวน (ร้อยละ)
เสียงบรรยายในสารคดี							
ชายล้วน	28 (59.57)	16 (23.88)	52 (63.41)	6 (7.40)	30 (54.55)	132 (39.76)	
หญิงล้วน	12 (25.53)	6 (8.96)	-	13 (16.05)	-	31 (9.34)	
ทั้งชายและหญิงสลับกัน	7 (14.89)	18 (26.87)	11 (13.42)	23 (28.40)	11 (20.00)	70 (21.08)	
ไม่สนใจ	-	27 (40.30)	19 (23.17)	39 (48.15)	11 (20.00)	96 (28.92)	
ขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่อง	-	-	-	-	3 (5.45)	3 (0.90)	
รูปแบบการเปิดตัวรายการ							
เพลงและภาพประกอบประกอบการรวมกับภาพ	16 (34.04)	44 (65.67)	54 (65.85)	19 (23.46)	23 (41.82)	156 (46.99)	
ประทับใจตอนนั้น							
ภาพประทับใจของตอนนั้นทำเป็นเพลงและ	16 (34.04)	20 (29.85)	20 (24.39)	15 (18.52)	20 (36.36)	91 (27.41)	
ภาพประกอบรายการแต่ละครั้ง							
เพลงและภาพประกอบรายการ	15 (31.91)	3 (4.48)	7 (9.50)	47 (58.02)	8 (14.55)	80 (24.09)	
ไม่สนใจ	-	-	-	-	4 (7.27)	4 (1.20)	

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาการสารคดี

การนำเสนอเนื้อหาการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 47	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 67	ค้าขาย n = 82	เกษตรกร n = 81	รับจ้าง n = 55	
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	n = 332 จำนวน (ร้อยละ)
วันออกอากาศ						
ทุกวัน	33 (70.21)	54 (65.85)	49 (59.76)	56 (69.14)	35 (63.64)	227 (68.37)
เสาร์	-	5 (6.09)	19 (23.17)	4 (4.94)	10 (18.18)	38 (11.45)
อาทิตย์	9 (19.14)	4 (4.88)	23 (28.05)	8 (9.88)	10 (18.18)	54 (16.26)
จันทร์	-	-	2 (2.44)	9 (11.10)	1 (1.82)	12 (3.61)
อังคาร	-	-	3 (3.66)	2 (2.47)	1 (1.82)	6 (1.81)
พุธ	-	-	2 (2.44)	2 (2.47)	-	4 (1.20)
พฤหัสบดี	2 (4.25)	-	2 (2.44)	-	-	4 (1.20)
ศุกร์	3 (6.38)	3 (3.66)	2 (2.44)	-	1 (1.82)	9 (2.71)
ระยะเวลาในการนำเสนอ						
30 นาที	8 (17.02)	40 (59.70)	40 (48.78)	56 (69.14)	31 (56.36)	175 (52.71)
60 นาที	39 (82.98)	10 (14.93)	36 (43.90)	8 (9.89)	18 (32.73)	111 (33.43)
15 นาที	-	15 (22.39)	-	17 (20.98)	4 (7.27)	36 (10.84)
มากกว่า 1 ชั่วโมง	-	2 (3.96)	6 (7.32)	-	2 (3.64)	10 (3.01)

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาการสำรวจคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 47 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 67 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 82 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 81 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 55 จำนวน (ร้อยละ)	
ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนำเสนอรายการ						
20.00 – 21.00 น.	-	-	-	12 (14.81)	6 (10.91)	18 (5.42)
21.00 – 22.00 น.	-	-	19 (23.17)	2 (2.47)	20 (36.36)	41 (12.35)
22.00 – 23.00 น.	-	3 (4.48)	-	-	8 (14.55)	11 (3.31)
17.00 – 18.00 น.	6 (12.76)	8 (11.94)	13 (15.85)	5 (6.17)	6 (10.91)	38 (11.45)
18.00 – 19.00 น.	3 (6.38)	20 (29.85)	9 (10.98)	8 (9.88)	6 (10.91)	46 (13.85)
16.00 – 17.00 น.	5 (10.63)	6 (8.96)	-	-	1 (1.82)	12 (3.61)
08.00 – 09.00 น.	6 (12.76)	7 (10.45)	-	-	1 (1.82)	14 (4.22)
09.00 – 10.00 น.	4 (8.51)	5 (7.46)	14 (17.07)	-	1 (1.82)	24 (7.23)
05.00 – 06.00 น.	-	-	-	31 (38.27)	-	31 (9.34)
ภาษาที่ใช้เป็นเสียงบรรยาย						
ภาษาไทยกลาง	45 (95.74)	49 (73.13)	78 (95.12)	67 (82.72)	55 (100.00)	294 (88.55)
ภาษาท้องถิ่น	2 (4.25)	12 (17.91)	2 (2.44)	14 (17.28)	-	30 (9.04)
ภาษาต่างประเทศบรรยายไทย	-	6 (8.96)	2 (2.44)	-	-	8 (2.41)

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 47	n = 67	n = 82	n = 81	n = 55	
ประเภทของสารคดี	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
	32 (68.08)	40 (59.70)	39 (47.56)	54 (66.67)	20 (36.36)	185 (55.72)
	35 (74.46)	47 (70.15)	20 (24.39)	21 (25.93)	13 (23.64)	136 (40.96)
	5 (10.63)	24 (35.82)	-	66 (81.48)	6 (10.91)	101 (30.42)
	22 (46.80)	7 (10.45)	4 (4.88)	19 (23.46)	1 (1.82)	53 (15.96)
	15 (31.91)	16 (23.88)	4 (4.88)	34 (41.98)	3 (5.45)	72 (21.69)
	-	18 (26.87)	7 (8.54)	44 (54.32)	7 (12.73)	76 (22.89)
	4 (8.51)	21 (31.34)	-	7 (8.64)	1 (1.82)	33 (9.94)
	9 (19.14)	8 (11.94)	6 (7.32)	27 (33.33)	1 (1.82)	51 (15.36)

ตารางที่ 32 (ต่อ)

	กลุ่มอาชีพ					รวม	
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
การนำเสนอเนื้อหาการสารคดี	n = 47	n = 67	n = 82	n = 81	n = 55	n = 332	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ปัจจัยที่มีผลต่อความน่าสนใจของรายการ							
	เนื้อหาสาระ	28 (59.57)	39 (58.21)	51 (62.20)	70 (86.42)	28 (50.91)	216 (65.06)
	ภาพ	34 (72.34)	6 (8.96)	11 (13.41)	-	8 (14.55)	59 (17.77)
	เสียงบรรยาย	31 (65.95)	2 (2.99)	-	-	8 (14.55)	41 (12.35)
	เทคนิคในการดำเนินเรื่อง	10 (21.27)	15 (22.39)	7 (8.54)	1 (1.23)	4 (7.27)	37 (11.14)
	แก่นของเรื่อง	5 (10.63)	-	8 (9.76)	8 (9.88)	3 (5.45)	24 (7.23)
	การตัดต่อ	1 (2.12)	-	-	-	1 (1.82)	2 (0.60)
	ช่วงเวลาในการนำเสนอ	7 (14.89)	5 (7.46)	-	2 (2.47)	1 (1.82)	15 (4.52)
	ทุกข้อรวมกัน	-	-	6 (7.32)	-	-	6 (1.81)

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 47	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 67	ค้าขาย n = 82	เกษตรกร n = 81	รับจ้าง n = 55	
รูปแบบรายการสารคดี						
ต้องมีการรวบรวม เรียบเรียงข้อมูลประกอบ	26 (55.32)	37 (55.22)	59 (71.95)	21 (25.93)	16 (29.09)	159 (47.89)
เหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง	-	7 (10.45)	14 (17.07)	1 (1.23)	13 (23.64)	35 (10.54)
มีการอ้างอิงแหล่งที่มา	-	-	-	-	-	-
สามารถตรวจสอบได้	-	-	-	-	-	-
ให้แก่นักเรียนที่มีสาระประโยชน์	-	-	19 (23.17)	15 (18.52)	12 (21.82)	46 (13.86)
จัดเสนอในเวลาอันเหมาะสม	-	3 (4.48)	2 (2.44)	6 (7.41)	8 (14.55)	19 (5.72)
มีความกระชับชัดเจน	21 (44.68)	20 (29.85)	11 (13.41)	38 (46.91)	6 (10.91)	96 (28.92)

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 47	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 67	ค้าขาย n = 82	เกษตรกร n = 81	รับจ้าง n = 55	
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รูปแบบการเปิดเรื่อง						
แบบบรรยาย	23 (48.95)	31 (46.27)	31 (37.80)	41 (50.62)	27 (49.09)	153 (46.08)
แบบสรุปประเด็นสำคัญ	18 (38.29)	17 (25.37)	25 (30.49)	33 (40.74)	14 (25.45)	107 (32.22)
แบบตั้งคำถาม	4 (8.51)	7 (10.45)	18 (21.95)	3 (3.70)	10 (18.18)	42 (12.65)
แบบพรรณนา	2 (4.25)	9 (13.43)	8 (9.76)	4 (4.94)	4 (7.28)	27 (8.13)
เทคนิคการดำเนินเรื่องที่ประทับใจ						
ใช้ภาษาที่ง่ายแก่ความเข้าใจ	11 (23.40)	28 (41.79)	13 (15.85)	38 (46.91)	20 (36.36)	110 (33.13)
การสร้างอารมณ์ร่วมให้กับผู้ชม	9 (19.14)	-	18 (21.95)	18 (22.22)	17 (30.91)	62 (18.67)
ความมีชีวิตชีวาเห็นภาพพจน์	15 (31.91)	32 (47.76)	35 (42.68)	14 (17.28)	14 (25.45)	78 (23.49)
มีบทสนทนาประกอบ	7 (14.89)	7 (10.45)	9 (10.97)	3 (3.70)	3 (5.45)	29 (8.73)
การสร้างอารมณ์ขัน เช่น การเล่นคำ, การเสียดสี, การล้อเลียน	5 (10.63)	-	7 (8.53)	8 (9.89)	1 (1.82)	21 (6.32)

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 47 จำนวน (ร้อยละ)	n = 67 จำนวน (ร้อยละ)	n = 82 จำนวน (ร้อยละ)	n = 81 จำนวน (ร้อยละ)	n = 55 จำนวน (ร้อยละ)	
<u>รูปแบบการนำเสนอรายการ</u> นำเสนอตอนเดียวจบ นำเสนอหลายตอนจบ <u>จุดประสงค์ในการชมรายการ</u> เพื่อความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อเป็นการพักผ่อน เพราะอยู่ในช่วงสวดจะดู ชมเพราะเป็นนิสัย เป็นกิจวัตร เพื่อแก้ความเบื่อหน่าย <u>สัดส่วนระหว่างความรู้กับความบันเทิง</u> เน้นความรู้มากกว่า ความบันเทิง เท่ากัน เน้นความบันเทิงมากกว่าความรู้	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	n = 332 จำนวน (ร้อยละ)
	39 (82.97)	59 (88.06)	68 (82.93)	76 (93.83)	49 (89.09)	291 (87.65)
	8 (17.03)	8 (11.94)	14 (17.07)	5 (6.17)	6 (10.91)	41 (12.35)
	42 (89.36)	35 (52.24)	56 (68.29)	75 (92.59)	21 (38.18)	229 (68.97)
	10 (21.27)	12 (17.91)	19 (23.17)	3 (3.70)	18 (32.73)	62 (18.67)
	-	11 (16.42)	7 (8.54)	-	11 (20.00)	29 (8.73)
	5 (10.63)	3 (4.48)	-	2 (2.48)	-	10 (3.01)
	-	6 (8.96)	-	1 (1.23)	3 (5.45)	10 (3.01)
	1 (2.12)	-	-	-	1 (1.82)	2 (0.60)
	28 (59.57)	33 (49.55)	30 (36.59)	9 (11.11)	38 (69.09)	138 (41.57)
	15 (31.91)	31 (46.27)	40 (48.78)	32 (39.51)	17 (30.91)	135 (40.66)
	4 (8.51)	3 (4.48)	12 (14.63)	40 (49.38)	-	59 (17.77)

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการสารคดี

ส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการสารคดี	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 47 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 67 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 82 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 81 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 55 จำนวน (ร้อยละ)	
ลักษณะการจบรายการ						
จบด้วยภาพประทับใจของตอนต่อไป	21 (44.68)	32 (47.76)	42 (51.22)	46 (56.79)	28 (50.91)	169 (50.91)
จบด้วยภาพประทับใจของตอนนั้น	12 (25.53)	19 (28.36)	36 (43.90)	28 (34.57)	21 (38.18)	116 (34.94)
จบด้วยเพลงและภาพประจำรายการ	9 (19.15)	11 (16.42)	4 (4.88)	7 (8.64)	6 (10.91)	37 (11.14)
จบด้วยเบื้องหลังการถ่ายทำ	5 (10.64)	5 (7.46)	-	-	-	10 (3.01)

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นของผู้รับสารในการรับชมรายการเพลง

รายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	N = 279 จำนวน (ร้อยละ)
รายการเพลงที่ชื่นชอบ						
Bang Bang Bang	20 (20.00)	-	18 (33.96)	-	12 (19.67)	50 (17.92)
ซูเปอร์คอนเสิร์ต	17 (17.00)	-	7 (13.21)	-	1 (1.64)	25 (8.96)
7 สีคอนเสิร์ต	11 (11.00)	-	8 (15.09)	1 (2.70)	-	20 (7.17)
แฮปปี้เบิร์ดเคย์	11 (11.00)	-	-	-	1 (1.64)	12 (4.30)
โลกดนตรี	9 (9.00)	-	-	3 (8.11)	9 (14.75)	21 (7.53)
คอนเสิร์ตทีวี 5	6 (6.00)	-	-	-	-	6 (2.15)
มิวสิกเวเนอูโนว์	5 (5.00)	-	-	-	-	5 (1.79)
เกมฮอตเพลงฮิต	5 (5.00)	-	-	-	13 (21.31)	18 (6.45)
บุปผาสวรรค์ ชุมชนคนลูกทุ่ง	-	12 (40.00)	-	-	-	12 (4.30)
เวทีไทย	-	5 (16.67)	20 (37.74)	12 (32.43)	7 (11.48)	44 (15.77)
สายด่วนลูกทุ่ง	-	4 (13.33)	-	-	-	4 (1.43)
คอนเสิร์ตไอทีวีสตูดิโอ	-	3 (10.00)	-	8 (21.63)	-	3 (1.08)
เพลงฮิตติดจอ	-	-	-	-	6 (9.84)	6 (2.15)

รายการเพลง

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเลือกชมรายการ จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80

ความคิดเห็นของผู้ชมรายการเพลง

จากผลการศึกษาพบว่า รายการเพลงที่ผู้ชมชื่นชอบมากที่สุด คือ รายการ Bang Bang Bang ร้อยละ 17.92 รองลงมาคือรายการเวทีไท ร้อยละ 15.77 และรายการซุเปอร์คอนเสิร์ต ร้อยละ 8.96 โดยให้ความคิดเห็นว่าต้องการให้รายการเพลงมีพิธีกรทั้งชายและหญิง ร้อยละ 70.25 จำนวน 2 คน ร้อยละ 80.29 แต่งกายสวยงามตามแฟชั่น ร้อยละ 69.53 โดยมีคุณสมบัติสำคัญที่สุดคือ ต้องมีความสามารถในการพูด ร้อยละ 66.31 รองลงมาคือ มีความรู้เรื่องดนตรี และต้องหน้าตาดีหล่อ สวย ร้อยละ 55.19 และร้อยละ 54.12 ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 32.62 ให้ข้อคิดเห็นว่า รายการเพลงควรถ่ายทำตามสถานที่ท่องเที่ยวที่ดีที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 54.84 ต้องการให้รายการเพลง ออกอากาศทุกวัน ในช่วงเวลา 17.00 – 18.00 น. (ร้อยละ 16.85) โดยใช้เวลาดนตรี 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 54.83) ประเภทของเพลงที่ผู้ชมต้องการมากที่สุด คือ เพลงไทยสากล (ร้อยละ 61.65) ในรูปแบบมิวสิก วิดีโอ ร้อยละ 50.18 รูปแบบคอนเสิร์ตร้อยละ 34.77 และรูปแบบการประกวดร้องเพลง ร้อยละ 15.05 และยังให้ความคิดเห็นว่าในรายการเพลงในช่วงรายการควรมีการสัมภาษณ์นักร้องออกอากาศด้วย ร้อยละ 62.37 รองลงมาคือ มีช่วงสลับข่าวในแวดวงนักร้อง และการตอบคำถามชิงรางวัล ร้อยละ 60.22 และร้อยละ 19.71 ตามลำดับ ส่วนสิ่งสนใจในการชมรายการเพลงพบว่า การที่ผู้ชมจะเลือกชมรายการเพลงรายการใดนั้น ขึ้นอยู่กับนักร้อง/เพลงที่ตนชื่นชอบ มากที่สุด (ร้อยละ 63.79) รองลงมาคือ อยู่ที่มีความหลากหลายของรายการ (ร้อยละ 36.92) และ พิธีกรในรายการ (ร้อยละ 22.22) ส่วนลักษณะการจบรายการเพลงนั้น ต้องการให้จบโดยภาพ เบื้องหลังการถ่ายทำมากที่สุด ร้อยละ 39.43 และระบุปัญหาของรายการเพลงที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด คือ การมีโฆษณามากเกินไปร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ ปัญหารูปแบบรายการที่น่าเบื่อ ร้อยละ 26.16 และการใช้ภาษาพูดของพิธีกรไม่ถูกต้อง ร้อยละ 21.51

เมื่อแยกพิจารณาแต่ละอาชีพแล้ว พบว่า รายการเพลงเป็นรายการที่ผู้ชมมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป กลุ่มนักเรียน – นักศึกษา ซึ่งมีอายุน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ชื่นชอบรายการ Bang Bang Bang ที่เป็นรายการเพลงสดจริง คล้ายกับความต้องการของผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ที่ชื่นชอบรายการเพลงสดจริง เช่นกัน แต่รายการต่างกันคือผู้รับจ้างชอบรายการเกมฮอต

เพลงฮิต (ร้อยละ 21.31) มากที่สุด นอกเหนือจากนี้ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย เกษตรกร ชอบชมรายการเพลงแนว ลูกทุ่ง คือ รายการบุปผาสวรรค์ ร้อยละ 40.00 รายการเวทีไท 37.74 , ร้อยละ 32.43 ตามลำดับ ส่วนในด้านคุณสมบัติของพิธีกรพบว่า กลุ่มนักเรียน – นักศึกษาให้ความสำคัญกับคุณสมบัติด้านบุคลิกลักษณะนอก คือ ต้องมีหน้าตาดีหล่อสวย ถึงร้อยละ 62.00 แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ที่ต้องการพิธีกรที่มีความสามารถในการพูด มากกว่า ด้านการแต่งกายพบว่า กลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการให้แต่งกายด้วยชุดสากล เรียบง่าย (ร้อยละ 72.41) ในส่วนของประเภทเพลงหรือแนวเพลงที่ต้องการพบว่า กลุ่มนักเรียน – นักศึกษา กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างต้องการชมรายการเพลงในแนวไทยสากล ในรูปแบบมิวสิก วีดีโอ ต่างจากกลุ่มเกษตรกร ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพเดี่ยวที่ต้องการรายการเพลงในรูปแบบคอนเสิร์ตมากที่สุด ร้อยละ (45.95)

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้มีในรายการเพลง พบว่า กลุ่มนักเรียน – นักศึกษาและผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง ต้องการให้การสัมภาษณ์นักร้อง ร้อยละ 67.21 มีสืู่ป่าวในแวดวงนักร้อง ร้อยละ 58.00 สิ่งสนใจในการชมรายการ พบว่า กลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นกลุ่มเดียวที่มีความคิดเห็นว่าสิ่งสนใจในการชมรายการเพลงมากที่สุดมิใช่นักร้อง/เพลง แต่เป็นความหลากหลายของรายการมากกว่า เช่นเดียวกับटरเรอบัญญาที่ควรปรับปรุงในรายการเพลงมากที่สุด กลุ่มอาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจก็เป็นกลุ่มเดียวที่ระบุว่ารายการเพลงในปัจจุบันยังไม่มี ความหลากหลายพอ

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับการนำเสนออาหารการเพลง

นำเสนออาหารการเพลง	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 279 จำนวน (ร้อยละ)	
<u>สิ่งที่คาดหวังจากอาหาร</u>							
ความบันเทิง	44 (44.00)	17 (58.63)	28 (53.02)	32 (86.49)	32 (52.46)	153 (54.84)	
ความเคลื่อนไหวของวงการเพลง	40 (40.00)	9 (31.03)	12 (22.56)	3 (8.11)	17 (27.87)	81 (29.03)	
แหล่งที่สอดคล้องกับรายการ	11 (11.00)	-	4 (8.85)	2 (5.40)	-	17 (6.09)	
สาระน่ารู้	5 (5.00)	3 (10.34)	8 (15.57)	-	12 (19.67)	28 (10.04)	
<u>เพศที่ถูกรายการที่ต้องการ</u>							
ชายและหญิง	74 (74.00)	21 (72.41)	32 (61.54)	31 (83.78)	38 (62.29)	196 (70.25)	
หญิง	17 (17.00)	3 (10.34)	10 (19.23)	3 (8.11)	3 (4.92)	36 (12.90)	
ชาย	9 (9.00)	5 (17.24)	10 (19.23)	3 (8.11)	13 (21.31)	40 (14.34)	
ไม่สนใจ	-	-	-	-	7 (11.48)	7 (2.51)	
<u>จำนวนพิธีกร</u>							
2 คน	79 (79.00)	21 (72.41)	40 (76.92)	35 (94.59)	49 (80.33)	224 (80.29)	
1 คน	11 (11.00)	8 (27.59)	12 (23.08)	2 (5.41)	10 (16.39)	43 (15.41)	
3 คน	9 (8.00)	-	-	-	2 (3.28)	11 (3.94)	
มากกว่า 3 คน	1 (1.00)	-	-	-	-	1 (0.36)	

ตารางที่ 35 (ต่อ)

นำเสนอเนื้อหารายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 279 จำนวน (ร้อยละ)
การแต่งกาย						
สวยงามตามแฟชั่น	85 (85.00)	8 (27.59)	37 (71.15)	25 (67.56)	39 (63.93)	194 (69.53)
ชุดสากล เรียบง่าย	15 (15.00)	21 (72.41)	15 (28.85)	12 (32.44)	22 (36.07)	85 (30.47)
คุณสมบัติของพิธีกร						
หน้าตาดี หล่อ/สวย	62 (62.00)	6 (20.68)	18 (33.96)	33 (89.19)	32 (52.46)	151 (54.12)
มีความสามารถในการพูด	51 (51.00)	26 (89.67)	34 (64.15)	29 (78.38)	45 (73.77)	185 (66.31)
มีความรู้เรื่องดนตรี	49 (49.00)	15 (53.73)	23 (43.40)	25 (67.57)	42 (68.85)	154 (55.19)
มีอารมณ์ขัน	18 (18.00)	17 (58.62)	25 (47.17)	14 (37.84)	29 (47.54)	103 (36.92)
เป็นคารา	13 (13.00)	-	3 (5.66)	16 (43.24)	7 (11.48)	39 (13.98)
นักร้อง	3 (3.00)	-	3 (5.66)	10 (27.03)	9 (14.75)	25 (8.96)
มีความรู้ปฎิภาณ ไหวพริบดี	-	-	-	2 (5.41)	10 (16.39)	12 (4.30)

ตารางที่ 35 (ต่อ)

นำเสนอเนื้อหารายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	
สถานที่ถ่ายรายการ						n = 279 จำนวน (ร้อยละ)
ศูนย์การค้า	36 (36.00)	11 (37.93)	2 (3.77)	6 (16.21)	15 (24.59)	70 (25.09)
ในห้องส่ง	33 (33.00)	3 (10.34)	25 (47.17)	11 (29.73)	12 (19.67)	84 (30.11)
สถานที่ท่องเที่ยว	24 (24.00)	4 (13.79)	21 (39.62)	17 (45.95)	25 (40.98)	91 (32.62)
สวนสนุก	7 (7.00)	11 (37.93)	4 (7.55)	-	9 (14.75)	31 (11.11)
คาเฟ่ ร้านอาหาร	-	-	-	3 (8.11)	-	3 (1.07)
วันที่ออกอากาศ						
จันทร์	1 (1.08)	-	-	1 (2.70)	3 (4.92)	5 (1.79)
อังคาร	1 (1.08)	-	-	-	2 (3.28)	3 (1.08)
ศุกร์	2 (2.00)	-	3 (5.66)	3 (8.11)	3 (4.92)	11 (3.94)
เสาร์	23 (23.00)	7 (24.14)	15 (28.30)	15 (40.55)	17 (27.87)	77 (27.60)
อาทิตย์	15 (15.00)	6 (20.69)	6 (11.32)	8 (21.55)	25 (40.98)	60 (21.51)
พุธ	-	-	-	1 (2.70)	2 (3.28)	3 (1.08)
พฤหัสบดี	-	-	-	1 (2.70)	2 (3.28)	3 (1.08)
ทุกวัน	60 (60.00)	16 (55.17)	38 (71.70)	8 (21.62)	31 (50.82)	153 (54.84)

ตารางที่ 35 (ต่อ)

นำเสนอเนื้อหารายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม n = 279 จำนวน (ร้อยละ)
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	
ความยาวของกรรอกอากาศ	50 (50.00)	-	34 (65.38)	28 (75.68)	41 (67.22)	153 (54.83)
	41 (41.00)	-	7 (13.46)	1 (2.70)	9 (14.75)	58 (20.79)
	9 (9.00)	24 (82.76)	11 (21.15)	4 (10.81)	9 (14.75)	57 (20.43)
	-	3 (10.34)	-	1 (2.70)	-	4 (1.43)
	-	2 (6.90)	-	-	-	2 (0.72)
	-	-	-	3 (8.11)	2 (3.28)	5 (1.79)
	15 (15.00)	6 (20.69)	9 (16.98)	10 (27.03)	7 (11.48)	47 (16.85)
	15 (15.00)	2 (6.90)	-	1 (2.70)	2 (3.28)	20 (7.17)
	13 (13.00)	4 (13.79)	11 (20.75)	-	4 (6.56)	32 (11.47)
	9 (9.00)	-	6 (11.32)	3 (8.11)	1 (1.64)	19 (6.81)
	9 (9.00)	-	-	-	1 (1.64)	10 (3.58)
	9 (9.00)	6 (20.69)	-	2 (5.41)	12 (19.67)	18 (6.45)
	8 (8.00)	-	-	9 (24.32)	4 (6.56)	29 (10.39)
ช่วงเวลาที่เหมาะสม	17.00 – 18.00 น.					
	21.00 – 22.00 น.					
	22.00 – 23.00 น.					
	23.00 – 24.00 น.					
	24.00 – 01.00 น.					
	12.00 – 13.00 น.					
	13.00 – 14.00 น.					

ตารางที่ 35 (ต่อ)

นำเสนอเนื้อหารายการเพลง	กลุ่มอาชีพ						รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 279 จำนวน (ร้อยละ)	
19.00 – 20.00 น.	5 (5.00)	3 (10.34)	-	-	2 (3.28)	12 (4.30)	
15.00 – 16.00 น.	4 (4.00)	-	-	1 (2.70)	6 (9.84)	7 (2.51)	
09.00 – 10.00 น.	1 (1.00)	3 (10.34)	-	2 (5.41)	1 (1.64)	12 (4.30)	
18.00 – 19.00 น.	4 (4.00)	3 (10.34)	-	5 (13.51)	1 (1.64)	13 (4.66)	
14.00 – 15.00 น.	3 (3.00)	2 (6.90)	7 (13.21)	1 (2.70)	6 (9.84)	19 (6.81)	
16.00 – 17.00 น.	2 (2.00)	-	4 (7.55)	2 (5.41)	2 (3.28)	10 (3.58)	
11.00 – 12.00 น.	2 (2.00)	-	-	2 (5.41)	2 (3.28)	6 (2.15)	
08.00 – 09.00 น.	2 (2.00)	-	-	-	1 (1.64)	3 (1.08)	
05.00 – 06.00 น.	2 (2.00)	-	-	-	-	2 (0.72)	
ประเภทเพลงที่ต้องการ							
เพลงไทยสากล/สตริง	77 (77.00)	8 (27.59)	31 (59.62)	13 (35.14)	43 (70.49)	172 (61.65)	
เพลงลูกทุ่ง	11 (11.00)	11 (37.93)	15 (28.85)	24 (64.86)	16 (26.23)	77 (27.59)	
เพลงสากล	9 (9.00)	5 (17.24)	2 (3.85)	-	-	16 (5.73)	
ดนตรีไทย	2 (2.00)	2 (6.90)	2 (3.85)	-	1 (1.64)	7 (2.51)	
เพลงลูกกรุง	1 (1.00)	3 (10.34)	2 (3.85)	24 (64.86)	-	6 (2.15)	
เพลงเพื่อชีวิต	-	-	-	-	1 (1.64)	1 (0.36)	

ตารางที่ 35 (ต่อ)

นำเสนอเนื้อหารายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม	
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง		
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	n = 279 จำนวน (ร้อยละ)	
รูปแบบจัดรายการ	มิวสิควิดีโอ	57 (57.00)	13 (44.82)	25 (48.08)	9 (24.32)	36 (59.02)	140 (50.18)
	คอนเสิร์ต	32 (32.00)	8 (27.59)	21 (40.38)	17 (45.95)	19 (31.14)	97 (34.77)
	ประกวดร้องเพลง	11 (11.00)	8 (27.59)	6 (11.54)	11 (29.73)	6 (9.84)	42 (15.05)
	สิ่งที่ต้องการมีในรายการ						
	สื่อบันทึกในแวดวงนักร้อง	58 (58.00)	15 (54.23)	38 (71.70)	16 (43.24)	41 (67.21)	168 (60.22)
	สัมภาษณ์นักร้อง	55 (55.00)	25 (86.21)	30 (56.60)	25 (67.56)	39 (63.93)	174 (62.37)
	ตอบจดหมายของแฟนเพลง	20 (20.00)	-	13 (24.53)	-	15 (24.59)	48 (17.20)
	ตอบคำถามชิงรางวัล	8 (8.00)	6 (22.16)	18 (33.96)	4 (10.81)	19 (31.15)	55 (19.71)
	สรุปอันดับเพลง	-	-	2 (3.77)	-	-	2 (0.72)
	สิ่งสนใจในการชมรายการ						
	นักร้อง / เพลง	54 (54.00)	19 (65.52)	31 (58.49)	26 (70.27)	48 (78.69)	178 (63.79)
	ความหลากหลายของรายการ	17 (17.00)	23 (79.31)	22 (41.51)	19 (24.31)	22 (36.07)	103 (36.92)
ช่วงเวลาในการนำเสนอ	8 (8.00)	7 (24.14)	12 (22.64)	2 (5.41)	26 (42.62)	55 (19.71)	
ความแปลกของรายการ	6 (6.00)	-	4 (7.55)	2 (5.41)	10 (16.39)	22 (7.89)	

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นของผู้รับสารเกี่ยวกับส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการเพลง

ส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	ค้าขาย n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	เกษตรกร n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	รับจ้าง n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	
พิธีกร	4 (4.00)	-	11 (20.75)	1 (2.70)	46 (75.41)	62 (22.22)
เนื้อหาสาระของรายการ	4 (4.00)	2 (6.67)	8 (15.09)	2 (5.41)	26 (42.62)	42 (15.05)
จุดประสงค์การชมรายการ	59 (49.00)	14 (48.28)	37 (69.81)	22 (59.46)	48 (78.69)	180 (64.59)
ความบันเทิง	32 (32.00)	14 (48.28)	12 (22.64)	8 (21.62)	12 (19.67)	78 (27.95)
เพื่อคลายเครียด	7 (7.00)	-	-	2 (5.41)	-	9 (3.23)
เพื่อแก้ความเบื่อ	2 (2.00)	1 (3.45)	3 (5.77)	5 (13.51)	1 (1.64)	12 (4.30)
เพื่อความรู้						
การชมรายการเพลง	33 (33.00)	6 (20.69)	11 (20.75)	19 (51.35)	10 (16.39)	79 (28.32)
จบแบบสลิปในร้องเพลง แล้วซ่อนตัวอักษร						
คณะทำงาน	30 (30.00)	11 (37.93)	33 (62.26)	11 (29.73)	25 (40.98)	110 (39.43)
จบโดยภาพเบื้องหลังถ่ายทำ	26 (26.00)	-	7 (13.21)	-	6 (9.84)	39 (13.98)
จบโดยภาพไฮไลต์ตอนต่อไป	11 (11.00)	-	2 (3.77)	2 (5.41)	7 (11.48)	22 (7.89)
จบโดยพิธีกรกล่าวลา	-	12 (41.38)	-	5 (13.51)	13 (21.31)	30 (10.75)
จบโดยภาพเด่น ๆ ประทับใจในวันนั้น						

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ส่วนประกอบช่วงท้ายของรายการเพลง	กลุ่มอาชีพ					รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	
	n = 100 จำนวน (ร้อยละ)	n = 29 จำนวน (ร้อยละ)	n = 52 จำนวน (ร้อยละ)	n = 37 จำนวน (ร้อยละ)	n = 61 จำนวน (ร้อยละ)	
ปัญหาการเพลงที่ควรปรับปรุง มีการโฆษณามากเกินไป รูปแบบของรายการน่าเบื่อ การใช้ภาษา ไม่มีความเป็นกลางในการคัดเลือกเพลงออกอากาศ การแต่งกาย พิธีกรไม่รู้ในเรื่องเพลงได้แต่ท่องจำ กิริยาท่าทางของพิธีกร ไม่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ชม ความหลากหลายประเภทเพลง	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	n = 279 จำนวน (ร้อยละ)
	78 (78.00)	-	-	14 (37.84)	32 (52.46)	124 (44.44)
	63 (63.00)	-	-	3 (8.11)	7 (11.48)	73 (26.16)
	31 (31.00)	-	9 (17.31)	-	20 (32.97)	60 (21.51)
	24 (24.00)	-	-	8 (21.62)	7 (11.48)	39 (13.98)
	16 (16.00)	-	3 (5.77)	3 (8.11)	23 (37.10)	45 (16.13)
	14 (14.00)	4 (13.79)	7 (13.46)	4 (10.81)	6 (9.84)	35 (12.54)
	7 (7.00)	-	-	4 (10.81)	15 (24.59)	26 (9.32)
	5 (5.00)	11 (37.93)	-	1 (2.00)	1 (1.64)	18 (6.45)
	-	14 (48.28)	-	-	4 (6.56)	18 (6.45)

4.3.7 วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มอาชีพให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีการดำเนินรายการโทรทัศน์แต่ละรูปแบบรายการแตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มนักเรียน - นักศึกษา

1. รายการข่าว

จากการศึกษาพบว่า นักเรียน - นักศึกษา นิยมรับชมรายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ITV ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ไอทีวี เป็นสถานีโทรทัศน์ช่องที่มีการเสนอข่าวโดยเฉพาะมีสาระความรู้ในการนำเสนอข่าวหลากหลาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง บันเทิงและข่าวกีฬาแบ่งเป็นช่วง ๆ และมีการนำเสนอหัวข้อข่าวเด่นก่อนพักรายการเพื่อให้ชวนติดตาม กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาเป็นกลุ่มที่กำลังอยู่ในวัยเรียน ต้องเข้าสังคมในกลุ่มเพื่อน ดังนั้น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ตัวเองทันสมัย ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ

ในการนำเสนอรายการข่าว กลุ่มนักเรียน นักศึกษา ต้องการผู้ประกาศข่าวที่มีคุณสมบัติคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส บุคลิกดี มีน้ำเสียงไพเราะน่าฟัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มนักเรียน - นักศึกษาเป็นช่วงเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เป็นวัยที่ใฝ่รู้ กำลังศึกษาเล่าเรียน มีเพื่อนฝูง เป็นวัยที่มีประสบการณ์ทางด้านการคิดที่สร้างสรรค์ จะสนใจในเรื่องของบุคลิกภาพ การแต่งตัว การพูดจา ซึ่งสอดคล้องกับ นภภรณ์ อัจฉริยะกุล (2531:21) ที่อธิบายว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่สามารถเปรียบเทียบในสิ่งที่มองเห็น สนใจในเรื่องคุณสมบัติส่วนตัวบุคลิกท่าทางของเพื่อนตรงข้ามมากขึ้น

ประเภทข่าวที่นักเรียน - นักศึกษาต้องการชมมากที่สุดคือ ข่าวเก็บตก ตลกขำขัน รองลงมาคือ ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา และข่าวการศึกษา ลักษณะการรับชมข่าวของนักเรียน - นักศึกษานั้นจะมุ่งไปในด้านข่าวบันเทิง ตลกขำขัน สร้างความสนุกสนาน ซึ่งเป็นธรรมชาติของวัยรุ่นวัยเรียน นอกจากนั้น นักเรียน - นักศึกษายังให้ความสนใจข่าวการเมืองด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี เพราะนโยบายการศึกษาในโรงเรียนปัจจุบันส่งเสริมให้รับรู้เรื่องของประชาธิปไตย การเมือง การปกครอง ทำให้กลุ่มนักเรียน นักศึกษามีความต่อเนื่องในการติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครองของประเทศ สร้างความใกล้ชิด และเป็นการปลูกจิตสำนึกให้รับผิดชอบต่อสังคมแก่วัยรุ่น

2. รายการละคร

จากการศึกษาพบว่า นักเรียน - นักศึกษา ต้องการชมละครในแนวรักโรแมนติก และบู๊แอ็คชั่น ที่สร้างจากบทประพันธ์ใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มนักเรียน - นักศึกษา เป็นวัยที่กำลังมีการเจริญเติบโตด้านร่างกาย สติปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการในเรื่องต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ปมขุ สุภसार และพิไลวรรณ ปุกหุด (2533 : 75) อธิบายว่า วัยรุ่นมักนิยมละครในแนวชีวิตรัก กระจุ้มกระจุ้มตามประสาวัยรุ่น ชอบเรื่องการผจญภัย คลก เบาสมอง สำหรับเรื่องที่ใช้ดึงดูดความสนใจกลุ่มวัยรุ่นได้มากที่สุด คือ เนื้อหาของบทละครที่มีบทรักในรูปแบบที่สวยงาม สุภาพ สมเหตุ สมผล การพูดการเจรจาของพระเอกและนางเอก เครื่องแต่งกายสวยงาม ฉากสวย ซึ่งหลักการนี้ใช้อธิบายผลการศึกษามาก่อนหน้านี้ที่พบว่า กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาจะพิจารณาเลือกชมละครเรื่องใดนั้น ขึ้นอยู่กับนักแสดง เป็นสำคัญ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ของนักเรียน - นักศึกษาต้องการชมละครที่มีนักแสดงหน้าตาดีหล่อ สวย มีชื่อเสียง มีความสามารถในการแสดง นอกจากนั้นโดยหลักจิตวิทยาวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความตลกคะนอง ชอบความรุนแรง ก้าวร้าว ชอบการแสดงออก ต้องการมีวีรบุรุษ วัยรุ่นชายจึงมักชอบเรื่องคู่ละครหรือภาพยนตร์แนวบู๊แอ็คชั่น มีพระเอกที่เก่ง เป็นวีรบุรุษ มีความสามารถเหนือจริง ทั้งด้านดีและด้านร้ายก่อนขึ้นเชิงการต่อสู้ ชื่นชอบเล่ห์เหลี่ยม, การพนัน ฯลฯ

3. รายการเกมโชว์

จากการศึกษาพบว่า นักเรียน - นักศึกษาต้องการชมรายการเกมโชว์ที่ใช้ไหวพริบปฏิภาณ ทั้งนี้เพราะเป็นเกมโชว์ที่ให้ความสนุกสนาน และขณะเดียวกันก็ให้สาระความรู้ควบคู่กันไป โดยกลุ่มนักเรียน - นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้รายการน่าสนใจ คือ ผู้ร่วมรายการที่จะช่วยส่งเสริมรายการให้สนุกสนาน เร้าใจ พิธีกร เป็นบุคคลสำคัญต้องนำเสนอเกมและดำเนินรายการให้น่าสนใจ โดยมีคุณสมบัติคือ การมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีไหวพริบดี และหน้าตาดี การที่กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาต้องการให้พิธีกรในรายการเกมโชว์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีไหวพริบดีนั้น อาจเป็นเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่สนุกสนานร่าเริง ชอบพิธีกรที่เป็นกันเองในขณะเดียวกันก็มีบุคลิกต้องแคล่ว ไหวพริบดี ปมขุ สุภसार และพิไลวรรณ ปุกหุด (2532 : 34) อธิบายว่า พิธีกรเกมโชว์จะอยู่ก้ำกึ่งระหว่างพิธีกรกับความเป็นกันเอง ต้องดำเนินรายการให้ราบรื่น เร้าใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ใช้ไหวพริบปฏิภาณได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีบุคลิกภาพดี อารมณ์ขัน และได้จังหวะจะโคน

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียน - นักศึกษา ต้องการพิธีกรที่มีลักษณะหน้าตาดี อาจเป็นเพราะวัยรุ่นสนใจเรื่องบุคลิกภาพการแต่งตัว และแฟชั่น ชอบสิ่งสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ท้วมเริงรัมย์ (2536 : 94) ที่ได้ศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาที่นักศึกษาเลือกรับจากสื่อมวลชนมากที่สุดเป็น รายการเพลง มิวสิควิดีโอ รายการป๊อปปูล่ามด และรายการเกมโชว์ ซึ่งโดยความจริงก็มีได้ให้ความสนใจเนื้อหาที่ได้รับเท่าใดนัก แต่จะให้ความสำคัญที่ตัวบุคคลคือ ผู้ดำเนินรายการ และคาราโอเกะนิยมมากกว่าและยังสอดคล้องกับ นภาพรณ อัจฉริยะกุล (2533 : 18) ที่อธิบายถึงการวิจัยสื่อมวลชนสำหรับเด็กและเยาวชนในส่วนการวิจัยที่เกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์นั้นปรากฏว่า รายการที่เกี่ยวกับแฟชั่นนั้นเยาวชนมีความเห็นว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเยาวชนด้านการแต่งกายกิริยาท่าทางตลอดจนการพูด

4. รายการสารคดี

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาให้ความสนใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพล

ต่อความสนใจในรายการสารคดีว่าขึ้นอยู่กับ ภาพโดยเพิ่มเติมอีกว่า เทคนิคการดำเนินเรื่องที่ประทับใจสำหรับรายการสารคดี คือ ความมีชีวิตชีวา เห็นภาพพจน์ซึ่งนำเสนอโดยภาพประกอบเรื่องราว ซึ่ง สอดคล้องกับ อรุณ เลิศรยารักษ์ (2533 : 559) อธิบายว่าเทคนิคพิเศษของการผลิตสารคดี จะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และต้องให้ความบันเทิงด้วย ดังนั้นขั้นตอนสำคัญของสารคดีคือ การคัดเลือกลำดับภาพ และผสมเรื่อง

นอกจากภาพแล้ว กลุ่มนักเรียน - นักศึกษายังให้ความสนใจว่า เสียงบรรยายก็เป็นส่วนสำคัญในรายการสารคดี จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เสียงที่กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ เสียงบรรยายผู้ชาย และให้สัดส่วนเนื้อหาของสารคดีว่าควรเน้นหนักในด้านความรู้มากกว่าความบันเทิง ซึ่งสอดคล้องกับ ปณู สุภสาร และคณะ (2533 : 161) ที่อธิบายว่าสัดส่วนเนื้อหาของสารคดีเน้นหนักไปในด้านความรู้หรือข่าวสารมากกว่าความบันเทิง โดยออกมาในรูปศิลปะการนำเสนอด้านองค์ประกอบรายการ เทคนิคการถ่ายทำ การตัดต่อ การใช้เพลงและเสียงประกอบซึ่งทั้งหมดนี้ต้องเน้นความบันเทิงที่มีคุณภาพ ผู้ชมชมแล้วคิดตามใจ เพลิดเพลินนำติดตาม ภาพแต่ละช็อต และแต่ละซีนดูเพลิน

5. รายการกีฬา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มนักเรียน - นักศึกษา ต้องการชมรายการกีฬา ที่นำเสนอกีฬาหลายประเภทรวมกัน จะต้องประกอบด้วยช่วงภาพกีฬาสนุก ตื่นเต้น มีภาพกีฬาเด็ดๆ หลายชนิดมานำเสนอ มีความหลากหลายไม่ซ้ำซาก ไม่มีโฆษณาเกินรายการมากเกินไป นอกจากนี้ยังต้องประกอบด้วยช่วงของการนำเสนอภาพเนื้อหาการแข่งขัน การสัมภาษณ์ นักกีฬา มีการวิเคราะห์การแข่งขัน โดยผู้เชี่ยวชาญการกีฬาเฉพาะด้าน และการตอบปัญหาชิงรางวัลด้วยการนำเสนอในลักษณะนี้ จะดึงดูดให้เด็กวัยรุ่นเกิดความเร้าใจชวนให้ติดตามชมตลอดจนจบรายการ

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มนักเรียน - นักศึกษาเกี่ยวกับจุดเด่นที่สุดของรายการกีฬานั้น อยู่ที่ความสนุกสนานของเกมกีฬา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันรายการกีฬาที่นำเสนอส่วนมากเป็นรายการกีฬาต่างประเทศ มีเกมการแข่งขันที่สนุกตื่นเต้น เร้าใจ ทั้งนักกีฬา ผู้ชม และกองเชียร์ ประกอบกับนักกีฬาต่างประเทศมีทักษะทางการกีฬาสูง นักกีฬาหลายคนเป็นซูเปอร์สตาร์ที่คนทั่วโลกรู้จัก ทำให้เกมการแข่งขันยิ่งน่าสนใจ วัยรุ่นมากมายจึงคลั่งไคล้ซูปเปอร์สตาร์เหล่านั้น ทำให้ติดตามชม

6. รายการเพลง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาต้องการชมรายการเพลงแนวไทยสากล ในรูปแบบมิวสิกวิดีโอ ชอบชมรายการที่มีนักร้องและเพลงที่กำลังได้รับความนิยม เป็นที่ชื่นชอบของกลุ่มวัยรุ่น มีพิธีกรดำเนินรายการที่มีคุณสมบัติสำคัญคือ ต้องหน้าตาดี (หล่อ - สวย) มีความสามารถในการพูด มีความรู้เรื่องดนตรี ชมรายการเพลง เพื่อความบันเทิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันรายการเพลงมีการนำเสนอทางโทรทัศน์ในหลาย ๆ รูปแบบที่ดึงดูดใจให้วัยรุ่นได้รับความสนุกสนานป่วน สุขसार และพิไลพรรณ ปุกหุด (2533 : 14) กล่าวถึงแนวคิดในการจัดรายการเพลงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยว่า การชมรายการเพลงทางวิทยุโทรทัศน์เป็นวิธียอดนิยม คือ ได้ฟังเสียงแล้วยังมีภาพเจริญตาเจริญใจอีกด้วย ทำให้เกิดความสุขและสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ดึงดูดใจผู้ชมได้ดี นอกจากดนตรี คือ พิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการที่มีบุคลิกดี ลีลาการพูดดี และเป็นบุคคลที่ผู้ชมชื่นชอบ

ส่วนนักร้องนอกจากมีระดับเสียงดีแล้วยังต้องมีการแสดงออกด้านบุคลิกมนุษยสัมพันธ์ บางครั้งต้องมีความสามารถด้านการแสดง เช่น การแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง อารมณ์ ความรู้สึก ในมิวสิกวิดีโอของตนเอง ซึ่งวัยรุ่นจะให้ความสนใจและคอยติดตามชมรูป

แบบการนำเสนอแบบนี้ เพื่อถ่ายทอดและบอกเล่ากันในกลุ่มเพื่อนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ปมข ศุภสารและพิไลพรรณ ปุกหุด (2530 : 15) ที่อธิบายว่าวัยรุ่นมีการเลียนแบบ มีจินตนาการสูง และกำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการปูพื้นฐานบุคลิกภาพที่เป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต วัยรุ่นมักจะเลียนแบบนักร้องที่ตนชื่นชอบ หรือคลังโคลัมนักร้องที่ตนนิยม และยังสอดคล้องกับผล การวิจัยของพรทิพย์ ท้วมเรณรมย์ (2536 : 94) ที่พบว่า เนื้อหาที่นักศึกษาเลือกรับจากสื่อมวลชนมากที่สุด คือ รายการเพลง มิวสิควีดีโอ รายการป๊อปปูล่ามดบันเทิง จะให้ความสำคัญที่ตัวบุคคล โดยเฉพาะ คารายอดนิยม เพื่อนำข่าวสารข้อมูล ไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

กลุ่มข้าราชการ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1. รายการข่าว

การศึกษาพบว่า กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการชมรายการข่าวที่ นำเสนอข่าวที่เจาะลึกในข้อเท็จจริง มีผู้ประกาศข่าวที่บุคลิกดี ใช้ภาษาไทยถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ และต้องมีความรู้เกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอด้วย โดยส่วนใหญ่จะให้ความสนใจข่าวในพระราชสำนักมากที่สุด รองลงมาคือข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจ ต้องการข่าวที่จับ ใจประเด็นเหตุการณ์ มีการรวบรวม เรียบเรียงข้อมูล เหตุการณ์ถูกต้อง และจบด้วยการสรุปข่าวสั้นๆ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นกลุ่มที่ต้องการทราบ เนื้อหา ข้อเท็จจริงข่าวในมิติต่างๆ เพื่อเป็นแนวคิดในการวิเคราะห์ความจริง เพราะกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจถือเป็นกลุ่มมีการศึกษาสูง เป็นกลุ่มที่จะไม่เชื่อถือใคร นอกจากจะ ใช้วิจารณญาณตนเอง นอกจากนั้นตนเองยังอาจรู้ข้อมูลเบื้องต้นบางอย่างจึงต้องการข้อมูลเชิงลึกเพื่อย้ำความมั่นใจ

2. รายการเกมโชว์

การศึกษาพบว่า กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องการชมรายการ เกมโชว์ที่แปลกใหม่ มีรูปแบบเกมส์ที่สร้างสรรค์ไม่ซ้ำซาก ในแนวที่ให้สาระความรู้ โดยเฉพาะคุณสมบัติของพิธีกรต้องเป็นคนที่มีความรู้ดี ไหวพริบดี และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับรายการเกมโชว์ คือ ต้องมีผู้ร่วมรายการ ที่มีความประพฤติดี

3. รายการละคร

การศึกษาพบว่า กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องการให้รายการละคร ปรับปรุงเนื้อหาสาระเป็นละครชุดหลายตอนจบ เพราะละครหลายตอนจบสามารถแสดงรายละเอียดของเนื้อหาเรื่องราวได้มากกว่าแบบตอนเดียวจบ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องการนักแสดงที่แสดงได้สมบทบาท เป็นละครแนวรักโรแมนติกที่สอดคล้องกับสถานการณ์จากบทประพันธ์ใหม่ ๆ แทนที่จะนำบทละครเก่ามาทำใหม่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ชมกลุ่มนี้มีการศึกษาก่อนข้างดี เคยชมละครทางโทรทัศน์มาเป็นเวลานานพอสมควร เมื่อพบว่าผู้จัดรายการโทรทัศน์ นำบทละครเก่ามาวนเวียนสร้างใหม่ จึงรู้สึกอึดอัด ซ้ำซาก น่าเบื่อ ขาดการพัฒนา

4. รายการกีฬา

การศึกษาพบว่า กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการชมรายการกีฬาทุกวัน รายการมีความยาวครั้งละ 1 ชั่วโมง และชอบชมรายการกีฬาประเภทฟุตบอลมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกีฬาฟุตบอลเป็นที่นิยมของผู้ชม มีการถ่ายทอดอยู่เป็นประจำ เป็นเนื้อหาสนทนาประจำวันของสังคมและเพื่อนฝูง ดังนั้นผู้ชมจึงใคร่รู้ข่าวสารการเคลื่อนไหวในแวดวงกีฬาฟุตบอล นอกจากนั้นผู้ชมยังชอบชมสถิติข่าวเด่นของกีฬาแต่ละประเภท การวิเคราะห์การแข่งขันโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือมีการนำเสนอกีฬาหลาย ๆ ประเภทร่วมกัน ผู้บรรยายกีฬาที่เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะถ้าผู้บรรยายมีความรอบรู้ในเกมนักกีฬาที่บรรยาย จะสามารถบรรยาย ได้อย่างสนุกสนานในเกมนักกีฬาและสร้างความสนใจให้ผู้ชม

5. รายการสารคดี

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการชมรายการสารคดีประเภทสารคดีท่องเที่ยว มีเสียงบรรยายเป็นเสียงผู้ชาย เป็ครายการด้วยเพลง และภาพประจำของรายการร่วมกับภาพประทับใจของคนนั้นๆ เพื่อเรียกความสนใจของผู้ชม โดยความยาวของรายการควรยาวประมาณตอนละ 1 ชั่วโมง นำเสนอแบบตอนเดียวจบ มีสัดส่วนของความรู้มากกว่าความบันเทิง เน้นเทคนิคการดำเนินเรื่องแบบมีชีวิตชีวาเห็นภาพพจน์ มีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจต่อการติดตามและเรียนรู้

6. รายการเพลง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการชมรายการเพลงในแนวเพลงลูกทุ่ง ในรูปแบบมิวสิกวิดีโอ มีช่วงสัมภาษณ์นักร้อง สก๊อปข่าวในแวดวงนักร้อง และการตอบคำถามชิงรางวัล โดยเห็นว่า ความหลากหลายของรายการจะเป็นสิ่งดึงดูดให้รายการมีความน่าสนใจ ทั้งนี้ พิธีกรในรายการเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน จะต้องมีความรู้เรื่องเพลงเป็นอย่างดี

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรายการเพลงลูกทุ่งมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนรูปแบบมิวสิกวิดีโอ เป็นรูปแบบที่สร้างอรรถรสในการรับชมรายการเพลงได้ มากขึ้น อีกเหตุผลหนึ่งน่าจะมาจากผู้แสดงมิวสิกวิดีโอหรือเนื้อร้องมิวสิกวิดีโอ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลาย และสามารถสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชมได้

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย

1. รายการข่าว

จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นว่าลักษณะรายการข่าวที่ต้องการชมนั้นต้องเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของผู้ชม เป็นข่าวสารที่ถูกต้องเป็นจริง และทำให้ผู้ชมเข้าใจตรงกันว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นโดยใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับสรรพศิริ วิริยศิริ (2530:611-612) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของข่าววิทยุโทรทัศน์ว่า “ข่าววิทยุโทรทัศน์มีความสำคัญต่อประชาชน และมีอิทธิพลต่อความรู้สึคนึกคิดของประชาชนมากกว่าสื่ออื่น ๆ โดยข่าวนั้นต้องมีคุณลักษณะ คือ มีความถูกต้อง ตรงต่อความเป็นจริง มีเนื้อหาที่สมบูรณ์และน่าสนใจ มีความเป็นธรรมในการเสนอข่าว และมีความฉับพลันทันท่วงที”

สำหรับระยะเวลาในการนำเสนอรายการข่าวนั้น ผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย ต้องการให้รายการข่าวมีความยาวประมาณ 31-60 นาที เนื่องจากผู้ประกอบการอาชีพค้าขายค่อนข้างมีเวลาชมโทรทัศน์น้อย ถึงต้องการชมรายการข่าวที่กระชับไม่เยิ่นเย้อ สามารถรับรู้ข่าวสารได้ในเวลาอันสั้น มาณวิภา คันดิสุกฤต (2528:74-75) กล่าวว่า “ความยาวของรายการข่าววิทยุโทรทัศน์ ได้แก่ ข่าวสั้น 5 นาที 30 นาที และ 60 นาที ส่วนใหญ่นั้นขึ้นอยู่กับความสำคัญของข่าวที่นำเสนอด้วย” ส่วนช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนำเสนอข่าวประจำวันมากที่สุด ผู้ประกอบ

อาชีพค้าขาย เสนอว่าควรเป็นช่วงเวลา 19.00 – 20.00 น. ในเรื่องนี้สอดคล้องกับความเห็นของ มาณวิกา คันติสุกฤต (2528:75) ได้แสดงความคิดเห็นว่า “ช่วงเวลานำเสนอข่าวประจำวัน เวลา 19.00 – 20.00 น. เป็นเวลาที่ประชาชนนิยมชมข่าววิทยุโทรทัศน์มากที่สุด”

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาที่ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายต้องการให้ปรับปรุงรายการข่าว ที่สำคัญที่สุด คือ การนำเสนอข่าวปัจจุบันไม่เจาะลึกถึงข้อเท็จจริงพอ ขาดการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อประชาชน และการแทรกแซงเสรีภาพในการนำเสนอข่าว ประชาชนต้องการรับรู้ ข่าวสารที่เป็นความจริง ต้องการรู้ถึงต้นเหตุของข่าวเพื่อที่จะได้นำมาประมวล วิเคราะห์ว่าใครถูก ใครผิด การถูกปิดกั้นไม่ให้ประชาชนรู้ถึงข้อเท็จจริง จึงเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสาร การไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงทั้งหมดของสื่อมวลชน อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงตัวแหล่งข่าว และการถูกควบคุมจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาล้วนแต่เป็นข้อจำกัดในการเสนอข่าวทั้งสิ้น ดังที่ สมานงามสนธิ และ สุภรณ์ ชัยยะเวฬุ (2533:511) กล่าวว่า “อุปสรรคในการทำข่าวบุคคลสำคัญ ทำให้ไม่ได้ข่าวที่เจาะลึกเพียงพอ เนื่องจากบุคคลสำคัญจะเข้าถึงด้วยยาก เพราะมีการรักษาความปลอดภัยสูง ข่างภาพอาจจะไม่ได้เข้าไปใกล้พอที่จะถ่ายภาพ ดี ๆ ได้ หรือผู้สื่อข่าวอาจจะไม่ได้เข้าไปใกล้พอที่จะสัมภาษณ์ได้”

ส่วนปัญหาเรื่องเสรีภาพในการเสนอข่าว อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2541: 25) ได้อธิบายว่า “ในประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของการเสนอข่าวสารที่เป็นหัวใจของปัญหามาโดยตลอด นโยบายของรัฐยังคงสวนทางกับความเป็นจริงในการปฏิบัติ สื่อโทรทัศน์เคระแอมักระวังตัวอย่างไรในการกรองข่าวสารที่เป็นความจริงก็ยังคงระมัดระวังอยู่อย่างเคร่งครัดจนไม่อาจเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง อ้างใน วิลาสินี พิพิธกุล (2541: 65) กล่าวเสริมว่า “เหตุที่รัฐไม่ยอมปล่อยให้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ควบคุมรับผิดชอบเนื้อหาตนเองเหมือนสื่อหนังสือพิมพ์ ก็เพราะยังต้องการรักษาอำนาจในการควบคุมข้อมูลข่าวสารบางส่วนไว้ ซึ่งสื่อวิทยุโทรทัศน์ย่อมมีอิทธิพลต่อการชี้นำหรือตีกรอบการรับรู้ของประชาชนได้ง่ายกว่าสื่ออื่น เพราะสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของคนไทยที่ชอบดู ชอบฟัง มากกว่าการอ่าน การเขียน”

2. รายการละคร

จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายต้องการชมละครที่มีความยาวในการนำเสนอ 60 นาที ช่วงเวลาหลังข่าวภาคค่ำมากที่สุด เพื่อรับชมละครได้อย่างจุใจ และเป็นความยาวที่เหมาะสมสอดคล้องกับความเห็นของอุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์ (2542 : 259) ที่กล่าวว่า

รายการละครมีความยาวตอนละ 60 นาที แต่ช่วงหลังเพิ่มเป็น 75 – 90 นาที ช่วงเวลาของการนำเสนอรายการละครที่เหมาะสมให้การออกอากาศ คือ ช่วงเวลา 20.00 – 21.00 น. และ 21.00 – 22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงหลังการชมข่าวประจำวัน สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องได้วางผังรายการละครหลังข่าวไว้ในช่วงเวลานี้มานาน จึงทำให้ผู้ชมต้องการติดตามดูละครในเวลาดังกล่าวด้วยความเคยชิน และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ผู้ให้ข้อมูลนิยมชมละครในช่วงเวลานี้คือ เป็นช่วงเวลาเสร็จสิ้นจากภารกิจประจำวัน จึงมีเวลาว่างพักผ่อนในการชมละคร ซึ่ง ฤกษ์ ทองเลิศ (2540 : 170) ได้ให้ความเห็นว่า “เราจะพบว่ารายการทีวีที่มีเรตติ้งสูงจะมีช่วงเวลาออกอากาศที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้คน คงไม่ปฏิเสธว่าหลังเสร็จสิ้นภารกิจประจำวันแบบแผนชีวิตของคนส่วนใหญ่จะดูทีวีกันในช่วง 1 ทุ่มจนถึงสี่ทุ่ม” อุบลรัตน์ ศิริ ชูศักดิ์ (2542 : 259) เสริมว่า “รายการละครโทรทัศน์ภาคค่ำส่วนใหญ่มักเสนอหลังข่าวประจำวัน เป็นรายการที่นำรายได้หลักมาสู่สถานี”

3. รายการเกมโชว์

การศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายต้องการชมรายการเกมโชว์ที่มีรูปแบบเกมที่ใช้ไหวพริบปฏิภาณ และความสามารถเฉพาะตัวมากที่สุด นอกจากเกิดความสนุกสนานตื่นเต้นแล้วยังได้รับความรู้อีกด้วย ดังที่ จานง รังสิกุล (2533 : 287) กล่าวว่า รายการเกมโชว์มีวิธีเล่นเกม พลิกแพลงมากมายหลายร้อยชนิด มีทั้งแบบที่ใช้ความรู้ความสามารถ และไหวพริบในการเอาชนะ ก็อาจให้ทั้งความรู้และความบันเทิงแก่ผู้ชมได้เป็นอย่างดี โดยปัจจัยที่ทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจนั้น คือ รูปแบบเกมที่มีความตื่นเต้น ทำทาย สนุกสนาน ไม่ซ้ำใคร และความสามารถของพิธีกรที่ต้องเป็นผู้ควบคุมเกม วางจุดเด่นของเกม นอกจากนั้น ลักษณะเกม อุปกรณ์การเล่นเกม วิธีการเล่นเกม ผู้เข้าร่วมการแข่งขันก็เป็น สิ่งสำคัญที่ทำให้รายการเด่น

ในส่วนของการข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการเกมโชว์ ผู้ประกอบอาชีพค้าขายต้องการให้เปิดโอกาสให้ผู้ชมทางบ้านเข้าไปร่วมแข่งขันในรายการเกมโชว์มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันรายการเกมโชว์หลาย ๆ รายการได้ให้ผู้ชมทางบ้านเข้าร่วมแข่งขันตอบคำถามทางไปรษณีย์โทรศัพท์ หรือร่วมชิงรางวัลในเกมต่าง ๆ มากขึ้น ในส่วนของการคัดเลือกผู้ชมเข้าร่วมแข่งขันจากทางบ้าน อรณัฐ เลิศจรรยารักษ์ (2533 : 534) ได้เสนอว่ารายการประเภท Audience Contestants ให้ผู้ชมมีโอกาสเข้าร่วมแข่งขันจะคัดเลือกจากจดหมายที่ส่งเข้ามาขอร่วมรายการ หรือวิธีการอื่น ๆ ข้อสำคัญคือ การคัดเลือกผู้เข้าร่วมแข่งขันที่มีคุณภาพ เช่น ผู้ชำนาญด้านใด โดยเฉพาะ กระตือรือร้น ตัดสินใจเร็ว พุดได้รวดเร็ว เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศในรายการสนุกและตื่นเต้น

4. รายการกีฬา

จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ต้องการให้รายการกีฬามีผู้บรรยายกีฬาเพื่อเพิ่มรสชาติในการชม ผู้ชมจะได้เกร็ดความรู้หรือข้อมูลจากกีฬาที่ชม ทำให้เข้าใจในเกมกีฬามากขึ้น โดยเฉพาะรายการกีฬาจากต่างประเทศที่มีการบรรยายเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งชัยขงค์ พรหมวงศ์ และนิคม ทาแดง (2536:736) ได้เสริมว่า “ในการถ่ายทอดสดมักจะเริ่มรายการจากก่อนการแข่งขัน โดยมีผู้บรรยายเหตุการณ์เสนอเรื่องราวต่าง ๆ เมื่อเริ่มแล้วก็เสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังทั้งภาพและเสียง โดยมีผู้บรรยายคอยพูดเชื่อมเหตุการณ์ให้ผู้ชมได้ทราบความเป็นไป โดยเฉพาะการเชื่อมในขณะที่ภาพที่ปรากฏไม่มีเสียงออกมา เพื่อมิให้เกิดความงึบขึ้นในโทรทัศน์”

สำหรับเนื้อหาที่ประกอบอยู่ในรายการกีฬานั้น ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ต้องการให้นำเสนอภาพกีฬาสนุก ๆ ภาพเนื้อหาการแข่งขันกีฬา การวิเคราะห์การแข่งขันโดยผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงรายการที่เกี่ยวกับการสอนกีฬา ทำให้เห็นว่าปัจจุบันผู้ชมรายการกีฬามีแนวโน้มมากขึ้นในหลากหลายกลุ่มอาชีพ ต้องการข้อมูลที่จะลึกเพื่อสามารถวิเคราะห์เกมได้โดยผู้รู้จริง

5. รายการสารคดี

รายการสารคดีที่ผู้ประกอบอาชีพค้าขายต้องการชมจะต้องเน้นความรู้มากกว่าความบันเทิง มีการบรรยายเป็นภาษาไทย โดยใช้เสียงผู้ขายเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง โดยจะให้ความสนใจไปที่เนื้อหาสาระของเรื่องราวที่น่าสนใจและแก่นของ

เรื่อง ทั้งนี้จะชอบชมรายการสารคดีประเภทสารคดีชีวิตสัตว์ เป็ตรายการด้วยเพลงและภาพประ
จํารายการรวมกับภาพประทับใจคอนนั้นชอบสารคดีแบบคอนเดียวบ และใช้เทคนิคการ
ดำเนินเรื่องอย่างมีชีวิตชีวาเห็นภาพพจน์

6. รายการเพลง

การศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ต้องการให้รายการเพลงออกอากาศ
ในช่วงเวลา 22.00 – 23.00 น. มีความยาวรายการตอนละประมาณ 60 นาที ซึ่งเป็นการนำเสนอ
ในระยะเวลาอันเหมาะสม สามารถเสนอเนื้อหาได้หลายประเภททั้งมีวีสวีดีโอ ภาพคอนเสิร์ต
ข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน ซึ่งตรงกับ ปมข สุภสาร (2531 : 250) ที่เห็นว่ารายการเพลง
ควรใช้เวลาในการนำเสนอประมาณ 30 – 60 นาที

ส่วนปัญหาที่ควรปรับปรุงในรายการเพลง คือ มีโฆษณามากเกินไป เนื่องจาก
ในรายการเพลงแต่ละรายการ ผู้ผลิตคือเจ้าของบริษัทเพลง จึงมุ่งที่จะเสนอผลงานเพลงของคน
เพื่อหวังผลทางธุรกิจ จึงโฆษณาศิลปินของตนเองและสินค้าที่สนับสนุนรายการ ทำให้ใน
รายการมีโฆษณามากพอ ๆ กับการนำเสนอเนื้อหาของรายการ ทั้งนี้ ปมข สุภสาร (2531 : 247)
ได้อธิบายไว้ว่า “เมื่อบริษัทหรือเจ้าของผู้ผลิตแผ่นเสียงหรือเทปเพลงใด ๆ ออกจัดจำหน่ายสู่
ท้องตลาดย่อมมีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขาย โดยใช้สื่อโฆษณาหลาย ๆ
อย่างประกอบกัน การจัดรายการเพลงทางวิทยุโทรทัศน์จึงออกมาในเชิงพาณิชย์ศิลป์”

กลุ่มเกษตรกร

1. รายการข่าว

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการให้มีการปรับปรุงรายการข่าวในด้าน
การนำเสนอข่าวที่จะลึกถึงข้อเท็จจริงมากขึ้น มีผู้ประกาศข่าวจำนวน 2 คน ทั้งเพศชาย เพศ
หญิง คุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวที่สำคัญ คือ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอดี ทั้งนี้อาจ
เป็นเพราะการที่ผู้ประกาศมีความรู้ในเนื้อหาข่าวก็จะนำเสนอข่าวได้กระชับชัดเจนและมีความ
น่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนั้นเกษตรกรยังต้องการข่าวที่นำเสนอที่สดทันเหตุการณ์ อาจเป็น
เพราะเกษตรกรยุคใหม่มีความสนใจข่าวสารเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง และความรู้
ที่ได้จากการชมรายการข่าวบางเรื่อง สามารถนำมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้

2. รายการละคร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการให้ปรับปรุงรายการละคร ด้านของเนื้อหาสาระลด การโฆษณาและปรับปรุงเทคนิคการถ่ายทำ ต้องการชมละครที่สร้างจากบทประพันธ์ใหม่แบบหลายตอนจบ เฉลี่ยความยาวเรื่องละประมาณ 20 ตอนออกอากาศทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เวลาประมาณ 20.00 - 21.00 น. (หลังข่าวภาคค่ำ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรกรในชนบททั่วไปมักจะพักผ่อนนอนหลับแต่หัวค่ำ ต้องตื่นเข้าไปทำงาน

3. รายการเกมโชว์

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการให้ปรับปรุงรายการเกมโชว์ในเรื่องของการใช้เวลานำเสนอผู้สนับสนุนรายการมากเกินไป และควรให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วม โดยให้ผู้ชมทางบ้านสมัครเข้าร่วมแข่งขันในรายการบ้าง หรือตอบคำถามผ่านทางโทรศัพท์เข้ามาในรายการ โดยต้องการชมรายการเกมโชว์ประเภทใช้ไหวพริบ ปฏิภาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เกษตรกรต้องการใช้สมองในการเล่นเกมส์และติดตามผู้ร่วมแข่งขันจะได้มีความตื่นต่ายิ่งขึ้น ในรายการควรมีพิธีกรที่มีอารมณ์ขัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรกรต้องการพิธีกรที่สามารถดำเนินรายการได้อย่างสนุกสนานมีการหยอกล้อกัน มีความเป็นกันเองกับผู้ที่มาแข่งขันเกมส์และผู้ชม

4. รายการกีฬา

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการชมรายการกีฬาทุกวัน โดยให้ประกอบ ด้วยช่วงวิเคราะห์การแข่งขันกีฬาโดยผู้เชี่ยวชาญ เนื้อหาการแข่งขัน และการสัมภาษณ์นักกีฬา พิธีกรควรเป็นเพศชาย มีความรู้เรื่องกีฬา สาเหตุที่ต้องการพิธีกรเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศชายมีความสนใจด้านกีฬามากกว่าเพศหญิง ผู้บรรยายกีฬาควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รอบรู้เรื่องกีฬา มีความสามารถทางารพูด และต้องการให้รายการกีฬา ปรับปรุงเรื่องของการมีส่วนร่วมในรายการให้มามากกว่าเดิม คือ ให้โอกาสผู้ชมทางบ้านตอบปัญหาชิงรางวัล หรือลุ้นโชครับรางวัลต่าง ๆ และที่สำคัญคือควรปรับปรุงเรื่องการมีโฆษณามากเกินไป ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันมีผู้สนับสนุนรายการกีฬามากทำให้การชมรายการไม่ติดต่อกันจนจืดจาง

5. รายการสารคดี

รายการสารคดีที่เกษตรกรต้องการชม คือ รายการสารคดีประเภทสารคดีเพื่อการเกษตร เปิดรายการด้วยเพลงและภาพประจำรายการ เน้นความสนใจที่เนื้อหาสาระ เรื่องราว

ที่นำเสนอ ใช้เทคนิคในการนำเสนอด้วยการใช้ภาษาที่ง่ายแก่ความเข้าใจ เปิดเรื่องแบบบรรยาย และจบรายการด้วยภาพประทับใจของรายการตอนต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการสารคดี การเกษตรเป็นรายการที่ตรงกับความสนใจ สอดคล้องกับวิถีอาชีพที่จะช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ใหม่ๆ เปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม ตลอดจนการสร้างคามมุ่งหวังใหม่ๆ ในชีวิต

6. รายการเพลง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการให้รายการเพลงมีการแก้ไขปรับปรุง ด้านการโฆษณาที่มีมากเกินไป ต้องการชมรายการประเภทเพลงไทยลูกทุ่ง แบบคอนเสิร์ต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเกษตรกรที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนชอบฟังเพลงไทยลูกทุ่งไม่เหมือนวัยรุ่นที่ชอบ ฟังเพลงไทยสากลสตรีง โดยในรายการเพลงควรมีพิธีกรที่มีหน้าตาดีหล่อ / สวย และมีความ สามารถในการพูด เพื่อดึงดูดความสนใจ และสามารถจูงใจผู้ชมได้ ทั้งนี้สิ่งจูงใจอีกอย่างที่สำคัญทำให้เกษตรกรเลือกชมรายการเพลงใดรายการเพลงหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับนักร้องและเพลง ที่กำลังได้รับความนิยม นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรได้แนะนำว่ารายการเพลงควรมีความหลากหลายในการนำเสนอ และการมีส่วนร่วมของผู้ชม เช่น ควรจะมีการแสดงของคณะคลุกคลอด แทรกเข้ามา หรือให้นักดนตรีที่ไม่มีชื่อเสียงมีโอกาสได้แสดงออกและนำเสนอผลงานสู่สายตา สาธารณชนทางโทรทัศน์ ซึ่งเรื่องนี้เป็นข้อเสนอที่ดี ที่ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มอื่นไม่มีใครนำเสนอ อาจ เป็นเพราะนักร้องลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงทั้งหลายล้วนมีพื้นเพเป็นลูกหลานเกษตรกรเป็นผู้ที่มีความ สามารถ มีความใฝ่ฝัน แต่ขาดโอกาสในการแสดงออก

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง

1. รายการข่าว

การศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง ชื่นชอบรายการข่าวทางสถานี โทรทัศน์ช่อง 3 ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอข่าวโดยเน้นความหลากหลายของรายการ และมีช่วงเวลาในการนำเสนอที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการรับชมของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง และในการนำเสนอรายการ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างต้องการให้มีผู้ประกาศข่าวทั้งชายและ หญิง จำนวน 2 คน ที่มีคุณสมบัติ คือ บุคลิกดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และน่าเชื่อถือ อันจะแสดงให้เห็น ถึงความน่าเชื่อถือของข่าวด้วย สอดคล้องกับ พิไลพรรณ ปุกหุด (2533:174) ที่ว่า รายการ ข่าวจะเป็นที่นิยมชมชอบและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดหรือไม่ นั้น มักจะขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ

ของผู้ประกาศข่าว ผู้รายงานข่าว ตลอดจนความสามารถของคณะบุคลากรข่าวทั้งหมด ในการที่จะกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมข่าวนั้น เกิดมีความรู้สึกว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ และรู้สึกว่าเหตุการณ์นั้นเป็นจริงได้มากน้อยเพียงใด

สำหรับลักษณะของฉากหลักในรายการข่าวนั้น ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างต้องการให้ฉากหลังมีลักษณะเรียบง่าย ใช้ภาพและวัสดุที่มีสีสันเรียบง่าย เช่นตา เช่น สีฟ้า สีน้ำเงิน ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องคุณสมบัติของโทนสี ของ ธนิต ภูศิริ (2533:411) ที่กล่าวว่า โทนสีน้ำเงิน นั้นแสดงถึงความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข่าวได้

ในการนำเสนอหัวข้อข่าว กลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้างต้องการให้มีการนำเสนอโดยมีภาพผู้ประกาศข่าวพร้อมกับมีภาพข่าวสั้น ซึ่งอาจเป็นภาพเคลื่อนไหวหรือภาพกราฟฟิกที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อข่าวที่มุ่งจดด้วย ซึ่งสอดคล้องกับปมข สุกสาร (2533:174) ที่กล่าวว่า นอกจากการรายงานข่าวจะประกอบด้วยภาพของผู้ประกาศและการอ่านคำบรรยายข่าวโดยผู้ประกาศข่าวแล้ว ยังสามารถที่จะใช้ภาพในเหตุการณ์ของข่าวมาแสดงและนำเสนอได้โดยเทปโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ ภาพถ่าย ตารางแผนที่ แผนภูมิ ภาพร่าง ภาพวาด ภาพเขียน และกราฟ ทั้งนี้ผลการวิจัยทำให้ทราบถึง ข้อดีของการนำเสนอภาพในเหตุการณ์ของข่าวไปพร้อมกับภาพผู้ประกาศข่าวลักษณะนี้ว่า ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงเนื้อหาต่าง ๆ ของข่าวที่กำลังจะนำเสนอได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเรียกร้อยความสนใจในเบื้องต้น และเพื่อให้ทราบถึงการจบและการเริ่มรายงานหัวข้อข่าวใหม่ได้อย่างชัดเจน

2. รายการละคร

การวิจัยพบว่า สิ่งทีกลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด คือ เนื้อหาสาระของละคร โดยไม่ต้องการให้ละครมีเนื้อหาน่าเบื่อ ไม่สร้างสรรค์ ไม่ส่งเสริมสังคม ซึ่ง สอดคล้องกับ กาญจนา แก้วเทพ (2541:284 - 285) ที่กล่าวว่า

“ปัจจุบัน รายการละครโทรทัศน์กลับตกต่ำลง โดยละครโทรทัศน์ถูกมองว่าเป็นงานที่ไร้ศิลปะทางการแสดงไม่มีรสนิยมเชิงสุนทรียะ และน่าเบื่อ ข้าพเจ้าทั้งนี้เนื่องมาจาก ลักษณะข้าพเจ้าของเค้าโครงเรื่อง ซึ่งวนเวียนอยู่แต่เรื่องชู้สาว เมียหลวง เมียน้อย รักหักหักของวัยรุ่น ปัญหาแม่ผัวลูกสะใภ้”

สำหรับปัญหาการทำละครที่มีเนื้อหาไม่ส่งเสริมสังคมก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง กระบวนการนี้ เวียงเพิ่ม (2539 : 2) กล่าวว่า

“ละครโทรทัศน์นอกจากจะให้ความบันเทิงแล้ว ยังมีอิทธิพลทาง
 อ้อมในการขัดเกลาทางสังคม กระบวนการที่สอนให้รู้ถึงการปฏิบัติตัวใน
 สังคม ละครโทรทัศน์นั้น เป็นตัวแทน (socializing agent) ในการบอก
 สมาชิกในสังคมให้รู้ถึงเป้าหมาย ค่านิยม บทบาทและแบบอย่างของสังคม
 โดยที่ผู้ชมไม่รู้ตัว”

“อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงคุณค่าของรายการละครอาจทำได้
 โดยการทำละครในแบบ Sit - com ซึ่งเป็นการพัฒนาละครให้มีสัดส่วน
 ของเรื่องจริง หรือสถานการณ์จริงที่กำลังเกิดขึ้นกับความเป็นละครรวมอยู่
 ด้วยกัน”

3. รายการเกมโชว์

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างต้องการให้แก้ไขปรับปรุงราย
 การเกมโชว์ ในด้านการใช้เวลาในการนำเสนอผู้สนับสนุนรายการมากเกินไป ซึ่งปัญหาดัง
 กล่าว มาจากส่วนประกอบพื้นฐานของรายการเกมโชว์ ที่ว่า “ไม่มีรายการเกมโชว์ใดที่ปราศจาก
 การให้รางวัลแก่ผู้ชนะ ดังนั้น การมีรางวัลในรายการเกมโชว์จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากใน
 การจูงใจและทำกำไรให้กับผู้ผลิตรายการ แม้ในช่วงเวลาของการแข่งขัน การเปิดป้าย ช่วง
 ประกาศมอบรางวัล และช่วงอุปถัมภ์รายการระหว่างตอน” (กาญจนา แก้วเทพ, 2541:316)

ฉะนั้น การลดปริมาณการโฆษณาในรายการให้น้อยลงนั้น ผู้จัดรายการอาจทำ
 โดย กำหนดรูปแบบเกมแบบที่ไม่ต้องเปิดป้ายหรือกำหนดให้พิธีกรในรายการพูดถึงผู้
 สนับสนุนรายการให้น้อยลง และการกำหนดการออกอากาศในแต่ละตอน ให้มีสัดส่วนช่วงพัก
 โฆษณา น้อยกว่าเนื้อหารายการ

กลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่จะทำให้ราย
 การเกมโชว์น่าสนใจว่าขึ้นอยู่กับพิธีกรรูปแบบเกมส์ และอยู่ร่วมรายการ โดยในส่วนของพิธีกร
 นั้นระบุคุณสมบัติว่า ต้องมีอารมณ์ขัน พูดเสียงดังฟังชัด และมีไหวพริบดี ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้
 การดำเนินรายการเกมโชว์ดำเนินไปด้วยความสนุกสนาน สอดคล้องกับหน้าที่ของพิธีกรในราย
 การเกมโชว์ ของกาญจนา แก้วเทพ (2541:334) ที่ระบุว่าพิธีกรจะต้องรับบทบาทในการ
 ควบคุมรายการตั้งแต่การเชิญผู้เข้าแข่งขันให้ปรากฏตัว กำหนดตำแหน่งให้พื้นที่กำหนดคำถาม
 และเวลาที่จะตอบ เชิญลงจากเวที ควบคุมกติกาอย่างแม่นยำ ไม่ลำเอียง รวมทั้งยังต้องสร้าง
 บรรยากาศให้น่าสนใจตลอดเวลา

ทั้งนี้รูปแบบเกมส์ และผู้ร่วมรายการก็เป็นปัจจัยสำคัญเช่นกัน ที่จะทำให้รายการเกมโชว์น่าสนใจ ชวนติดตาม สอดคล้องกับความเห็นของ อรุณ เลิศจรราชรักษ์ (2533 : 562) ที่กล่าวไว้ว่า เทคนิคพิเศษของรายการเกมโชว์ที่ผู้ผลิตรายการควรพิจารณา คือ ลักษณะการเล่น เกม อุปกรณ์การเล่น เกม วิธีการเล่นเกม พิธีกรและผู้เข้าร่วมการแข่งขันซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้รายการเด่น

4. รายการกีฬา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ต้องการชมรายการกีฬาทุกวัน โดยนำเสนอชนิดกีฬาแบบหลายประเภทรวมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันกลุ่มผู้ชมโดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้างมีความคิดเห็นสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า "ต้องมีกิจกรรมมากที่สุด ในพื้นที่น้อยที่สุด" (maximum action on minimum space) ที่ต้องการให้รายการกีฬาหนึ่ง ๆ สามารถนำเสนอการแข่งขันกีฬาหลายประเภท โดยการใช้จุดเด่นต่าง ๆ ของกระบวนการผลิต ได้แก่ การคัดเลือก ถ่ายทำ และการตัดต่อ เพื่อคงความตื่นเต้น สนุกสนาน สร้างความบันเทิง ให้กับผู้ชมได้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541 : 360)

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพยังต้องการให้รายการกีฬา มีพิธีกรรายการเป็นเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสัมพันธ์ระหว่างโทรทัศน์และกีฬาในมิติด้านสังคม ยังไม่ค่อยต้อนรับเพศหญิงในการแสดงบทบาททางการศึกษาเท่าที่ควร โดยคุณสมบัติสำคัญของพิธีกรรายการกีฬานั้น จะต้องประกอบด้วย ช่วงวิเคราะห์การแข่งขันโดยผู้เชี่ยวชาญ ช่วงภาพกีฬาสนุก ๆ และช่วงสัมภาษณ์นักกีฬา อันแสดงให้เห็นว่า ในการเลือกบรรจุช่วงรายการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของรายการกีฬานั้นได้อาศัยการ**ประยุกต์ความรู้**ด้านธรรมชาติของรายการกีฬา ซึ่งเป็นความบันเทิง (entertainment) ที่ประกอบด้วย "ดารากีฬา" (Stars) คือ นักกีฬาระดับซูเปอร์สตาร์ "คนดัง" (celebrities) คือ บุคคลรอบข้าง เช่น โค้ช ผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬา ประยุกต์มาเป็นช่วงสัมภาษณ์นักกีฬา ช่วงวิเคราะห์การแข่งขันโดยผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะ "ทันเวลา" (immediacy) คือการรายงานผลคะแนนครั้งล่าสุด และลักษณะความเป็น "ละคร" (drama) คือ การเล่าข่าวกีฬา การบรรยายกีฬา

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า กลุ่มผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ต้องการให้ปรับปรุงปัญหาเกี่ยวกับ การโฆษณามากเกินไป ซึ่งตรงกับ ขุนทอง ลอเสรีวานิช (2539 : 15) ที่กล่าวว่า

“ในภาวะสงครามสปอนเซอร์” ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการถ่ายทอดกีฬานักสำคัญ ๆ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัวคือ ธุรกิจ โทรทัศน์และกีฬาที่ต้องใช้เงินเป็นบทบาทตั้งแต่ การจัดการแข่งขันสนับสนุน การฝึกซ้อม ลิขสิทธิ์การถ่ายทอด และการใช้นักกีฬาเป็นตัวโฆษณาสินค้า (presenter) ดังนั้นในการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้งจะมีธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แม้แต่รายการกีฬาเล็ก ๆ ในบ้านเรา ซึ่งผู้ชมจะต้องการตัดภาพกลับไปกลับมาระหว่างการถ่ายทอดกีฬากับโฆษณาและในบางครั้งอาจทำให้ผู้ชมพลาดจุดจังหวะสำคัญ ๆ ของการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกวินาที

อย่างไรก็ตาม กลไกของธุรกิจกับโทรทัศน์ก็มีข้อดีในการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของกีฬาให้สามารถเผยแพร่ ถ่ายทอดการแข่งขันข้ามสังคม ข้ามประเทศได้ ซึ่งเป็นผลดีกับผู้ชมที่จะได้รับชมกีฬาทุกประเภท จากทุกประเทศอย่างไม่มีพรมแดน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541 : 342)

5. รายการสารคดี

จากการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ต้องการชมรายการสารคดีประเภทสารคดีชีวิตสัตว์ โดยความน่าสนใจของรายการขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่น่ารู้ น่าสนใจ ภาพและเสียงบรรยาย ใช้เทคนิคการดำเนินเรื่อง ด้วยการใช้อย่างที่ง่ายแก่ความเข้าใจ นำเสนอแบบตอนเดียวจบ ความยาวไม่เกิน 30 นาที และออกอากาศทุกวัน ทั้งนี้จะต้องนำเสนอเรื่องราวที่มีลักษณะเจาะลึกอย่างน่าสนใจ มีการรวบรวมข้อมูลตามความเป็นจริงให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะในแง่มุมที่กำลังถูกสนใจ มีเนื้อหาใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ปมขุ สุกสาร, (ไม่ระบุปีที่พิมพ์ : 100) ที่กล่าวว่า แนวทางการทำรายการสารคดีเป็นรายการที่จะต้องนำเสนอเรื่องราวที่มีเนื้อหาลึกซึ้งตามความเป็นจริง

6. รายการเพลง

จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ต้องการชมรายการเพลงทุกวันในแนวเพลงไทยสากล รูปแบบมิวสิกวิดีโอ โดยรายการหนึ่งรายการจะต้องประกอบด้วย ช่วงสตูปีข่าวในแวดวงนักร้อง และช่วงจัดอันดับเพลง มีพิธีกรประจำรายการที่มีคุณสมบัติสำคัญคือ มีความสามารถในการพูด มีความรู้เรื่องดนตรี และมีอารมณ์ขัน ทั้งนี้ที่ผ่านมารายการเพลงมีสิ่งที่ควรปรับปรุงมากที่สุดเกี่ยวกับการมีโฆษณามากเกินไป พิธีกรแต่งกายไม่เหมาะสม และ

การใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จัดการเพลงปัจจุบัน
ส่วนมากเป็นวัยรุ่นแต่งตัวตามสบายแนวตะวันตก และสำเนียงภาษาไม่ชัดเจน อักษรวิธีไม่ถูก
เพื่อสร้างอัตลักษณ์ส่วนบุคคลทำให้เกิดความน่ารำคาญ มากกว่าความบันเทิง

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

การวิจัย เรื่อง “รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ตามความต้องการของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล รวมทั้งพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ ความต้องการในรูปแบบของรายการ ตลอดจนกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลในจังหวัดเชียงใหม่

5.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว ได้แก่ อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย เกษตรกรและผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง มีอายุเฉลี่ย 35.70 ปี

5.1.2 พฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของผู้รับสาร

ผู้ให้ข้อมูล มีพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ทุกวัน โดยการรับชมแต่ละครั้งจะใช้เวลานาน 1 – 2 ชั่วโมง มีรูปแบบการเลือกชมรายการโทรทัศน์โดยนิยมชมติดต่อกันมาเป็นประจำ

5.2 รายการวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้รับสารชอบมากที่สุด

จากการศึกษาพบว่า รายการโทรทัศน์ที่ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ชอบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ

อันดับที่ 1	รายการข่าว
อันดับที่ 2	รายการละคร
อันดับที่ 3	รายการเกมโชว์

5.3 กลวิธีดำเนินรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละรูปแบบ

5.3.1 รายการข่าว

ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ ต้องการชมรายการข่าวที่มีลักษณะการรายงานสดทันต่อเหตุการณ์ นำเสนอได้อย่างเจาะลึกถึงข้อเท็จจริง มีการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และนำเสนอในระยะเวลา 30 – 60 นาที ออกอากาศในช่วงเวลาประมาณ 19.00 – 20.00 น. โดยในการนำเสนอหัวข้อข่าวควรมีลักษณะเป็นเสียงผู้ประกาศข่าวพร้อมกับข่าวสั้น ได้แก่ ภาพ และการทำกราฟฟิค ผู้ประกาศข่าวควรมีคุณสมบัติสำคัญ คือ มีบุคลิกดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับข่าวที่จะนำเสนอ ฉากหลังในรายการข่าว เน้นที่การใช้วัสดุและภาพในแบบเรียบง่าย และจบรายการด้วยการสรุปข่าวสั้น

5.3.2 รายการละคร

รายการละครที่ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ต้องการชม คือ รายการละครแบบหลายตอนจบ ออกอากาศทุกวันในช่วงเวลาหลังข่าวประจำวัน คือ ช่วงเวลา 20.00 – 21.00 น. หลากหลายเรื่องราวสลับกันแต่ละวัน ในแนวรักโรแมนติก แนวตลกขำขัน และแนวชีวิตสะท้อนสังคม ซึ่งเป็นแนวละครที่ผู้ชมในจังหวัดเชียงใหม่ชื่นชอบ ที่สำคัญต้องเป็นละครที่สร้างจากบทประพันธ์ใหม่ มีบทละครที่ดี นักแสดงมีความสามารถ หน้าตาดี กำลังได้รับความนิยม และจะต้องเป็นละครที่ให้สาระแก่ผู้ชมด้วย ทั้งนี้ผู้ชมในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความคิดเห็นว่า ที่ผ่านมาละครไทยยังต้องปรับปรุงเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของละครที่ไม่สร้างสรรค์ ไม่ส่งเสริมสังคม การนำละครเก่ามาถ่ายทำใหม่ และการโฆษณามากเกินไป

5.3.3 รายการเกมโชว์

ผู้รับสารในจังหวัดเชียงใหม่ ต้องการชมรายการเกมโชว์ประเภทที่ใช้ไหวพริบปฏิภาณ มีพิธีกรในรายการที่มีคุณสมบัติสำคัญ คือ ต้องเป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบปฏิภาณ และมีลักษณะเฉพาะตัวที่ดึงดูดให้ผู้ชมสนใจ โดยปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้รายการน่าสนใจประกอบด้วย รูปแบบเกมส์ ที่จะต้องเป็นเอกลักษณ์ไม่ซ้ำใคร สนุกสนาน เร้าใจ และสร้างสรรค์ ผู้ร่วมรายการ ต้องมีการแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ร่าเริง แจ่มใส สร้างความสนุกสนานในเกมส์การแข่งขัน ทั้งนี้ปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไขในรายการเกมโชว์ คือ เกมส์โชว์ปัจจุบันมีรูปแบบเกมส์ที่ซ้ำกัน คารวหรือแซ่ก๊อบเชิญที่ร่วมรายการซ้ำๆ กับรายการอื่นและการนำเสนอผู้สนับสนุนรายการมากเกินไป

5.4 ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

จากผลการวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ตามความต้องการของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่” อาจนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิทยุโทรทัศน์ ด้านการกำหนดรูปแบบรายการ การเลือกใช้เทคนิคและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการแต่ละรูปแบบได้ โดยพบว่า ผู้รับสารมีความต้องการในการชมรายการวิทยุโทรทัศน์หลากหลาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าผู้ชมต่างให้ความคิดเห็นว่าทุกรายการมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขทั้งรูปแบบและกลวิธีการดำเนิน สามารถให้เป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ที่มีหน้าที่ในการผลิตรายการและจัดรายการวิทยุโทรทัศน์

1. รายการข่าว รายการข่าวเป็นรายการที่ผู้ชมในจังหวัดเชียงใหม่ ต้องการชมมากที่สุด อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ผู้รับสารมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการเลือกชมระหว่างช่อง 3 และช่อง ITV ซึ่งทั้งสองช่องต่างมีเทคนิคในการจัดรายการข่าวที่มีลักษณะเด่นในการดึงดูดความสนใจแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้ผลิตรายการข่าวจึงควรที่จะนำจุดเด่นของทั้งสองสถานีมาประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคนิคและกลวิธีการดำเนินเรื่องที่ได้จากผลการวิจัย อาทิ

1.1.1 ด้านรูปแบบการนำเสนอ ควรนำเสนอข่าวเจาะลึกเหตุการณ์ชัดเจน ถูกต้อง เป็นกลาง มีเนื้อหาที่สมบูรณ์และกล้านำเสนอข้อเท็จจริง (ITV) แต่มีความหลากหลายในรูปแบบการ นำเสนอรายการข่าวเหมือนช่อง 3

1.1.2 ด้านผู้ประกาศข่าว ควรเลือกผู้ประกาศข่าวที่มีบุคลิกดี น่าเชื่อถือ และมีความรู้เรื่องข่าวที่นำเสนอ (คล้ายผู้ประกาศข่าวช่อง ITV) ในขณะเดียวกันก็มีความขี้มั่นใจแจ่มใส และมีสไตล์การอ่านข่าวที่ไม่เคร่งเครียด (คล้ายผู้ประกาศข่าวช่อง 3)

1.1.3 ด้านเวลาในการนำเสนอ ควรเลื่อนเวลาในการออกอากาศรายการข่าวให้เร็วขึ้น และเพิ่มเวลาในการนำเสนอข่าวในรูปแบบรายการสนทนาข่าว หรือวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวให้มากขึ้น

1.1.4 ด้านฉาก สำหรับฉากหลังของรายการข่าวนั้น ควรเลือกฉากที่เป็นบรรยากาศห้องทำงานข่าวเพื่อนำเสนอข่าวสั้น ซึ่งแสดงภาพลักษณ์ของรายการข่าวที่สด ทันต่อเหตุการณ์ หรือแสดงถึงการเกาะติดสถานการณ์ ในขณะที่ฉากหลังของข่าวประจำวันควรตกแต่งด้วยโทนสีน้ำเงินเป็นหลัก เพื่อแสดงภาพลักษณ์ของรายการข่าวที่น่าเชื่อถือ

2. รายการละคร รายการละครเป็นอีกรูปแบบรายการหนึ่งที่ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่นิยมรับชม โดยพบว่า รายการละครควรปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาสาระของรายการให้มีประโยชน์แก่ผู้ชมทั้งในด้านเนื้อหาที่ส่งเสริมสังคม และการสร้างแบบอย่างที่ดีแก่คนในสังคมให้มากขึ้น จากบทประพันธ์ใหม่ที่มีพื้นฐานจากเจตคติ ค่านิยมที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตละครอาจหันมาสนใจการสร้างละครในแบบ situation comedy (sit – com) ซึ่งเป็นละครที่ให้ตัวละครมีการแสดงออกที่ถ่ายทอดอารมณ์และความคิดผ่านสถานการณ์ที่เป็นจริงในชีวิตหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น สถานการณ์ของบ้าน สถานการณ์ของที่ทำงาน เรื่องครอบครัว ชีวิตรักหนุ่มสาว เป็นต้น ซึ่งจะสามารถสอดแทรกความคิดที่เป็นประโยชน์ และถ่ายทอดความคิดที่แฝงคุณธรรมประกอบอารมณ์ขันให้กับผู้ชมได้มากขึ้น

3. รายการเกมโชว์ ข้อเสนอแนะสำหรับรายการเกมโชว์นั้น นอกจากผู้ผลิตรายการจะต้องปรับปรุงแก้ไขการใช้เวลาในการนำเสนอผู้สนับสนุนรายการให้น้อยลงและพยายามเปลี่ยนรูปแบบเกมที่หล่อหลอมภาพลักษณ์ใหม่ของเกมโชว์ ที่ไม่เน้นการแสดงออกของผู้แข่งขัน แต่เน้นที่ใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อหลีกเลี่ยงการเชิดชวรา นักแสดงที่ซ้ำซาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ผลิตรายการควรเปลี่ยนแปลงรายการหรือสร้างสรรค์รูปแบบเกมการแข่งขันที่เกี่ยวข้องสติปัญญาของผู้แข่งขัน ในขณะที่เดียวกันควรสร้างความหลากหลายให้กับรูปแบบ รายการเพื่อสร้างสีสัน จุดเด่น และความสนุกสนานให้กับผู้ชมไปพร้อม ๆ กัน

4. รายการกีฬา พิจารณารายการกีฬาต้องมีความรู้เรื่องกีฬาที่ดีควรมีช่วงสัปดาห์พิเศษเกี่ยวกับเกมกีฬาที่สนุก หรือ “ซูเปอร์สตาร์” ทางกีฬา เกร็ดความรู้ทางกีฬาการวิเคราะห์เกมโดยผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอกีฬาที่หลากหลายมากขึ้น

5. รายการสารคดี ผู้ผลิตรายการควรมีเทคนิคในการผสมผสานความรู้และความบันเทิงอย่างดี ผู้ชมต้องการชมสารคดีการเกษตร การนำเสนอข้อมูลต้องถูกต้อง กระชับ ใช้ภาษาภาพ และภาษาพูดที่มีพลังมีชีวิตชีวา เพื่อสร้างอารมณ์ร่วมกับผู้ชม

6. รายการเพลง ผู้จัดรายการเพลงควรมีความสามารถทั้งการพูดและต้องรู้เรื่องเพลงและดนตรีดี ควรมีสกู๊ปข่าวเกี่ยวกับเพลงและนักร้องสิ่งที่จะต้องปรับปรุง คือ ควรลดโฆษณาที่มากเกินไป และรูปแบบที่น่าเบื่อ ที่สำคัญคือพิธีกรต้องใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง

ข. การวิจัยพบว่ามีการหลายประเภทที่ผู้ชมจึงสนใจชมน้อย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. รายการตลก สิ่งที่ควรปรับปรุงคือเนื้อหาที่ไร้สาระ ไม่ควรใช้มุขตลกหยาบคาย แต่ควรเป็นมุขตลกแบบใช้ไหวพริบคำคม ตลกท่าทาง ตลกความคิด ความสำเร็จของรายการขึ้นอยู่กับผู้แสดงและมุขตลกที่แหลมคมไม่ซ้ำซาก

2. รายการปกิณกะบันเทิง ควรหารูปแบบที่แปลกใหม่ แกร็บเชิญต้องมีคุณสมบัติพิเศษที่ดึงดูดความสนใจ ผู้ชมพิธีกรต้องดำเนินรายการให้สนุก คล่องตัว มีอารมณ์ขัน รายการเพลง ควรสัมภาษณ์ทั้งนักร้องเก่าและใหม่นำประวัติโดยย่อมานำเสนอ ควรหมุนเวียนทั้งเพลงลูกทุ่งเพลงไทยสากลและสตริง

3. รายการภาพยนตร์ ควรคัดเลือกภาพยนตร์หลากหลายแนวมาฉาย (บู๊แอ็คชั่น, กำลังภายใน, สืบสวนสอบสวน, รักโรแมนติก, ตลก) ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ไทยหรือต่างประเทศ ควรเป็นภาพยนตร์ใหม่ๆ ไม่ควรนำภาพยนตร์เก่ามาฉายซ้ำแล้วซ้ำอีกและควรลดการโฆษณา

4. รายการธรรมะ ผลการวิจัยพบว่าผู้ชมน้อยมากต้องปรับปรุง เรื่องรูปแบบและกลวิธีการนำเสนอที่ดึงดูดใจ พิธีกรต้องมีความสามารถในการจูงใจสูง มีอุปนิสัยที่ผู้ชมศรัทธาอบรู้ในธรรมะ รูปแบบการนำเสนอรายการต้องหลากหลาย เหมาะสมกับวัยผู้ชม ผู้แสดงธรรมต้องมีปฏิภาณเป็นที่เลื่อมใส สมควรแก่การยกย่อง แดกจกานในอรรถในธรรม แต่ละตอนอาจมีหลายรูปแบบผสมผสานกัน เช่น สัมภาษณ์เป็นสตูปีเจาะลึก, การสทนาธรรม, การตอบปัญหา, สารคดี, ละครธรรมะ (โดยเฉพาะกับเยาวชน)

ค. การวิจัยพบว่ารายการโทรทัศน์ทุกรูปแบบควรมีการปรับปรุงด้านต่างๆ ดังนั้นผู้ชมรายการโทรทัศน์ควรมีการเสนอความเห็นหรือต้องการ (จดหมาย, โทรศัพท์ หรือวิธีอื่นๆ) ของตนเองไปยังรายการต่างๆ หรือสื่อมวลชน เพื่อสะท้อนความต้องการให้ผู้ผลิตรายการได้ปรับปรุงพัฒนารายการของตนอยู่เสมอ

ง. นักวิชาการและนักนิเทศศาสตร์ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไม่ว่าจะเป็นด้านข้อมูลพื้นฐานของประชาชน พฤติกรรมการรับชมรูปแบบรายการโทรทัศน์และกลวิธีการดำเนินเรื่อง ตลอดจนปัญหาในการรับชม ให้เป็นองค์ความรู้เพื่อเรียนรู้และนำไปเป็นแนวคิดในการปรับปรุงการผลิตรายการโทรทัศน์ให้ตรงกับความต้องการของผู้ชมแต่ละกลุ่มอาชีพและการวิจัยที่เจาะลึกมากยิ่งขึ้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ก. ควรมีการวิจัยในทำนองเดียวกัน โดยศึกษารายละเอียดเฉพาะแต่ละรายการอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกมากยิ่งขึ้น เช่น รายการข่าว รายการเกมโชว์ รายการละคร เป็นต้น และเพื่อไม่ให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความเบื่อหน่ายเนื่องจากคำถามมีหลายข้อ หลายส่วน หรือ สับสนในการตอบข้อมูลแต่ละรายการ ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งตอบคำถามไปแล้วก็มัวกำลังตอบข้อมูลในส่วนของการรายการโดยอยู่ ผู้วิจัยจะต้องพยายามพูดคุยเพื่อเน้นย้ำ ในขณะที่เดียวกันจะพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคย และเพื่อให้เกิดความสนุกสนานหรือผ่อนคลาย ในการตอบคำถามด้วย

ข. ในการตอบแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลจะเน้นเฉพาะรายการโทรทัศน์ภายในประเทศ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดรับชมรายการโทรทัศน์จากช่องสัญญาณภายในประเทศ ด้วยกรอบแนวความคิดที่มีพื้นฐานการวิเคราะห์เพียงรายการโทรทัศน์ภายในประเทศนี้เอง จึงอาจมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอที่จะพัฒนารายการโทรทัศน์ ไม่กว้างขวางเท่าที่ควร ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรเจาะลึกในกลุ่มผู้ชมที่รับชมสถานีโทรทัศน์จากต่างประเทศด้วย เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ค. การวิจัยครั้งนี้ ได้มุ่งศึกษาเพียงรูปแบบและเทคนิคและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการทางสื่อวิทยุโทรทัศน์เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรที่จะมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันกับสื่อประเภทวิทยุกระจายเสียง ซึ่งจะมีกระบวนการของการวิเคราะห์ผู้ฟัง การจัดรายการรูปแบบต่างๆที่จะต้องอาศัยเทคนิค และกลวิธีการดำเนินรายการที่น่าสนใจด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

กรณีการ์ เวียงเพิ่ม. 2539. การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์แบบ SITUATION COMEDY

เรื่องคู่ขึ้นหลุม. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษณ์ ทองเลิศ. 2540. “เรตติ้งสูง ตัวบ่งบอกคุณภาพรายการจริงหรือ.” ใน สื่อมวลชนการเมือง

กาญจนา แก้วเทพ. 2541. การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพมหานคร:

คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขุนทอง ลอเสรีวานิช. 2539. “ก๊ากับทีวี” ผู้จัดการ. (22 กรกฎาคม 2539): 4. โรงพิมพ์

ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.

คณะกรรมการฝ่ายส่งเสริมการผลิตตำราและสื่อการสอน. 2535. คู่มือการสอน. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จำนง รังสิกุล. 2533. “ประเภทและรูปแบบของรายการวิทยุโทรทัศน์” หน่วยที่ 3 ในเอกสาร

การสอนชุดวิชา การจัดรายการโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมาราช.

ข้อผูก วิริยานนท์. 2539. กระบวนการสร้างและรักษาความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์.

กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และนิคม ทาแดง. 2536. “การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์” หน่วยที่ 10 ใน

เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

ณรงค์ สมพงษ์. 2530. สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายสื่อการศึกษา

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดวงทิพย์ วรพันธุ์. 2526. เนื้อหาและลักษณะข่าววิทยุโทรทัศน์ไทยในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร:

คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ถาวร ช่วยประสิทธิ์. 2531. “สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย”.

หน่วยที่ 14 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดรายการโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

ทัศน์ย์ จันทร. 2535. “การสื่อสารเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมและศาสนา. หน่วยที่ 12. ในเอกสาร

การสอนชุดวิชา การสื่อสารเพื่อการพัฒนา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

- ธนิศ ภูศิริ. 2533. “งานศิลปกรรมสำหรับผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์” หน่วยที่ 8 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นภาพร อังฉริยะกุล. 2531. “แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์” หน่วยที่ 1 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิพนธ์ ศศิธร. 2534. หลักการพูดต่อชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- บงกช อักษรดี. 2539. การวิเคราะห์กลวิธีการสื่อสารของรายการ “เรารักศิลปวัฒนธรรมไทย” ทางสื่อโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเกื้อ คอรวาเวศ. 2539. การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุศึกษาและวิทยุโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปมูข สุภสาร. 2531. “องค์ประกอบที่จำเป็นของการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์” หน่วยที่ 2 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดรายการโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประจวบ อินอื้อด. 2533. “การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์” หน่วยที่ 13 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรทิพย์ ท้วมเรีรัมย์. 2536. บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พิไลพรรณ ปุณฺหุค. 2533. “การถ่ายทำรายการนอกสถานที่และการถ่ายทอดสดรายการวิทยุโทรทัศน์” หน่วยที่ 14 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพโรจน์ ศรีธนากุล. 2538. เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ภาณุภาว ดันติสุภฤต. 2528. การผลิตรายการโทรทัศน์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2539. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิมิตวิทยา.

ศักดิ์วาลย์ อินทจักร. 2542. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการถอดแตรความขบขันในรายการ
เกมโชว์แสนตลกสองและซิงร้อยซิงล้าน ชะ ชะ ช่า. มหาวิทยาลัยแม่โจ้, จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ 28 สิงหาคม 2542.

และวัฒนธรรม องค์รวมแห่งสายสัมพันธ์ของวิถีชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร :
วสันต์ อดิศักดิ์. 2533. การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร:
ไอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.

วัชรียา อานามวัฒน์. 2539. การสำรวจทัศนคติของชาวกรุงเทพมหานครต่อรายการเวที – วาที.
รายงานฝึกภาคปฏิบัติ. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันดี ทองงอก. 2538. การรายงานข่าวสำหรับสื่อมวลชน. เชียงใหม่: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์. 2537. การสื่อสารการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 7. เชียงใหม่: สถาบัน
เทคโนโลยีการเกษตรใจ.

_____. 2545. การชมรายการโทรทัศน์ ทัศนนะเชิงบวกและเชิงลบ. เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

_____. 2545. ข้อผิดพลาดของวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลสื่อมวลชน. เอกสารประกอบการ
สอนวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

_____. 2546. กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์. เอกสารประกอบการสอนวิชาการผลิต
รายการโทรทัศน์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

_____. 2546. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในสื่อ. เอกสารประกอบการสอน
วิชาทฤษฎีการสื่อสารประยุกต์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

_____. 2546. โทรทัศน์: วิธีการวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

_____. 2546. โทรทัศน์ในโลกที่แปรเปลี่ยน. เอกสารประกอบการสอนวิชาการผลิตราย
การโทรทัศน์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วิลาสินี พิพิธกุล. 2541. “กุมวิทย์ – โทรทัศน์ เลิกรู้ดีได้แล้ว.” ใน จับจ้องมองสื่อ.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. 2532. รายงานผลการสำรวจเกี่ยวกับสื่อมวลชน (วิทยุและโทรทัศน์).
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. 2542. ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ,
สำนักนายกรัฐมนตรี.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. 2541. ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2ค). กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สมควร เจริญสุข. 2539. พฤติกรรมการเปิดรับสารและความพึงพอใจจากรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรรพศิริ วิวิศศิริ. 2531. "การบริหารงานด้านข่าวทางวิทยุโทรทัศน์" หน่วยที่ 10 ในเอกสาร การสอนชุดวิชา การบริหารงานวิทยุโทรทัศน์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สิทธิ พินิจภูวดล. 2532. "ภาษาบันทึกคดี" หน่วยที่ 7. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาเพื่อการสื่อสาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุริยา วีรวงศ์. 2525. ลักษณะสมัยใหม่: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชุมชนหมู่บ้านกับชุมชนเมืองภายในจังหวัดชลบุรี. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาสังคมวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรนุช เลิศจรรรักษ์. 2533. "การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ประเภทไม่ใช้ละคร" หน่วยที่ 10 ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรณพ เขียวถาวร. 2542. สื่อมวลชนและสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ เอสพี
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. 2536. อารมณ์ขันในสื่อมวลชน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอช ที พี เพรส จำกัด.
- Abercrombie, Nicholas. 1996. **Television and society**. London: Polity Press.
- Altheide, David L. 1996. **Qualitative Media Analysis**. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Berger, Arthur A. 1991. **Media Research Techniques**. Newbury Park, CA: Sage
- Blumler J.G. and E. Katz (1974) : **The Uses of Mass Communication**. CA. Sage Publication.
- Fiske, John and John Hartley. 1978. **Reading Television** . London: Routledge.
- Jansen, Klaus Bruhn & Nicholas w. Jankowski. 1991. **A Handbook of Qualitative Methodologies for Mass Communication Research**. London: Routledge.
- Livingstone, S.M. 1990. **Making Sense of Televivion**. London: Pergamon.
- Lull, James. 1990. **Inside Family Viewing**. Ethnograojolic Research on Television's Audiences London: Routledge.
- Marshall, David. Jr. **Uses and Gratifications and Mass Communication Theory Overview**. (<http://uts.cc.utexas.edu/~lpba077/UG Theory. Htm>)

McQuail, D.J. Blumer and R. Brown. 1972. "The television audience: a revised perspective' in

D. McQuail (ed): **Sociology of Mass Communication**. London: Longman.

McQuail, Denis. 1987. **Mass Communication Theory. An Introduction** (2nd edu.). London: Sage.

Schramm, Wilbur. 1973. **Channels and Audiences in Handbook of Communication**.

Chicago: Rand McNelly College Publishing Company.

Wimmer, Roger D & Joseph R Dominick. 1991. **Mass Media Research: An Introduction** (3rd Edn.). Beimont, CA: Wadsworth.